

Ordre du jour

1. Hommage à la mémoire de M. Jean-Pierre Schank, ancien Député
2. Communications
3. Dépôt d'une résolution par M. Marco Schank
4. Dépôt d'une motion par M. François Bausch
5. 5437 - Projet de loi relatif au droit d'asile et à des formes complémentaires de protection
5302 - Proposition de loi modifiant la loi du 3 avril 1996 portant création d'une procédure relative à l'examen d'une demande d'asile
(Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Défense, de la Coopération et de l'Immigration sur le projet de loi 5437 - Présentation de la proposition de loi 5302 - Discussion générale - Vote sur les amendements - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel - Retrait du rôle de la proposition de loi 5302 - Vote sur la motion)
6. Résolution de M. Marco Schank relative à la politique de l'Iran
(Vote)

Au banc du Gouvernement se trouvent: M. Jean Asselborn, Vice-Premier Ministre; Mme Marie-Josée Jacobs, MM. François Biltgen, Lucien Lux et Jean-Marie Halsdorf, Ministres; M. Nicolas Schmit, Ministre délégué.

(Début de la séance publique à 15.00 heures)

■ **M. le Président.** - D'Sitzung ass op.

Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

(Négation)

1. Hommage à la mémoire de M. Jean-Pierre Schank, ancien Député

Dir Dammen an Dir Hären, léif Kolleeгинnen a Kolleegen, ech hunn déi traureg Flicht lech den Doud vun engem fréieren Deputéierten, dem Här Jean-Pierre Schank vun Éiwen, matzedeelen, dee viru kuerzem am Alter vun 92 Joer verstuerwen ass. Viru bal engem hallwe Jorhonnert, vun 1956 bis 1958, war hien als Norddeputéierten an de Reie vun der CSV hei an der Chamber tätég, an huet sech virun allem fir d'Belange vun den Handwierker an de Geschäftsleit agesat.

Säi Wierken op kommunalem Niveau vun 1970 bis 1981 ass bis haut bei senge Matbierger onvergiess. Als laangjährege Geschäftsmann a senger Heemechtsstad war hien als e joviale Mënsch bekannt, deen de Kontakt mat de lokale Veräiner gesicht a gefleegt huet. Säi Besuch zu senge Matmënschen huet sech net nëmmen op dat reng Gesellschaftlecht beschränkt. Säin onermiddlechen Asaz bei de Pompjeeën, a virun allem bei der Protection civile, huet hien zu enger iwweraus geschätzter Perséinlechkeet gemaach, un déi mer eis gären erënneren, an déi mer an Erënnerung wëlle behalen.

Dem Jean-Pierre Schank senger Famill wëll ech am Numm vun der Chamber mäin opriichtegt Bäileed ausdrécken. Loosse mer ee Moment opstoen, fir deem Verstuerwenen ze gedenken.

(Respect d'une minute de silence)

Ech soen lech Merci.

2. Communications

Ech hu folgend Kommunikatiounen un d'Chamber ze maachen:

1. La liste des questions au Gouvernement ainsi que des réponses à des questions est déposée sur le bureau.

Les questions et les réponses sont publiées au compte rendu.

2. Monsieur Luc Frieden, Ministre de la Justice, a déposé au Greffe de la Chambre des Députés, en date du 16 décembre 2005, le projet de loi N°5522 portant réglementation de la visite de véhicules et portant modification du Code d'instruction criminelle.

3. À la demande de Monsieur Jean Asselborn, Ministre des Affaires étrangères et de l'Immigration, Madame Octavie Modert, Secrétaire d'État aux Relations avec le Parlement, a déposé en date du 19 décembre 2005 le projet de règlement grand-ducal N°5523 portant modification du règlement grand-ducal du 14 novembre 2002 concernant la participation du Luxembourg à la Mission de police de l'Union européenne (MPUE) en Bosnie-Herzégovine.

4. Par sa dépêche du 15 décembre 2005, le Secrétaire général du Parlement européen a fait parvenir au Greffe de la Chambre des Députés les documents adoptés par le Parlement européen au cours de sa période de session du 14 au 17 novembre 2005:

- position sur la proposition de décision du Conseil modifiant l'accord portant création de la Banque européenne pour la reconstruction et le développement (BERD) en vue de permettre à celle-ci de financer des opérations en Mongolie;

- résolution sur la dimension sociale de la mondialisation;

- résolution sur «Vaincre le changement climatique planétaire»;

- résolution sur le sixième rapport annuel du Conseil établi en application du point 8 du dispositif du code de conduite de l'UE en matière d'exportation d'armements;

- résolution sur la non-prolifération des armes de destruction massive: un rôle pour le Parlement européen, et

- résolution sur l'Iran.

Den Här Schank huet d'Wuert gefrot, fir eng Resolutioun ze déposieren. Här Schank, Dir hutt d'Wuert.

3. Dépôt d'une résolution par M. Marco Schank

■ **M. Marco Schank** (CSV). - Merci, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech proposéieren den Dépôt vun enger Resolutioun

de Mëtteg, an zwar am Kontext mat de rezenten Äusserunge vum iranesche President, dem Här Ahmadinejad. Virun ongeféier 14 Deeg hu mer eng Resolutioun gestëmmt, déi de Charel Goerens abruecht hat, well d'Existenzrecht vun Israel a Fro gestallt gi war. Ech muss soen, datt deen Här elo nach eng dropgeluecht huet an effektiv gesot huet, datt den Holocaust e Mäerche vum Weste wier, fir vum eigentlechen Thema ofzelenken, nämlech der Ënnerstëtzung vun de Palästinenser.

Souguer op d'Gefor hin, datt d'Reaktioun vum Westen d'Positioun vum President am Iran stäerkt, well vill Leit bei him soen: Majo, hie bréngt et fäerdeg sech vis-à-vis vum Westen eng gewësse Stäerkt ze ginn, mengen ech awer, datt mir, a virun allem d'Lëtzeburger Chamber, dat, wat gesot ginn ass, net einfach esou däerfe stoe loosse. An anere Wieder, ech wollt an där Resolutioun proposéieren, datt een d'Äusserunge vum iranesche President schäerfstens géif condemnéieren: Éischstens, d'Negatioun vum Holocaust, an zweetens, d'Existenzrecht vum Stat Israel. Ech mengen, déi Äusserunge vun engem President vun engem Stat, dee Member ass vun der ONU, sinn onvereinbar.

Duerfir wollt ech den Dépôt maachen. Ech sinn och frou, datt d'Kolleegeen an d'Kolleeгинne vun deene fënnef Fraktiounen déi Resolutioun matdroen.

Merci.

Résolution

La Chambre des Députés,

- *alarmée au plus haut degré par les affirmations scandaleuses du Président de la République islamique d'Iran concernant le droit à l'existence de l'État d'Israël;*

- *estimant qu'en particulier, la négation de l'holocauste par le président d'Iran constitue un précédent inqualifiable;*

- *considérant que les déclarations négationnistes formulées par le chef d'un État membre de l'Organisation des Nations Unies sont aussi inacceptables que répréhensibles;*

- *réaffirmant son soutien à l'État d'Israël et son attachement au droit d'Israël de pouvoir fonctionner normalement et démocratiquement, en paix avec les États islamiques de la région;*

- *condamne sans réserves les propos du Président de la République islamique d'Iran relatifs à la négation de l'holocauste ainsi qu'au droit d'existence de l'État d'Israël, propos témoignant d'une attitude absolument incompatibles avec l'exercice des fonctions de chef d'un État membre de l'Organisation des Nations unies;*

- *charge son Président de transmettre cette condamnation sans équivoque à l'Ambassade de la République islamique d'Iran à Bruxelles.*

(s.) Marco Schank, François Bausch, Ben Fayot, Gast Gibéryen, Paul Helminger.

■ **M. le Président.** - Merci, Här Schank. Mir kommen dann zu dem éischte Punkt vun eisem Ordre du jour.

(Interruptions)

Oh pardon, den Här Bausch.

4. Dépôt d'une motion par M. François Bausch

■ **M. François Bausch** (DÉ GRÉNG). - Här President, ech wollt eng kleng, enfin, net Modification

de l'ordre du jour ufroen, mä am Fong eng Question préalable stellen am Zesummenhang mat engem Projet de loi, deen de Mëtwoch de Moien um Ordre du jour ass, an zwar dem Projet de loi N°5504 iwwert d'Quellesteier.

Dir wësst, datt mer an deene leschte Woche vill Diskussiounen hate ronderëm d'Quellesteier, an an där leschter Finanzkommissioun hu mer dee Projet finaliséiert. Dunn ass eigentlech vun der Regierung, op Ufro vun dem Fraktiounschef vun der Sozialistescher Partei, gesot ginn, datt eigentlech dee Projet, dee mer elo virleien hu vun der Quellesteier, nëmmen den éischte Schratt soll sinn a Richtung vu méi enger gerechter Besteuerung insgesamt zu Lëtzebuerg.

Virun allem wat d'Verhältnis zwëschent der Besteuerung vu Loun a Gehalt par rapport zur Besteuerung vu Revenuen op Kapital ugeet, an datt donc d'Regierung wëllt déi nächst Joren op deem dote Wee weiderfueren, nämlech déi 10%eg Quellesteier, wou de Moment d'Base imposable dovun nëmme virgesinn ass op e ganz beschränkten Deel vu Revenuen sur les capitaux, mä datt eigentlech de Gros vun de Revenuen op dem Kapital ausgeschloss wäeren, an datt een donc misst op deem Wee weidergoen.

Doropshin huet de Finanzminister geäntwert, dat wär e Wee, deen ee sécherlech effektiv misst oder sollt weidergoen, an datt effektiv och dee Projet, dee mer dës Woch um Ordre du jour vun der Regierung hätten, an deem Sënn geduecht wier, als een Astieg an eng Quellesteier fir Résidenten zu Lëtzebuerg.

Vu datt dat awer net esou kloer ervirgeet aus dem Exposé des motifs vun deem Gesetz an och aus den Diskussiounen, déi mir ronderëm dat Gesetz haten, mengen ech, datt et awer wichteg ass, datt een duerfir am Virfeld Kloerheet huet, datt d'Deputéierte wëssen, wa se de Mëtwoch bei deem Gesetz ofstëmmen, iwwer wat se eigentlech ofstëmmen, wat d'Marschroute do vun der Regierung ass. An datt mir duerfir d'Question préalable géinge stellen, esou wéi se an eisem Reglement virgesinn ass ënnert dem Punkt g) bei den allgemenge Froen an eisem Reglement, bei „Des questions préalables“, wou ënnert dem Punkt (1).5 virgesinn ass, datt een eng Motioun oder eng Resolutioun kann op den Ordre du jour setze loosse, déi dozou bäidréit, datt eigentlech d'Marschroute vum Gesetzesprojet als sollech clarifiéiert gëtt.

An deem Sënn hu mer als gréng Fraktioun eng Motioun gemaach, déi eigentlech näischt aneschtens zum Zil huet wéi, fir Kloerheet ze suergen, wat dann d'Marschroute vun der Regierung op deem heite Gebitt fir déi nächst Joren ass. Ech wëll déi am Numm vu menger Fraktioun duerfir elo hei deposéieren.

Dann hätt ech eben och gären, datt e Mëtwoch de Moien, wa mer iwwert d'Gesetz diskutéieren, iert d'Gesetz ofgestëmmt gëtt, fir d'éischt iwwert déi Motioun ofgestëmmt gëtt en fonction vum Reglement, wéi et virgesinn ass bei „Des questions préalables“.

Motion 1

La Chambre des Députés,

- *constatant une disparité toujours grandissante entre les recettes budgétaires provenant des impôts retenus sur les traitements et salaires et ceux retenus sur les revenus de capitaux et fortunes;*

- *considérant que les dispositions actuelles du projet de loi 5504 portant introduction d'une retenue à la source libératoire sur certains intérêts produits par l'épargne mobilière, ne vont guère générer de revenus supplémentaires;*

- *considérant que par ces dispositions la base imposable d'une retenue à la source libératoire de 10% sur les intérêts payés au Luxembourg, exclut de ce fait la plus grande partie de revenus provenant de placements sur capitaux;*

- *rappelant l'engagement du Gouvernement de rendre notre régime d'imposition de revenus de capitaux plus efficient et socialement plus équilibré;*

- *considérant que l'introduction d'une retenue à la source libératoire de 10% sur les intérêts payés au Luxembourg ne répond pas à ces critères d'efficience et d'équilibre social;*

invite le Gouvernement

- *à présenter au courant de la législature un projet de réforme des impôts garantissant un rééquilibrage entre les impôts sur les revenus des salaires et traitements et les revenus de capitaux et fortunes.*

(s.) François Bausch, Claude Adam, Félix Braz, Camille Gira, Henri Kox.

■ **M. le Président.** - Merci, Här Bausch. D'Propositionen, déi den Här Bausch gemaach huet, entsprechen exactement den Dispositionen vum Artikel 36 vun eisem Reglement. Deementspriedend proposéieren ech, dass mir iwwert déi Motioun hei, nodeems se ausgedeelt ginn ass, de Mëtwoch de Moien am Laf vun den Debatte respektiv beim Vote vum Projet de loi ofstëmmen wäerten.

Voilà, mir kommen dann zum éischte Punkt vum Ordre du jour vun dëser Woch. Mir diskutéieren de Projet de loi 5437 iwwert d'Asylrecht. An deem Kader gëtt ebenfals d'Proposition de loi 5302 vum Här Jacques-Yves Henckes presentéiert. D'Riedezäit ass nom Modell 2 festgeluecht. Et si bis elo ageschriwwen, déi Hären: Mosar, Bettel a Braz. Ech géif bieden, dass déi aner Fraktiounen, déi nach Riedner hunn, och solle mellen, wie vun hinnen a wéi laang e wëlles huet d'Wuert ze ergräifen.

D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, déi honorabel Madame Lydie Err. Madame Err, Dir hutt d'Wuert.

An ech géing elo schonn ëm Opmierksamkeet bieden, well mer en extrem wichtige Sujet haut de Mëten hunn, dee komplizéiert ass, an duerfir der Rapporteur, der Madame Err, all eis Opmierksamkeet ze schenken.

5. 5437 - Projet de loi relatif au droit d'asile et à des formes complémentaires de protection

5302 - Proposition de loi modifiant la loi du 3 avril 1996 portant création d'une procédure relative à l'examen d'une demande d'asile

Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Défense, de la Coopération et de l'Immigration sur le projet de loi 5437

■ **Mme Lydie Err** (LSAP), rapporteuse. - Merci, Här President. Asyl, Dir Dammen an Dir Hären, ass e Mënscherecht a mat deene soll ee keng Politique politicienne maachen. Dat ass besonnesch dann de Fall, wann ee weess, dass dräi vu véier grouse Parteie mat dëser Problematik ze dinn hate respektiv ze dinn hunn, an also deementspriedend Verantwortung iwwerholl hunn an ze iwwerhuelen hunn.

Bëlleg Polemik ass also net ubruucht; eng Polemik, déi ech selwer probéiert hunn ze évitéieren,

sief et als Deputéierte vun der Majoritéit oder aus der Opposition respektiv aus der Regierung eraus.

(Coups de cloche de la Présidence)

Vill Leit, déi ni am Liewe perséinlech mat engem Flüchtling ze dinn haten, hunn eng ganz fixéiert Meinung zu dëser Problematik, a si ass net ëmmer duerfir fondéiert, och dann, wa se ganz haart ausgedréckt gëtt.

Ech selwer kann zum Beispill soen, dass eist éischt Gesetz, wat 1996 iwwert d'Prozedur zu Lëtzebuerg komm ass, op eng Initiativ vu mir zrëckgeet, déi leider net wéi gewünscht aboutéiert ass. Ech hat just d'Eier, dass den Exposé des motifs vu mengem Text an den Text agefloss ass, den Text a sech awer en anere ginn ass. Mä dat si Realitéiten, mat deenen ee muss liewen. Dat ass eng vu méi Frustrationen oder Enttäuschungen, déi een erlieft, wann ee sech mat der sou genannten Flüchtlingspolitik ofgëtt, sief et als Privatpersoun, als Member vun enger ONG, als Affekot oder als politesche Verantwortlechen.

Haut gëtt wahrscheinlech deem éischte Vote zu dësem neien Asylgesetz geholl, wat och oft „Neit Réfugiés-gesetz“ genannt gëtt. Eleng an deem éischte Saz ginn dräi Froen opgeworf an zwar, éischstens déi: Wat bedeit Asyl? Zweetens: Wat ass e Flüchtling? Drëttens: Wat heescht nei par rapport zur aktueller Situation?

Ier ech also zum Gesetzesprojet a sech kommen, wëll ech ganz kuerz déi dräi Begrëffer hei erklären. Éischstens, Asyl ass e Mënscherecht. Mä wat bedeit dat Wuert u sech? Asyl heescht, dem Dictionnaire no, „Zufluchtsort“, e Refuge an heescht op Latäin „Asylum“, wat eleng scho beweist, dass et dat och scho bei de Réimer ginn ass. Hautdësdags bedeit dat, eng staatlech Prärogativ, Leit, déi aus hirem eegene Land geflücht sinn, bei sech opzehuelen a se bei sech selwer ze integréieren.

Zënter 1948 steet an der Mënschenrechtsdeklaratioun vun der UNO: Am Fall vu Verfolgung, huet all Mënsch d'Recht Asyl ze froen a Schutz an engem anere Land ze fannen. 1951 gouf zu Genf d'Convention de Genève ënnerschriven, d'Häerzstéck och haut nach a Saachen Asyl, besonnesch wat d'Artikelen 1 an 33, de Principe de non-refoulement, ubelaangt. Et ass wichteg ze soen – och haut hei –, dass et um internationale Plang keng regelrecht Definitioum vum Réfugié gëtt. Den Artikel 1, Alinea 2 vun dëser Konventioun definéiert just d'Ursaachen an d'Ëmstänn, duerch déi ee kann de Statut vum Réfugié kréien. An eisem Gesetz ass am Artikel 1 de Réfugié op Basis vun dëser Definitioum vun 1951 probéiert ginn ze definéieren.

Iwwregens ass déi richteg Bezeichnung „e Flüchtling“, an net, wéi oft fälschlecherweis gesot gëtt, „e Réfugié politique“. Well, fir als Flüchtling oder als Réfugié unerkannt ze ginn, kann een och aus anere wéi politeschen Ursaache verfollegt ginn, wéi zum Beispill aus Grënn, déi zesummenhänke mat der Rass, mat der Relioun, mat der Nationalitéit oder mat der Zougehéiregkeet zu engem spezielle Grupp oder zu enger spezieller Ethnie. Et bleift allerdéngs richteg, fir ze soen, dass all Verfolgung fir eng vun dësen Ursaache meeschtens aus politeschen Ursaachen eraus passéiert.

Ervirzesträiche bleift, dass een, fir de Statut ze kréien, net onbedéngt bewiese muss, dass ee verfollegt ass oder ginn ass, mä et muss ee bewiese kënnen, dass een zu Recht fäert, aus enger vun deenen opgezieltenen Ursaachen eraus, verfollegt ze ginn.

Zum zweete Punkt: Wat ass e Flüchtling? Fälschlecherweis gëtt bei eis jiddfere „Réfugié“ oder „Flüchtling“ genannt, ob hien an der Prozedur ass, an an deem Fall

ass et eigentlech en „Demandeur d'asile“, oder awer och schonn ofgewisen ass, an an deem Fall ass et en „Déboute“, an net nëmmen déi Leit, déi eigentlech de Statut vu Genf scho kritt hunn.

Vill Leit froe bei eis Asyl un, mä laang net all, well se perséinlech verfollegt sinn, aus Ursaachen, déi ech elo grad opgezielt hunn, mä well se bei sech selwer doheem keng Méiglechkeet hunn oder keng gesinn hiert Liewen ze maachen, an och, a virun allem, well et ganz oft keng aner Méiglechkeet gëtt, fir den Otto Normalverbraucher iwwer een anere Wee regelrecht an d'Land ze kommen, an hei säi Liewen ze maachen.

Dat awer, Dir Dammen an Dir Härren, si keng „Flüchtlingen“, dat si „Migranten“, sief et „Emigranten“, fir déi, déi kommen, an „Immigranten“, fir eis, déi mir se ophuelen. „Emigratioun“ an „Immigratioun“ sinn och zu Lëtzebuerg bekannte Wieder a fir all Bierger e Begrëff, „Emigratioun“ haaptsächlech am Zesummenhang mat Amerika an „Immigratioun“ am Zesummenhang mat Italien, Portugal an eisen aneren Nopeschlänner.

E puer Zuelen, wéi se sech de Moment zu Lëtzebuerg presentéieren. Vun 1999 un, bis an d'Joer 2005 – bis de Moment also –, hunn zu Lëtzebuerg ronn 9.000 Leit de Statut de réfugié ugefrot. An zwar e bësseleche méi détailléiert, 1999: 3.000, wat relativ evident war, do war de Krich am Kosovo. 2004, do war et manner evident, an duerfir ass d'Zuel och dunn op 1.600 erofgaangen, also praktesch d'Halschent vun 1999. An 2005 op 780, dat heescht, nach eng Kéier d'Halschent par rapport zu 2004.

Wann een eng gutt Erklärung fënn fir d'Erfogoe vun der Zuel vun 3.000 op 1.600, esou ass et manner evident ze erklären, wéi sou 2005, wou d'Chamber aktiv un dësem Projet schafft, d'Halschent vun den Demanden nëmmen erakomm sinn, wéi déi Jore virdrun. Ech schätzen – ouni dass ech dat ka beweisen –, dass dat deelweis domat ze dinn huet, dass en neit Gesetz ënnerwee ass, wat sécherlech manner Latitudé léisst, wéi dat, wat mer haut hunn, a wat évitéiert, dass Leit, fir déi mir virdrun attraktiv waren, dat haut net méi esou emfannen.

Vun deenen 9.000 Leit hunn der grosso modo 100 de Statut de Genève kritt. Dat heescht also, eppes méi wéi 1%, während 360 aus Raisons humanitaires hunn dierfen hei bleiwen an 340 aus Toleranzgrënn, dat heescht well se net refouliéert konnte ginn, hei bleiwen. Dat sinn der also a siwe Joer genau 700, grosso modo 100 pro Joer. Dat heescht also, dass den Undeel u Réfugiéen a vun deenen, déi ee kann assimiléieren, well se soit de statut de tolérance oder aus Raisons humanitaires konnten hei bleiwen, e ganz, ganz klengen Deel vun der auslännescher Bevëlkerung zu Lëtzebuerg ausmécht, déi entre-temps bal 40% unhëlt. D'Zuel vun de Flüchtlingen oder deenen, déi assimiléiert sinn, ass also verschwindend kleng par rapport zu deenen Zuelen hei.

Et ass duerfir och relativ kloer, dass mir mat dësem Gesetz net d'Problematik am Ganze kënnen léisen. Mir kënnen just fir muer eventuell besser Resultater hunn, wat d'Demande-d'asilen ubelaangt. Et bleift awer ganz kloer, dass mir doriwwer eraus en Immigrationgesetz brauchen, dat heescht en neit Schaus-Gesetz vun 1972, wat wierklech reformbedürftig ass, an och eng Integrationspolitik, déi Kont hält vun deem ganz héije Prozentsaz vun Netlëtzebuerger, déi bei eis am Land wunnen, net emol déi Frontaliere matgezielt, déi all Dag nach derbäikommen.

Zum Ofschloss vun dëser Aleedung, wëll ech ganz kuerz déi nei Punkten aus dësem Gesetzestext opzielen.

1. D'Aféieren, nieft deem normalen an deem temporäre Statut, déi mer zënter 1996 respektiv 2000 hunn, vun zwee neie Statuter, an zwar de Statut subsidiaire an de Statut humanitaire. Wat dat bedeit, dorobber kommen ech herno zrëck.

2. D'Aféierung vun enger Méiglechkeet während der Procédure d'asile ënnert gewëssene Konditiounen enger bezueltener Beschäftegung kënnen nozegoen. Dat ass den Artikel 14, op deem ech och zrëckkommen.

3. Dat ass och e wichtege Punkt vun dësem Gesetz – d'Verkierzung vun der Prozedurdauer, an zwar iwwer verschidde Weeër. Dozou muss ee soen, dass dat haaptsächlech och déi Dispositiounen sinn, déi an engem Text vun 2003 scho virgesi waren, a vun deem een also kann ausgoen, dass och déi deemoleg Regierungsparteien zu dësen Dispositiounen stinn.

4. Punkt ass, dass doriwwer eraus an dësem Projet d'Transpositiounen vu verschiddenen europäeschen Direktive mat iwwerholl ginn, an dat am Hibleck op eng progressiv Harmoniséierung bis 2010, wéi dat den Den-Haag-Programm am November 2004 virgesinn huet.

5. D'Schafung vun engem Centre de rétention ass och en neit Element an dëser Gesetzgebung. Dat, mengen ech, muss een och als Verbesserung gesinn vun där Situatioun, wéi se haut ass, well dee Centre de rétention déi Léit ophëlt, déi haut am Prisong landen. Et ass ganz kloer, dass par rapport zum Prisong och e Centre de rétention eng besser Léisung ass. Viraarbechten zum Programm vun Den Haag si geleescht ginn zënter 1999, sief dat um Sommet zu Tampere, iwwert de Wee vun den Accords vu Schengen, iwwert d'Konventioun vun Dublin an och den Amsterdamer Vertrag, an deem fir d'éischt eng Kéier stoung, dass d'Asylrecht eng gemeinsam europäesch Kompetenz ass.

D'lescht Woch, den 1. Dezember, huet de Vizepräsident vun der Europäescher Kommissioun, den Här Frattini, sech félicitéiert iwwer eng décisiv Etapp, déi d'Uniouen en matière d'asile geschafen hätt. Ech mengen, dass et net ëmsoss ass, fir ze soen, dass dee Progrès, deem d'lescht Woch zu Bréissel op en Enn komm ass, säin Nidderschlag an enger Direktiv fënn, deem och dësen Text schonn deelweis ëmzesetzt.

Zum Fong vum Gesetz méi am Detail.

1. Elementer déi d'Prozedurdauer verkierzen. Amplaz dass ech lech elo erklären, wou d'Differenze sinn, huet et mer geschéngt, dass et méi interessant wier, mat engem konkrete Beispill hei ze demonstréieren, wéi d'Gesetz de Moment funktionéiert, éischerter wéi d'Gesetz vun 1996 hei an der Theorie ze erklären. Ech wollt lech dann do e konkrete Fall, deem et richteg gëtt, mat e puer Datumen hei soen an doraus probéieren, e puer Konkusiounen ze zéien, fir dann op déi nei Dispositiounen vun eisem Gesetz an dëser Hisiicht zrëckzekommen.

Ech schwätzen hei vun engem Fall vu Leit, déi an der Mëtt vum Joer 2000 zu Lëtzebuerg ukomm sinn, eng bestuete Koppel, deemools ouni Kanner, Leit, déi allen zwee ausgebilt waren an déi, soubal wéi se hei waren, eng Demande d'asile déposéiert hunn. Déi éischt Décisioun vum Minister ass am Oktober 2003 komm, dat heescht ongeféier 40 Méint nodeem déi Demande déposéiert ginn ass.

En éischte Recours, e Recours gracieux, ass direkt no dëser Décisioun komm, an zwar am Délai wéi en am Gesetz steet. Dat war am Dezember 2003 wou och de Recours gracieux ofgelehnt ginn ass.

De Recours gracieux, an ech wëll dat kuerz erklären, dee gëtt et och an deem neie Gesetz nach, mä contrairement zu der Situatioun, déi mer haut hunn, ass e Recours gracieux am neie Gesetz net méi suspensiv, dat heescht, et kann een e maachen, mä déi Délaien, déi par ailleurs lafen, déi ginn doduerjer net ënnerbrach. Dat ass ee vun deene groussen Ënnerscheeder.

Den éischte Recours contentieux ass an deem hei Fall am Februar 2004 komm an déi éischt negativ Décisioun vum Geriicht ass dann och zwee, dräi Méint drop komm. Duerno ass Appel gemaach ginn, an du ware mir schonn um Enn vum Joer 2004. Dunn hätt theoretesch nach kënnen en zweete Recours gracieux komme fir nach eng Kéier dräi Méint Zäit gewannen ze kënnen. Dat war awer net de Fall, mä et ass direkt een Appel gemaach ginn, deem och ofgelehnt ginn ass.

Duerno ass eppes anescht probéiert ginn, an och dat ass keng Exception. Et ass eng néi Demande agereecht ginn, fir à titre principal eng Autorisation de séjour an à titre subsidiaire e Statut de tolérance zu Lëtzebuerg ze kréien.

Och déi Demande vun Enn 2004 ass 2005 vum Geriicht an enger éischerter Instanz ofgelehnt ginn an duerno och am Appel. Du ware mir Mëtt 2005. Duerno koum en zweete Recours gracieux, an nach während der Vakanz 2005 ass d'Annulatioun vum Refus vun der Autorisation de séjour gefrot ginn. Och déi Demande ass natierlech ofgewise ginn, well wann een hätt kënnen dovunner ausgoen, fir eng Autorisation de séjour ze kréien, wier et jo onlogesch gewiescht, fir d'éischt Asyl ze froen ier een dës zweet Prozedur wëllt.

Dorobber huet sech en anere Recours grefféiert; e Recours fir en Eftet suspensiv vun der Prozedur ze kréien, dat heescht fir ze froen, net ausgewisen ze ginn esou laang wéi net déi leschten ugefroten Décisioun gesprach ass. Mir hunn also, wann ech elo richteg zesummenzielen, an dëser Affär zéng Recours gehat an Zäit vu grosso modo 70 Méint. Zéng Recoursen, déi net nëmmen Zäit kascht hunn, déi Leit beschäftegt hunn, déi Sue kascht hunn an déi natierlech och e ganzt Lous vu Frustrationen op verschiddene Plaze mat sech bruecht hunn.

Ech probéieren déi heite Geschicht fir d'éischt aus der Vue vun den Demandeurs d'asile ze kommentéieren. Fir déi war et sécherlech eng frustrant Geschicht fir während esou vill Joren Démarchen ze ënnerhuelen, ouni Satisfaktioun ze kréien, an d'Gefill ze hunn net verstanen ze ginn, schlecht logéiert ze sinn, a vill Scherereie mat hiren Affäre gehat ze hunn. Well se net hun duerfen schaffen goen während der ganzer Zeit waren sie praktesch derzou condemnéiert ofzewaarden an d'Gefill ze hunn, dass kee fir hir Situatioun Verständnis hätt.

En passant sief gesot, dass déi Leit entre-temps och zwee Kanner kritt hunn zu Lëtzebuerg, déi also, wa mir net d'Blutrecht hätten, zwee Lëtzebuerger Kanner gewiescht wären, wat net de Fall ass a wat – an dat mengen ech ass och interessant ze soen – am Fong déi ganzen Zäit fir si als verlueren Zäit unzekucken ass, well d'Leit forméiert waren a soumat net profitéiert hunn, fir déi eng oder déi aner Formatioun ze maachen.

Mir schéngt et awer och esou ze sinn, dass, wa 40 Méint verstrach sinn, bis se déi éischt Äntwert kruten, eleng d'Ofschafung vun de Recours-Méiglechkeeten net duer wäert goen, fir déi Délaie massiv ze kieren.

Et bleift och an dësem Kontext viles ze soen iwwert den Accueil, wouriwwer mir lo virum Weekend den Avant-projet de règlement

grand-ducal kritt hunn. Mir haten als Kommissioun keng Zäit dorop anzegoen, wat mer awer an den nächsten dräi Méint sécherlech wäerte maachen, well mer jo dovunner müssen ausgoen, dass dee Vote hei haut keen definitiven ass, mä e provisoereschen, well jo bis elo de Statsrot am Fong seng Opposition-formellen oprechterhalen huet a mir dofir domadder rechne müssen, dass mer keng Dispens vum zweete Vote kréien.

Et ass näischt esou schlecht, dass et net fir eppes gutt ass. Mir hunn also dann Zäit, déi Reglementer, déi extrem wichtig ze fir d'Uwendung vun dësem neie Gesetz, nach eng Kéier op de Leescht ze huelen an ze kucken ob wierklech doranner déi Saache sinn, déi fir déi wierklech Liewensqualitéit vun den Demandeur en ubruecht sinn.

Do geet ënner anerem Rieds iwwert d'Konditiounen, ënnert deenen se logéiert sinn, wéi se traitéiert ginn, wéi vill Suen dass se kréien an Ähnlech. Ech mengen, dass op deem Punkt wierklech d'Liewensqualitéit vun de Leit, wéi se haut zu Lëtzebuerg sinn, substanzuell misst kënn verbessert ginn, besonnesch wa mer dovunner ausginn, dass d'Zuel vun deenen, déi hei Asyl ufroen, erofgeet, dass d'Ëmstänn also misste méi einfach ginn, fir dësen Openthalt bei eis am Land, wéi kuerz oder wéi laang deen och ëmmer dauert, esou agräabel, esou gutt wéi méiglech ze maachen.

Datselwecht ass och ze soen iwwert de Règlement grand-ducal zur Formatioun, wou zrëckzebehalen ass, dass am Gesetz, contrairement zum Text vun der Regierung, elo e Recht op Formatioun steet an dass nëmmen d'Konditiounen, ënnert deenen dat Recht kann exzerziert ginn, iwwert d'Reglement kënn fixéiert ginn.

Zum Règlement selwer ass ze soen, dass en och verbesserungswürdeg ass, well et nämlech net einfach ass, sech ermëzefanne bei de Formationsméiglechkeeten, fir Leit, déi nach schoufflichteg sinn – a bei deene stellt sech d'Fro jo eigentlech net, et sief dann, si sinn iwwer 16 Joer a si maachen eng Léier – an Erwuessener, déi soit an enger Formation tout court oder an enger Formation professionnelle sinn.

Ech wëll ee Moment zrëckkommen op dat praktescht Beispill fir ze probéieren dat och aus der Siicht vum Lëtzebuerger Stat ze kommentéieren. Mir hunn et an deem Beispill dann ze di mat zwee, de Moment véier Leit, déi sech während 70 Méint zu Lëtzebuerg an engem Foyer opgehalen hunn an dat ouni kënnen enger Beschäftegung nozegoen an net emol hiert eegent lesse preparéieren. Si sinn eigentlech während 70 Méint hirer eigener Verantwortung enthuewe ginn an hunn doriwwer eraus all Mount e Betrag ausbezueelt kritt, deem zwar kleng ass, mä a 70 Méint awer e grouse gouf. Fazit: grouse Käschtepunkt a grouss Onzefriddenheet.

D'Situatioun ass also wierklech net roseg, sief et aus der Siicht vum Demandeur d'asile, sief et vum Lëtzebuerger Stat, deem déi Séjournen do organiséiert, déi Leit enca-dréiert, etc. Ech mengen dofir, dass et evident a wichteg ass, d'Prozedurdauer souwäit ze kieren, dass esou Situatiounen net méi kënn passéieren. Et ass evident, dass ee sech an Zäit vu fënnef Joer – och da wann ee sech net iwwert d'Aarbecht kann integréieren – iwwert d'Kanner an iwwert d'Zesummeliwwen an enger Gemeinschaft forcément, gewollt oder ongewollt, deelweis integréiert huet, an dat mécht et natierlech net méi einfach, keng Hoffnungen opkommen ze loossen duerch d'Zäitdauer eng Aussicht ze hunn, definitiv kënnen hei ze bleiwen.

Et ass och nach dozou ze soen, dass déi Leit zrëckgefuert goufen ënner Konditiounen, déi net ëmmer zefridde stellend waren. Mir hunn

och am Gesetz, dat elo hei virläit, am Artikel 72. Méiglechteete virgesinn, dass dee Rapatriement, dee Retour forcé, wann deen da komme sollt, muss ënner Ëmstänn stattfannen, déi mënschewierdeg sinn an am Respekt notament vun der Recommandatioun vum Conseil de l'Europe, déi geholl ginn ass.

Mir hunn eis awer geiert mat der Plaz wou dat heiten drasteet, well do wou et steet, gëllt et nëmme fir Leit, déi ënnert dem Statut subsidiaire sinn. Et ass awer evident, dass dat muss fir all Leit gëllen, déi zréckgefuert ginn.

Ee Wuert nach, Dir Dammen an Dir Hären, zu de Règlements grand-ducaux. An där éischter Sëtzung am Januar hunn ech bei der éischter Virstellung vun deem Projet gesot, dass dee Projet hei net géif definitiv gestëmmt ginn, ier mer net d'Exekutiounsbestëmmungen derbäi hätten. Mir hunn elo Texter, déi en Avant-projet sinn, déi kengesfalls op alle Punkten ausserhalb vun aller Diskussioun sinn. Ech mengen duerfir, dass mer déi Zäit, déi elo kënn, mussen notzen, fir net nëmmen definitiv Texter virleien ze hunn, déi schonn duerch e Regierungsrat waren, mä och Texter virleien ze hunn, déi mir virdrun d'Geleeënheet haten, an deenen zoustänneg Kommissiounen ze diskutéieren, notament déi zwee ganz wichteg Reglementer iwwert den Accueil, iwwert d'Formatioun an och iwwert d'Aarbecht.

Ech wollt lech iwwregens soen, dass zu deem Punkt, deen d'Méiglechteet ubelaangt, fir während der Prozedur ënner gewëssenen Ëmstänn kënnen schaffen ze goen, ganz kloer e Fortschrëtt ass par rapport zu där Situatioun, déi mer elo hunn. Mir wëssen alleguerten heibannen, dass dat dote keng revolutionär Moossnam ass, esou wéi den Artikel 14 libelléiert ass, mä dass et op jidde Fall net kann esou sinn, dass och iwwert d'Reglement déi Limitatiounen, déi am Gesetz selwer schonn drastinn, nach géife gekierzt ginn.

Mir wësse schonn, dass d'Préférence communautaire beispillsweis dran ass, dass een nëmme kann eng Autorisatioun kréie wann een néng Méint mindestens am Land schonn ass, ouni eng éischt Äntwert vum Minister ze kréien, dass déi Autorisatioun nëmme gëllt fir ee Patron a fir eng Period vu sechs Méint, déi ka prolongéiert ginn, an aner Detailler op déi, wéi ech unhuelen, och de President vun der Aarbechskommissioun nach wäert agoen, well mir hunn den Avis aus deser Spezialkommissioun op deem Punkt am Projet hei integral iwwerholl.

Ech wollt lech dann och nach soen, dass mir als Kommissioun zu deem Gesetz vill Avisé kritt hunn, net nëmmen déi, déi mer hu misse kréien, wéi déi vum Statsrot, mä och vun ONGen, ganz besonnesch och vun ONGen, déi sech op Eegeninitiativ zu deem Projet gemellt hunn. All deenen, déi dat gemaach hunn, wëll ech vun hei aus Merci soe fir déi fondéiert Avisën, déi mer kritt hunn:

Notament déi vum Lëtzebuurger Flüchtlingsrot, déi vum UNHCR, déi net nëmmen een, mä zwee schrëftlech ganz detailléiert Avisé gemaach hunn, d'Commission consultative des droits de l'homme, den Ombudscomité fir d'Rechter vun de Kanner, de Conseil national des Étrangers, mä och dee méi informellen Avis vun der AG Migration, deen iwwer Internet un d'Membere vun der Kommissioun erausgaangen ass, den Avis vun der ASTI, deen zwar och schonn am Lëtzebuurger Flüchtlingsrot dran ass, mä déi ganz zum Schluss och nach en Avis ginn hunn, a schlussendlech den Avis vum Lëtzebuurger Barreau, dee fir Kleeschensdag genee ukomm ass, awer dee Moment am Fong ze spéit, fir dass en nach hätt kënnen ernimmt ginn am schrëftleche Rapport.

Ech wëll duerfir e bësselche méi detailléiert op deen Avis agoen, well souwisou an deem Avis Kritiken drastinn, déi sech och an aneren Avisën erëmfonnt hunn. Nieft deenen Avisën, déi mer an der Kommissioun studéiert hunn, sinn och nach aner Instruktiounsmesurë geholl ginn am Kader vun der Kommissioun.

Notament hunn ech mer mat der Sekretärin e Centre d'accueil ugekuckt, ech hu mat de Leit geschwat, mam Personal wat do schafft, etc. Ech war op de Ministère an ech war – an dat war eng erbaulech Zeen, déi viles aus menger Optik geännert huet – bei engem éischten Entretien vun engem Demandeur d'asile derbäi an hat och bei d'ärselwechter Geleeënheet, zesumme mam Jacques-Yves Henckes, en Entretien mat der Police judiciaire, déi am Accueil jo probéiert, d'Leit ze empfänken, ze identifizéieren a se opzeléischen.

Ech kommen dann elo, ouni an den Detail ze goen, op d'Haaptkritiken zu deem Projet zréck, déi am Laf vun der Prozedur zur Sprooch komm sinn, an ech wëll lech dann och erklären, wat fir enge Kritike mir Rechnung gedroen hunn an Amendementer gemaach hunn a wat fir enge mer keng Rechnung gedroen hunn, an ech wëll lech dann och erklären, aus wat fir engen Ursachen.

Eng Kritik, déi ëmmer erëmkomm ass, dat war déi, dass systematesch sollen Empreintes digitales, Fangerofdréck geholl ginn an och Kierperfouillé virgeholl ginn. Mir hunn dorobberhin den Text iwwert d'Fouille-corporellé geännert an derbäigesat, dass d'Fouille corporelle am Fong nëmmen da soll virgeholl ginn, wa se néideg ass, an dann, wann dat de Fall ass, am Respekt vun der Dignitéit vun de Leit, déi concernéiert sinn.

Bei den Empreintes digitales hu mer keng Exceptioun gemaach, well et ganz einfach aus eisen internationalen Engagements eraus extrem wichteg ass, kënnen feststellen, ob déi Leit, déi bei eis eng Demande ufroen, net schonn an engem anere Land dat gemaach hunn, eventuell ofgewise gi sinn, oder ob se eventuell hätte missen eng Demande an engem Land maachen aus der Europäescher Unioun, an deem se ukomm sinn, ier se zu Lëtzebuerg waren.

Dann ass ganz vill kritiséiert ginn d'Institutioun vun engem Centre de rétention, d'Cas-d'ouverturen an och d'Dauer vun deem Séjour, deen am Gesetz fir dese Centre drasteet.

Zum Centre de rétention ass eppes ze widerhuelen, wat ech aganks scho gesot hunn. Dat ass sécherlech keng Performance a sech, e Centre de rétention opzemaachen. Et muss een awer wëssen, dass déi Leit, déi elo muer oder iwwermuer, wa mer dann een hunn, an de Centre de rétention kommen, och haut net alleguerte fräi sinn, mä haut fanne se sech am Prisong erëm, a par rapport zum Prisong ass sécherlech och de Centre de rétention eng besser Léisung wéi dat haut de Fall ass.

Doriwwer eraus gëtt de Centre de rétention eis d'Méiglechteet, net nëmmen aner Konditiounen ze hu fir dee Séjour, well béid Séjoure sinn eng Privation de liberté, mä de Regime vun deenen engen a vun deenen anere ka wierklech en anere sinn, an ech mengen och, dass dat am Intérêt ass vun deene Leit, déi sech an deem Centre de rétention wäerten erëmfannen.

Och eng vun deene Froen, déi ganz vill Oprou zu Lëtzebuerg geschafen hunn, war déi vun de Retour-forcéen. Dass d'Leit moies fréi bei Sonnenopgang mat der Polizei doheem ofgeholl ginn, fir rapatriéiert ze ginn, wäert ophéieren, wa mer e Centre de rétention hunn, well deen huet och d'Vokatioun fir d'Leit ze empfänken, déi sollen zréckgefuert ginn, an am Plaz se

da moies fréi ënner net ëmmer agréablen Ëmstänn heem en présence vun de Kanner sichen ze goen, kommen déi Leit een oder zwee Deeg éischter an dee Centre de rétention a si ginn do encastréiert vu Personal, wat sech wierklech fir se asetzt, esou dass dee Retour da kann och stattfannen ënner bessere Konditiounen, wéi dat bis elo de Fall war. Also och dat ass, mengen ech, en Argument, wat fir d'Aféierung vun deem Element am Gesetz schwätzt.

Et ass dann och déi Dauer kritiséiert ginn, fir déi ee kann an dee Centre de rétention do kommen. Am Regierungstext war eng Maximaldauer vu sechs Méint virgesinn. Eng Maximaldauer, wou e gewësene Moment gefrot ginn ass, fir déi generell op zwee Joer ze hiewen, wou mer dann no villem Hin an Hier op eng Konklusioon komm sinn, déi Maximaldauer op ee Joer festzesetzen, mä nëmmen a ganz spezifische Fäll.

De Moment gesäit den Text vir, dass deen Délai vun engem Joer nëmmen an enger eenzeger Hypothese ka spillen, an zwar an där Hypothese, wou d'Identitéit vum Demandeur d'asile net kloer ass, well hie beispillsweis seng Fangerespëtzen traitéiert huet, dass hien net méi doriwwer ze identifizéieren ass, dass hien – wéi bal ëmmer – keng Pabeieren hat aus deenen ee kënn schléissen, wien hie wier. Well net onbedéngt emol gewosst ass, aus wat fir engem Land se kommen, wat mat sech bréngt, dass öfters Transporter hei mat Demandeurs d'asile op Brüssel musse stattfannen, op Ambassaden, wou festgestallt soll ginn, ob déi Leit aus deem Land kommen, wou se behaupten, dass se komm sinn. A wann da festgestallt gëtt, dass dat net de Fall ass, da wësse mer zwar entre-temps vu wou se net kommen, mä mer wëssen nach ëmmer net, vu wou se sinn a mat wem mer et ze dinn hunn.

Dat lescht Argument, wat ech zu deem Délai wëllt soen: Deen Délai vun engem Joer war net meng Iddi, mä ech mengen, dass ee muss kënnen domadder liewen, wann ee weess, dass déi Leit, déi hei gemézt sinn, déi kënnen während engem Joer am Centre de rétention zréckgehalen ginn, am Fong et an hirer eegener Hand hunn, fir fräizekommen. Si brauchen am Fong just dee Moment Elementer ze ginn, déi et erlaben, festzustellen, mat wem mer et an der Prozedur ze dinn hunn. Oder ass et net logesch, dass, wann iergendeen eng Demande mécht, deen, deen deen Dossier traitéiere muss, soll wierklech wëssen, mat wem hien et ze dinn huet?

Wann dat net de Fall ass, ass et reng onméiglech dass déi Prozedur ka weidergoen, an duerfir mengen ech och, dass deen Délai do, deen exceptionnellen Délai an enger eenzeger Hypothese sech an der Praxis justifizéiert.

Dann hu mer ganz vill Kritike kritt op deem Punkt iwwert d'Suppressioun vum duebelen Degré de juridiction, an ech kommen dann do méi detailléiert op den Avis vum Barreau zréck, well en fait déi Kritike vum Barreau déiselwecht sinn, wéi déi aus deenen de Statsrot seng Opposition-formellen erauszitt, an déi sech praktesch och an allen Avisën, dat heescht deene vum UNHCR an deene vun aneren ONGen, déi ech ugeschwat hunn, och vun der Commission consultative des droits de l'homme, erëmfannen.

Zur Prozedur! Hei gëtt gesot, et wär inacceptable, dass am Fall vun enger Procédure accélérée am Kader vum Artikel 20 et kee Recours gëtt. Dat ass géint de Prinzip vun der Décisioun iwwert d'Procédure accélérée, well et am Prinzip géint

all Décision administrative eng Recoursméiglechteet misst ginn.

Dozou kann ee soen, dass, wann et souwisou esou ass, dass et ëmmer e Recours ka ginn, dat och am Fall vum Artikel 20 net ausgeschloss ass, mä dass dee Recours dann nëmmen zesumme mam Recours um Fong komme kann. Esou dass een – och wann dat dann net no engem Prinzip ass, deen ech meeschtens uwenden, an zwar deen: „Ce qui va sans dire va mieux en le disant“ – hei ka soen: Mä wann et souwisou esou ass, da musse mer et jo net soen; et ka jo dann awer an der Praxis gemaach ginn. Esou dass déi Kritik um Artikel 20 a mengen Aen an där Hiischt net fondéiert ass.

Et gëtt eng zweet Kritik iwwert d'Fehle vum duebele Recours am Fall vun Incompétences an Irrecevabilitäten, wou mer een eenzege Recours hunn, mä e Recours en réformation. Et steet am Gesetz dran, dass dat e Recours „en premier et dernier ressort“ ass. Dat ass effektiv da keen duebelen Degré de juridiction, mä et gëtt am Text vun der Regierung – an dat gëtt och net bestridden an den Avisën, déi mer par ailleurs kritt hunn – net bestridden, dass an deenen Hypothese, wou eng Irrecevabilitéit oder eng Inkompetenz hei ass, jo forcément deen Dossier nach op enger anerer Plaz muss gekuckt ginn.

(M. Jos Scheuer prend la Présidence)

Wann d'Lëtzebuurger Riichter oder de Lëtzebuurger Immigrationsministère inkompetent ass oder d'Demande irrecevabel ass, well se beispillsweis hätt missen an engem anere Land gemaach ginn, da geet et sécherlech duer, dass mir hei zu Lëtzebuerg ee Recours hunn, well et jo evident ass, dass op enger anerer Plaz iwwert déiselwecht Demande en anere Recours ka kommen. Mir hunn also do och en duebelen Degré de juridiction, och wa mer en net onbedéngt hei zu Lëtzebuerg op der ganzer Prozedur hunn.

Dann ass nach kritiséiert ginn, dass bei der Décision au fond den zweete Recours, also den Appel, e Recours en annulation ass. Dat wier critiquable, well bei engem Recours en annulation nëmmen d'Legalitéit gekuckt gëtt an net d'Faits analyséiert ginn.

Elo ass et awer evident, an doriwwer gëtt et Jurisprudence vum Tribunal administratif, déi soen, wou d'Riichter selwer erklären, dass dee Moment, wou se iwwert d'Legalitéit statuieren, se dat natierlech nëmmen da kënnen maachen, wa se d'Faits mat a Considération huelen. Well eng Legalitéit ze apprécieieren ouni de Kontext ze apprécieieren, an deem e sech ofspillt, ass eng Saach vun der Onméiglechteet. Esou dass ee ka soen, dass deen zweete Recours hei zwar e Recours en annulation ass, mä dass och dee Recours en annulation net ouni eng Analys vun de Faits geet. Esou dass a mengen Aen op jidde Fall – an dat soen ech och als Juristin – dem Prinzip vum duebelen Degré de juridiction hei Satisfaktioun ginn ass.

Da soen Affekoten, oder vläicht méi richtig, den Här Bettel,...

(Interruption)

...et wier net akzeptabel, dass nëmmen ee Mémoire de part et d'autre kéint échangéiert ginn. Evidenterweis aus der Ursach eraus, fir net onnéideg d'Prozeduren an d'Längt ze zéien. Et gëtt gesot, dat wier e Skandal. Dat ass och a priori net erferelech.

Wann also elo en Affekot oder Représentant vum Ministère freet, wéinst engem neien Element nach eppes développéieren ze kënnen, da sinn ech sécher, dass kee Richter géng soen, dass bei engem Prinzip keng Exceptioun méiglech wier.

Ech mengen deemno, dass et dem Tribunal an der souveräner Appréciatioun vun all Richter iwwerlooss

ass, eng Exceptioun op e Prinzip ze maachen ouni doduerch d'Mënscherechter vun deene schwächste Gruppen aus eiser Gesellschaft zu Lëtzebuerg ze verletzen. Dat, Dir Dammen, Dir Hären, ganz kuerz zu de Kritiken a menger Argumentatioun dozou, déi ech dorobber ginn.

Da wëll ech ganz kuerz zréckkommen op de Projet, wéi en 2003 vun der viregter DP-CSV-Regierung déposiert ginn ass, an lech erklären, wat an deem stoung a wat an deem éischten. An der Hoffnung – ouni allze vill grouss Hoffnung –, dass déi Leit, déi mat deem schlechteren Text d'accord waren, och hiren Accord haut géife ginn, fir en Text, deen, a mengen Aen jiddefalls, largement verbessert ginn ass zënter dem Joer 2003.

Déi éischt Verbesserung par rapport zum Text vun 2003 ass déi, dass contrairement zu deem originalen Text de Maintien vum Interpret a vum Affekot bäibehale ginn ass, net nëmmen um Geriicht, mä och während der Procédure administrative.

Dat ass, Dir Dammen an Dir Hären, determinant, well den Dossier ass, wéi ëmmer, esou gutt wéi d'Instruktioun ass. Wann d'Instruktioun bâcléiert ass a se gemaach ginn ass ënner Ëmstänn, déi Zweifel iwwreg loossen, wat d'Verständnis ubelaangt etc., da kann näischt Guddes derbäi erauskommen. Wa mer hei vun Ufank un all Garantie bäibehalen, déi mir elo hunn, dat heescht den Affekot an den Interpret och an der Prozedur um Ministère, da mengen ech, dass dat e ganz seriöse Progrès ass par rapport zum Text vun 2003, wéi e virläit.

D'Assistance judiciaire ass och virgesinn, an zwar net nëmmen an der Procédure judiciaire, mä och an der Procédure administrative. Dat ass aus deeneselwechten Ursache wéi an deem viregte Beispill ee substanzuelle Progrès fir den Respekt vun de Mënscherechter vun deenen Demandeurs d'asile.

Da gesäit deen Text, deen haut zur Ofstëmmung kënn, d'Schafung vun engem Centre de rétention vir, deen net am Text vun 2003 war. A wa mir wëssen, dass déi Leit, déi net an de Centre de rétention kënnen kommen, an de Prisong kommen, da mengen ech, muss een agesinn, dass och d'Institutioun vum Centre de rétention eng substanzuell Verbesserung ass par rapport zum Text vun 2003.

Doriwwer eraus, Dir Dammen an Dir Hären – besonnesch déi vun der DP –, setzt dese Projet zwee nei Statuten an d'Welt, an zwar de Statut subsidiaire, dat heescht et Statut fir déi Leit, déi net genau d'Kritäre vum Artikel 1 vun der Genfer Konventioun erfüllen, déi awer trotzdeem bewisen hunn, dass se verfolge sinn. Si kënnen zwar net de Statut vun der Konventioun vu Genève kréien, mä de Statut subsidiaire deen och mat gewëssene Garantie verbonnen ass. Och dat ass also menger Meinung no e substanzuelle Progrès.

Deen Text, deen elo virläit, gesäit de Centre de rétention vir, deen net am Text vun 2003 war. A wa mir wëssen, dass déi Leit, déi net an de Centre de rétention kënnen kommen, an de Prisong kommen, da mengen ech, muss een agesinn, dass och d'Institutioun vum Centre de rétention eng substanzuell Verbesserung ass par rapport zum Text vun 2003.

En anere Progrès ass d'Méiglechteet vum Artikel 14, no enger gewëssener Zäit am Kader vum Statut subsidiaire och kënnen enger bezueltener Beschäftegung nozegoen, an endlech opzehale mat deem, wat een als déi schwéierst Mënscherechtsverletzung kéint ugesinn, déi passéiert, an deem ee Leit während Jore quasi derzou condamnéiert näischt

ze maachen ausser d'Zäit doutzeschloen. Och dat, mengen ech, misst ee kënnen soen, ass e Progrès.

En anert Element, wat eng Verbesserung duerstellt par rapport zum Text vun 2003, ass de Statut de tolérance. Dëse Statut, deem et elo net gëtt obschonn den Minister aus Raisons humanitaires Leit, déi ofgewise sinn, erlaben kann heizbleiwen. Elo gëtt aus dene Raisons humanitaires e wierkleche Statut, esou dass et kloer ass, dass déi Leit, déi dee Statut hunn, genau wësse wou se dru sinn, hiert Liewe kënnen weinstens méttelfristeg plangen a soumat am Fong eng Perspektiv kréien, déi hinnen haut an deeneselwechte Situatioun verwiert ass.

An deemselwechte Kontext ass och d'Protection temporaire als Verbesserung ze gesinn. Et gëtt se zwar schonn zanter dem Gesetz vun 2000, mä ouni e klore Statut.

Dat sinn esou wäit déi Verbesserungen, déi an dësem Gesetz vun der Regierung komm sinn, par rapport zu deem Text, dee virun deene leschte Chamberswahlen vun der CSV-DP-Regierung presentéiert ginn ass. Doropshi sinn an der Kommissioun nach Amendementer ausgeschafft ginn, op déi ech ganz kuerz nach wëll agoen, ier ech ophalen.

Fir d'éischt ass de Begrëff vun der Famill e bësselche méi wäit gefaasst ginn, wéi dat an enger éischter Fassung war. An zwar hu mer elo – och als Rapporteur kann ech mer net verknäifen ze soen, dass dat eng Definitioun ass, mat där ech nach ëmmer net zefridde sinn – ...

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **Mme Lydie Err** (LSAP), *rapporteuse.* - ...als Famill net nëmmen déi Leit, déi bestuet sinn, mä och déi Leit – steet elo am Text –, déi an hirem Pays d'origine en enregistriert Partenariat agaange wieren. Dat ass a mengen Ae Makulatur, wa mer wëssen, dass et d'Unerkennung vu Partenariaten a ganz weinege Länner gëtt a praktesch a kengem vun deene Länner, wou eis Demandeur-d'asilen hierkommen.

Mä, Här Minister, lauschtert mer wann ech gelift ganz genee no. Mir hunn en Artikel an dësem Gesetz, an zwar den Artikel 45 iwwert d'Unité familiale. Am Rumm vun der Unité familiale huet de Minister eng Marge d'appréciation iwwert dat wat Famill heescht, déi de Minister méi large kann interpretéieren wéi dat an dëser Definitioun de Fall ass. „Il dispose de la possibilité que d'autres parents proches qui étaient au pays d'origine à charge du demandeur“ kënnen mat als Familljemembere considéiert ginn. Et bleift also net nëmmen un dësem enge Text hänken, mä de Minister behält eng Appréciationsméiglechkeet op dësem Punkt.

Ech erwaarde mir also vun lech, Här Minister, dass Dir d'Notioun vun der Famill esou interpretéiert wéi et ubruecht ass, well eis Definitiou och am Widdersproch steet mam Artikel 8 vun der Europäescher Mënscherechtskonventioun – droit au respect de la vie privée et familiale –, deemno een d'Famill net nëmmen als dat betruachte kann, wann d'Leit, déi zesummeliwen, offiziell bestuet sinn.

En zweete Punkt vu Verbesserungen aus der Kommissioun ass, dass de Prinzip vum Tuteur fir all Mineur, deem eleng hei ass, total bäibehalen, dat heescht dass all Jonken niift dem Affekot och een Tuteur kritt.

Ech wëll hei de Responsabele recommandéieren, sech ëm d'Formation vun den Tuteurs ze këmmen, well et evident ass, dass een Tuteur nëmmen dann eppes ännert fir d'Mënscherechter vun deene Kanner, déi eleng zu Lëtzebuerg den Asyl ufroen, wann déi

Leit forméiert sinn an op der Héicht sinn, fir deene Kanner bäizestoen. Et geet net duer, dass am Text steet, dass Kanner ënner 18 Joer een Tuteur kréien, Tuteurs mussen och wësse mat hinnen ëmzegoen, fir hinne bäizestoen.

Dann hu mer eng Verbesserung gemaach wat d'Fouille corporelle ubelaangt. Déi kann nëmmen da gemaach gi wann se néideg ass, an an deem Fall am volle Respekt vun der Dignité humaine.

An der Chamberskommissioun ass och mat Hëllef vun der Aarbechtskommissioun den Artikel 14 verbessert ginn, dat heescht deem Artikel, deem et soll méiglech maachen, dass d'Leit och während der Prozedur kënnen schaffe goen. Deen Délai ass op zwielef Méint gewiescht, an all Mënsch, dee sech ausgedréckt huet, huet deem Délai ze laang fonnt. Et ware Propositionen do, et soll een deem op sechs Méint reduzéieren. Dat war net méiglech, a wéi meeschtens ass e Kompromiss erauskomm, an zwar dee vun néng Méint. Néng Méint also muss een hei sinn an nach keng Décisioun vum Minister kritt hunn, fir därferen – net schaffen ze goen, Dir Damm an Dir Häre –, eng Demande ze stellen, fir eventuell kënnen schaffen ze goe während sechs Méint bei ee prezise Patron an an engem prezisen Domän, à condition dass d'Préférence communautaire respektéiert ass.

Dat sinn – wéi Dir alleguerten heibanne sécherlech kënn rodren – Konditiounen, déi aus dësem schéinen, wichtege Punkt aus deem Gesetz wierklech eng Hypothees maachen, déi menges Erachtens net allzevit oft passéiere wäert. Mä et ass vläicht e gudden Ufank a vläicht erweist et sech jo och an der Praxis, dass et méi gescheit ass, Leit, déi waarden, eppes Nützlech mat hiren Zäit ufänken ze loosser an eventuell en Deel vun hirem Liewensënnerhalt selwer verdéngen ze loosser, wéi se einfach waarden ze loosser, dass d'Zäit eriwuer geet, an hinnen all Méiglechkeet ze huelen, selwer fir hiert Liewe Verantwortung kënnen ze iwwerhuelen.

Zum Schluss bleiwe mir am Fong nach just dräi Saachen ze soen, déi ënner anerem zur Verkierzung vun der Prozedurdauer bäidroen an déi am Fong ganz weineg Optimierksamkeet fonnt hunn an deenen Avisën, déi mer vun, net Jenni a Menni, mä vu villen ONGen, Organisatiounen kritt hunn, an ech wëll déi just kuerz ernimmen.

Den Artikel 6 seet, dass all Demandeur d'asile, deem ukënn, deem seng Identitéit a seng Demande opgehall ginn ass, muss eng Élection de domicile maachen. Dat ass eng extrem wichteg Dispositioun, besonnesch fir déi Leit, déi responsabel si fir d'Zoustellunge vun den Décisiounen, well et kloer ass, dass elo net nach Zäit verluer därff ginn doduerjer, dass beispillsweis een, deem eng Demande gemaach huet, geplënnert ass, ouni dat gemellt ze hunn, d'Notificatioun net kritt, en neien Délai ugeet an am Fong dat en Duerchernee gëtt an d'Zäit an d'Längt zitt.

Doduerch dass eng Élection de domicile obligatoresch ass, a wa keng Adress ugi gëtt, ass et esou, dass de Ministère de l'Immigration selwer den Domicile ass, esou dass och do déi Délaië vun der Prozedur kënnen gestrafft ginn.

En zweete Punkt, deem zweifels-ohne dozou bäidréit, dass d'Dosieren éischer zouginn, ass de Retrait implicite vun der Demande an der Hypothees wou en Demandeur sech net méi presentéiert oder net déi Piëcen eragëtt, déi hie versprach huet, à moins dass hien e Fait nouveau kann invoquéieren. Dat wäert erlaben, eng ganz Ziel vun anscheinend honnerten Dosieren, déi op sinn an déi net konnten zougemaach ginn, well d'Leit einfach an der Landschaft verschwonne sinn, kënnen offiziell ze clôturieren.

Ech mengen, dat wieren déi Hauptpunkten, déi nach dozou bäidroen, ausser der Straffung vun de Recoursën, dass déi Zäit, déi mer elo an de Prozeduren hunn, méi kuerz gëtt, wéi déi, déi mer elo hunn. Ech menge mat all deenen Explikatiounen, déi ech elo hei probéiert hunn, zesummenzedroen, et nach ëmmer net garantéiert ass, dass ech all Mënsch iwwerzeegt hunn, dëst Gesetz matzestëmmen.

Wann ech awer feststellen, dass an der Kommissioun eng Partei dergéint gestëmmt huet, well d'Gesetz ze streng ass, an eng aner Partei dergéint gestëmmt huet, well et net streng genuch ass, mengen ech, kann een dovunner ausgoen, dass dat heiten de gëllene Mëttelwee ass, mat deem een, wann ee mat guddem Gewëssen, mat guddem Wëllen un d'Saach erugeet, am Fong a Fridde ka liewen, och da wann ee sech bewosst ass, dass d'Realitéit net ëmmer dat hiergëtt, wat ee sech an enger méi fruchtbare Imagination kënn virstellen.

Wann d'ONG-Vertrieder, wéi se weinstens a private Gespréicher gesot hunn, mat dësem Text liewe kënnen, esou kann ech lech soen, dass ech ouni Hésitatiounen dësen Text hei wäert stëmmen an ech wëll och dozou den Accord vu menger Fraktioun bréngen an hoffen, dass deem een oder deem anere sech vun dëser Argumentatioun nach konnt ëmstëmmen loosser.

Ech soen lech Merci.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. le Président.** - Merci, Madame Err. D'Wuert huet elo den honorabelen Här Jacques-Yves Henckes, dee seng Proposition de loi 5302 presentéiert an am Numm vun der Fraktioun vum ADP och Stellung zum Projet de loi beziit. Här Henckes!

Présentation de la proposition de loi 5302

■ **M. Jacques-Yves Henckes** (ADP), *auteur.* - Här President, Merci fir mer d'Wuert ze ginn. Ech wëll fir d'éischt der Madame Rapportrice Merci soe fir hire mëndlechen a schrëftleche Bericht, well ech muss ervirsträichen, dass déi Aarbecht hei enorm war, wann een eleng schonn de Volume vun den Dokumenter gesäit, déi hei ons, der Chamber, geliiwert gi sinn an déi mer hu missen analyséieren. Bei mir doheem mécht dat e Pak aus vu bal 50 cm, ouni déi aner Dokumentatioun, déi mer nach hu misse verschaffen. Ech mengen, dat beweist, dass hei an der Chamber kann eng ganz gutt Aarbecht gemaach ginn.

Fir Matmënschen, déi an hiren Heemechtsstate verfollegt ginn, ass a soll Lëtzebuerg en Zufluchtsort bleiwen, mä och Lëtzebuerg muss d'Realitéiten unerkennen. Och Lëtzebuerg muss sech à même setzen, fir d'Integratiounsstréim kontrolléieren an dirigéieren ze kënnen.

Déi abléckleche gültig Gesetzgebung gëtt zënter Joren als eng ofen Dier fir illegal Immigratioun mësbrauch. Effektiv sinn d'Asyl-demanden hei am Land explodéiert, dat ouni iergendee besonnesche Konflikt, deem dëst kéint erklären.

Erlaabt mer just nëmmen e puer Zuelen unzeféieren, déi mech och zu der Proposition de loi gefouert hunn: Am Joer 2000 hate mir 621 Demandé vu Flüchtlingen; 2003 schonn huet sech déi Ziel mat 1.549 Demandeur verduebelt. Dat ass och esou weidergang: 2004 hate mer der 1.577. Et ass eréischt dëst Joer, wou et zréckgeet. Ronn 4.000 Leit hänken nach an de Prozeduren, an eng 1.000 Flüchtlinge sinn temporaire hei am Land.

Op eis Bevölkerung gerechent – an et ass dat, wat mech motivéiert huet eng Proposition de loi ze déposéieren – war deem Ablack Lëtzebuerg an Europa dat Land wat pro 1.000 Demandeur déi drëttmeescht Leit hat. Dësen Ustuermer huet sech erkläert, well an allen anere Länner ronderëm Lëtzebuerg an a ganz Europa d'Flüchtlingszuelen zréckgaange sinn ëm iwwer 20%. Och mir hei zu Lëtzebuerg hu misse reagéieren.

Wuerfir sinn d'Leit hei op Lëtzebuerg komm? Ma dat ass, well d'Flüchtlinge ganz séier erausfonnt haten, dass, wann et am Ausland ee Joer oder zwee Joer gedauert huet, fir d'Prozeduren duerchzekréien, hei am Land zwee bis fënnf Joer d'Regel waren, an esouguer nach heiansdo iwwer fënnf Joer, wéi d'Madame Rapportrice dat richtig ervirgestrach huet.

Doduerjer ass och d'Demande d'asile op eng Kéier zu enger irregulärer Immigratioun ëmfonctionnéiert ginn. Et huet och dozou gefouert, dass allméiglech Leit vun deene Largessen, déi mir hei am Lëtzebuergesche Stat haten, abuséiert hunn, an dass mir och doduerjer feststelle konnten, dass eng Ziel vun deenen Asylanter aus verschiddenen afrikanesche Länner notament ganz staark herno an d'Drogenzeen verweckelt waren. Et brauch een nëmmen déi offiziell Donnéeë vun der Police aus der Stad Lëtzebuerg erunzezéien, no där 126 Demandeurs d'asile aus Westafrika innerhalb vu sechs Méint verhaft gi sinn.

Dat huet och dozou gefouert, dass dee ganzen Asyl-Shopping onerträglech ginn ass, an dass een huet misse reagéieren. Wéi ech de 17. Februar 2004 déi Proposition de loi déposéiert hunn, déi Dir kennt an déi ech elo soll presentéieren, ass natierlech vill doriwwer debattéiert an diskutéiert ginn, an den deemolege Justizminister, deem en charge war vun der Asylpolitik, huet och reagiert. Sechs Woche méi spët ass hien higaangen an huet sengersäits ee Projet de loi déposéiert, dee menger Proposition geglach huet wéi eng Drëps Waasser där anerer.

Et war also ganz kloer, dass mir doduerjer eng Debatt provozéiert hatten, déi ganz positiv war, an op déi och Reaktiounen komm si bis an d'Wahlcampagne eran, a bis dann och an déi nei Regierung.

Déi Debatten, déi gefouert gi sinn an der zoustänneger Kommissioun, weisen, dass mir alleguerte versicht hunn, fir dat Beschtméiglecht ze maachen, fir dass mir dat Objektiv, wat mir ons alleguerte ginn haten, dass heescht fir kuerz Prozeduren ze kréien, realiséieren. Kuerz Prozedur sinn noutwendeg, well mir mussen onbedéngt deene Leit, déi Demandeur sinn, esou séier wéi méiglech soen, ob si ee Recht hunn, fir hei zu Lëtzebuerg Asyl ze kréien oder net, oder ob si sollen ausgewise ginn a wéi d'Prozedur sinn. Dat heescht, déi Onsécherheet ass op jidde Fall schlecht. Mir wëssen och, dass bei den Demandes d'asile iwwer 95% no de Statistiken, déi mir vum Ministère kritt hunn, als net fondéiert ugesi ginn.

Meng Proposition de loi, déi ech déposéiert hunn, huet sech ganz kloer an de Kader vun eisen internationalen Engagementer ageschriwwen. Meng Proposition de loi war vum Wëlle gekennzeechent eng Harmoniséierung mat deenen aneren nationale Législatiounen an der Unioun a Saachen Arees an Openhalt vu Bierger vun Drëttstaten ze erreechen.

Meng Proposition de loi vum 17. Februar 2004 war och inspiréiert vun enger proposéierter EU-Direktiv, déi minimal Norme fir den Erhalt an d'Oferkennung vum Statut vun engem Flüchtling virgeschloen huet. Meng Proposition de loi war inspiréiert vun der Gesetzgebung an eisen Nopeschlänner, besonnesch der franséischer an och der hollännescher, wou d'Asylprozedur

banne sechs Méint muss ofgeschloss ginn, Ausweisung abegraff.

Duerfir war ech och frou, dass ech, wéi ech d'Proposition de loi ausgeschafft hunn a wéi ech herno de Projet de loi gesinn hu vun der Regierung – esou wéi deem déposéiert ginn ass –, ganz vill Identitéiten erëmfonnt hunn.

(**Interruption**)

Ech schwätze vun deem abléckleche Projet de loi, wéi deem elo virläit, an an deem ech ganz vill Identitéite gesinn.

Ech hunn a meng Proposition de loi véier juristeschen administrativ Filteren agebaut, fir déi Asyldemanden ze eliminéieren, wou evidenteweis Abus gedriwwen gëtt, oder wou den Abus héchstwahrscheinlech ass. Deen alen an deem neie Regierungsprojet gesinn et genau sou.

Deen éischte Filter ass den Eurodac-System. Am éischte Filter ginn déi Demanden eliminéiert, déi net begrënnt sinn, well den Antragsteller schonns an engem aneren europäesche Land eng Asyldemande erabruucht huet. Den Eurodac-System, deem zanter dem 13. Januar 2003 besteet, erlaabt dëst. Den Demandeur gëtt an dat Land iwwerwise respektiv direkt a säin Heemechtsland zréckgefouert, wa seng Demande am éischte Land schonns ofgewise gouf.

2003 ware 7% vun de Leit, déi an onsem Land een Asylantrag gestallt hunn, an deem Fall. Haut sinn et där méi. Den Här Minister kann ons vläicht soe wéi vill, mä ech wëll just ervirsträichen, dass déi Donnéeën hei schonn eng zimlech kloer Sprooch schwätzen.

Deen zweete Filter ass dat séchert Drëttland. A menger Proposition de loi féieren och déi Notioun un. Dat séchert Drëttland ass eng Notioun, déi sech fir d'éischt an enger Resolution vum Europäesche Ministerrot vum Dezember 1992 erëmfënnt, an duerno och am Ministerrot vun den Affaires intérieures vum November 2002. Eng Demande d'asile vun enger Persoun, déi aus esou engem Land kënn, ass irrecevabel.

Wat kann ee séchert Drëttland sinn? Däitschland huet do zwee Länner zum Beispill ugefouert: d'Schwäiz an Norwegen.

Däitschland, Dänemark, Finnland, England, Holland hunn dës Notioun an hirem Asylrecht zréckbehalen. An Däitschland huet esouguer missen, fir dat ze erméiglechen, seng Verfassung änneren.

Dës Lëscht, esou gesinn de Projet de loi, dee mir elo diskutéieren, an och meng Proposition de loi et vir, misst iwwer Règlement grand-ducal fixéiert an adaptéiert ginn. Do sinn also d'Proposition de loi, déi ech erabruucht hunn, an de Regierungsprojet – deem ablécklechen – absolut an der Approche identesch.

All Demande, déi ënnert déi zwee éischt Filtere fällt, ass irrecevabel. An d'Prozeduren, déi administrativ ewéi déi juristesche, fir esou eng Demande ofzeweisen, sinn extrem kuerz, an de Recours beim administrative Gericht ass e Recours en annulation, dat heescht de Fong gëtt net méi gekuckt. A menger Proposition de loi an am Regierungsprojet ass d'Approche identesch.

Drëtte Filter ass d'Iddi vum sécheren Herkunftsland, vum Pays d'origine sûr. Dës Notioun kënn aus dem europäesche Recht, a genau aus dem Protokoll iwwert d'Asylrecht, genannt Protokoll Aznar. Déi Länner, déi als sécher Hierkunftslander definéiert ginn, sinn d'Länner, wou d'Mënscherechter respektéiert ginn, wou et demokratresch Strukture gëtt an de Rechtsstat respektéiert ass an esou weider.

Wann en Asylant aus esou engem Land kënn, gëtt ugehall, dass seng Demande offensichtlech net be-

grënnt ass an datt se duerfir accélériert a méi einfach administrativ a juristesche Prozeduren duerchlafé kann. Mä et ass dem Antragsteller méiglech geltend ze maachen, datt a sengem spezifesche Fall hien awer Urecht op Asyl huet. All Demande kann a muss individuell gekuckt ginn, mä den Antragsteller muss de Beweis untrieden, datt hien an engem Ausnahmefall ass: Hie muss et also fäerdeg bréngen, fir déi Présomptioun, datt him nâischt geschitt ass, ëmzegeheien.

Frankräich an Däitschland ginn am Ablack zwielf esou Länner un: de Bénin, Bosnien, d'Kapverdesch Inseln, Kroatien, Georgien, Ghana, Indien, de Mali, d'Île Maurice, d'Mongolei, de Senegal an d'Ukraine.

D'Lëscht, esou wéi se am Projet de loi an a menger Proposition de loi virgesinn ass, soll iwwer Règlement grand-ducal fixéiert an adaptéiert kënnen ginn. Hei ass d'Approche tëschent dem Regierungsprojet a menger Proposition de loi absolut identesch.

Véierte Filter: déi Asyldemanden, wou den Antragsteller offensichtlech Mäercher verzielt oder d'Leit fir domm verkeeft, deem all Tricker probéiert fir seng Identitéit, säin Alter, säin Herkunftsland ze verstopen, dee seng Fangerofdréck net ofgëtt an esou weider. Do ass och d'Méiglechkeet geschafe ginn, fir datt den ënner Procédure accélérée fält.

Wéi mer bei der Police judiciaire waren, hu se ons de Fall gesot vun enger Persoun, déi erzielt huet, si wier mam Schëff aus Afrika fortgefuert a si wier dunn an der Péitrus gelant a si géing Johnnie Walker heeschen. Et ass ganz evident, wann een esou Saachen erzielt kritt, datt et da relativ schwéier ass, fir dann nach ze gleewen, datt dat dote sech ëm reell Asyldemandeuren handelt.

(Interruptions)

An et ass do wou och muss den Hiewel ugesat ginn, an all Demande vu Flüchtlingen op Asyl, déi ënnert déi zwee lescht Filtere fält, fält ënnert d'Procédure accélérée.

D'Prozeduren an der Procédure accélérée, déi administrativ wéi déi juristesche, fir esou eng Demande unzehuelen oder ofzeweisen, sinn net extrem kuerz, mä kuerz. An de Recours beim administrative Geriicht ass a menger Proposition de loi e Recours en annulation während am Regierungsrôt e Recours en réformation virgesinn ass, dat heescht, wou de Fong vun der Affär gekuckt gëtt. Mä domadder kann ech awer ganz gutt liewen, well an deene béiden Texter awer festgehalen ginn ass, datt d'Prozeduren extrem kuerz mussen sinn – an et ass dat wat essenziell ass – an datt och a béide Fäll keen Appel zougeloo ass gëtt.

D'Regierung seet eis, datt, wann dës véier Filteren agesat ginn, dat dozou féiere kéint, datt 50% vun den Demandë kënnent an deene Filteren do zréckbehale ginn. Vlächcht ginn et der souguer nach méi. Perséinlech mengen ech, datt mer souguer wäerten nach op héijer Tauxen do kommen.

(M. Lucien Weiler reprend la Présidence)

A menger Proposition de loi hunn ech net de Statut subsidiaire an de Statut de tolérance abordéiert, well dat net den Objet vun der Proposition de loi war a well och de Projet vun der Direktiv op deem Gebitt eréischt, wann ech gutt informéiert sinn, no menger Proposition de loi arrétéiert ginn ass, am Laf vum Joer 2004, mä ech wëll awer direkt soen, datt ech mat deenen zwou Orientatiounen, déi am Projet de loi vun der Regierung sinn, absolut d'accord sinn a meng Fraktioun bien entendu och.

Ech wëll elo fënneg Froen a Problemer diskutéieren, déi enger klären der Diskussioun bedierfen. Dat ass: Ginn d'Prozedure wesentlech verkierzt? Brauche mir en double

degré de juridiction, jo oder neen? Sollen Asylanten no néng Méint schaffen an eng Formatioun kënnen kréien? Brauche mir e Centre de rétention? Wat kascht d'Asylpolitik?

Ginn d'Prozedure wesentlech verkierzt?

Dat ideaalt Zil soll sinn, datt een déi ganz Prozeduren, déi administrativ an déi juristesche, no sechs Méint kéint ofschléissen. Dat ass weinstens dat, wat ons den Haut Commissariat pour les réfugiés als Idealbeispill uginnt huet, mä wou een awer muss unhuelen, datt, wann een dat wierklech am Respekt vun de Mënscherechter wëllt realiséieren, a wann een och der Tatsaach Rechnung dréit, datt villes an der Längt vun der Prozedur dovunner ofhänkt, wéi vill Demanden do sinn, da kann ee schonn zefridde sinn, wann een déi Prozedur do innerhalb vun zwielef Méint kann op en Enn bréngen.

Ech hunn a menger Proposition de loi der Administratioun Délaie gesat an deene se misst eng administrativ Décisioun huelen. Mä soss leien déi Délaien, déi ech a menger Proposition de loi proposéiert hunn, an de Regierungsprojet um juristesche Gebitt, wat de Recours ugeet, absolut op enger Wellenläng.

D'Dauer vun der administrativer Prozedur hänkt, wéi ech scho gesot hunn, vun der Zuel vun den Demandeurs d'asile an och vun der Zuel vu Beamten of. Och do muss ech soen, datt meng Proposition de loi eppes beweegt huet, well 1999 waren nach nëmmen néng Beamten an deem Service, an Enn 2004 gouf déi Zuel op 23 gehéicht. Ech mengen, datt dës Regierung se souguer nach e bësse gehéicht huet. Dat huet natierlech dozou gefouert, datt och déi administrativ Behandlung elo méi kuerz ginn ass.

Mä nach muss ee soen, datt déi Délaien, déi heiansdo maximal konnten erausgeschloe ginn, mat deene Prozeduren, déi mer zum heitegen Zäitpunkt kennen, an déi konnte bis iwwer fënneg Joer goen, op jidde Fall mat deenen neie Prozeduren, souwuel deene vu menger Proposition de loi wéi deenen, déi mer elo am Gesetzesprojet hunn, ganz staark zréckgoe wäerten. Et muss ee mat engem Joer rechnen.

Villes hänkt natierlech vun der Zuel an och vun der administrativer Dauer vun de Prozeduren of. Dat ass eng Saach, wou d'Regierung hir Responsabilitéit muss droen, datt dat geet. Dës Regierung huet elo d'Chance, datt d'Zuel vun den Demandë vun 2005 ganz staark zréckgaangen ass. A menger Proposition de loi hunn ech also ähnlech Délaie virgesi wéi an dem Regierungsprojet. A wann een déi an der Praxis additionnéiert huet, da war et en fait nach genau eng Differenz vun engem Mount, bei der Procédure normale.

Do wou mer eng kleng Differenz hatten, dat ass, datt ech bei der Notificatioun, déi gemaach gëtt, proposéiert hat, datt déi kënnent par tous les moyens gemaach ginn, dat heescht, datt ee se kënnent entweder dem Flüchtling zoustellen op sengem leschten Domicile connu oder sengem Conseiller juridique oder op d'Adress vum dernier conseiller juridique connu. D'Regierung gesäit vir, datt, wann een eng Persoun, e Flüchtling net erreeche kann, deem Ablack et eng Significatioun, eng Notificatioun am Ministère gëtt, an datt dann herno en Affichage vun 30 Deeg héchstwahrscheinlech an den Zeitunge muss erfollegen. Dat ass e bësse méi komplizéiert, do gëtt et e puer esou kleng Differenzen, mä ech géing awer net unhuelen, datt se wesentlech sinn.

Do wou et am Gesetzesprojet wäert héchstwahrscheinlech fir d'Administratiounen e puer Schwierigkeeten ginn, dat ass wa se elo an Zukunft müssen de Flüchtling informéieren, net méi

oder exklusiv net méi iwwert d'Resultat vun deem wat décidéiert ginn ass, mä och iwwert den Inhalt vun der Décisioun, dat heescht, och iwwert d'Begrënnung.

Dat mag an engem Rechtsstat absolut normal erschéngen, mä dat ass awer an der Praxis net esou einfach, well jo hei Leit sinn, déi aus all méiglechen Häre Länner kommen, a souguer an deene Länner och nach verschidden Dialekter geschwat ginn, wat net onbedéngt wäert zur Vereinfachung féieren, wann et ëm méi seelen Dialekter geet, oder wa mer net déi néideg Interpreten en nombre et en qualité zur Verfügung hunn. Ech wënschen der Regierung do mat deem Text, mat deem se sech d'accord erkläert huet, eng gutt Hand fir deen Ablack dee praktesche Volet do ze meeschteren.

Da gëtt et nach eng kleng Curiositéit, wou ech awer elo hoffen, datt se net littérament interpretéiert gëtt vun den Affekoten, mä datt se esou interpretéiert an diskutéiert gëtt wéi se an aneren Dispositione vum Artikel virgesinn ass, dat ass am Artikel 6, wou gesot gëtt: „Le demandeur a l'obligation de se présenter auprès du Ministre en vue de la prolongation de l'attestation de séjour“. Ech hat fir d'éischt geduecht, do misst „agent du Ministre“ stoen, mä et ass héchstwahrscheinlech an deem Sënn, wou et geduecht ass. Ech hoffe just, datt déi 4.000 Leit, déi am Ablack an deem Statut sinn, sech net all puer Méint mussen bei dem zoustännegen Minister in persona virstelle goen.

Da kéint et héchstwahrscheinlech an der Praxis nach e Risiko gi bei enger Definitioun, déi mer festgehalen hunn, an dat ass déi vum Regroupement familial. Ech war fir d'éischt och mat där Interpretatioun d'accord, datt dat misst large gefaasst ginn, mä ech hunn awer elo aus dem Frankräich an aus engem rezenten Uerteel erausfonnt, datt dat derzou gefouert huet, datt an engem Fall vu Polygamie den zoustännegen franséische Préfet huet misse siwe Frae mat 39 Kanner iwwert dee Wee do an d'Land mat eranhuelen.

Hei an onsem Projet de loi gesi mer vir, datt de Minister d'Méiglechkeet huet, fir dat ze apprécieieren, datt en den Ordre public kann invoquéieren. Mä nach fäerten ech, wann esou ee Fall kënnent, datt dat net geregelt ass an onsem Gesetz, weder an där normaler Gesetzgebung nach hei an där Prozedur, well et deen Ablack och um Minister ass ze entscheiden, wat fir eng vun deene Familljen, a wat fir eng Zort vu Kanner hien deen Ablack mat eranhëlt, oder ob e se alleguerten hëlt.

Ech wënschen dem Här Minister, wann en eng Kéier esou eng Fro kritt, ganz vill Freed, fir dee Problem do ze léisen. Hie ka sech vlächcht do u senger franséische Kollegen inspiréieren.

Den zweete Problem, deen ech wollt ugoen, ass dee vum double degré de juridiction. Hei geet et drëm politesch richtig ze kucken. Et muss ee wëssen, wat ee wëllt. Wann een d'Prozedure verkierze wëllt, da versteet een dorënner, datt een d'Prozeduren och muss verkierzen an den Délaien, an datt ee Recoursinstanze muss évitéieren, wéi den Appel virun enger Cour administrative, deen net néideg ass.

Esou een Appel ënnert der ablécklecher Prozedur, esou wéi et virgesinn ass, ass e supplémentairen Délai vu weinstens dräi Méint. An et ass dowéinst, wou et op jidde Fall bei deene Prozeduren eng Procédure accélérée gëtt, wou d'Demande irrecevabe ass an esou eppes sech absolut net justifiéiert. Ech hat an der zoustänneger Kom-

missioun virgeschloen, fir eventuell en anere Wee ze goen, an zwar fir déi sou genannte Commission consultative pour la protection internationale an eng éischt administrativ Instanz ëmzefonctionnéieren, zumools déi Kommissioun duerch e Riichter presidéiert gëtt. Den Appel wier deen Ablack nure beim Tribunal administratif gewiescht, an dat fir sämtlech Prozeduren. Mä et war keng Begeeschterung do fir dës Iddi, déi awer a Frankräich d'Realitéit ass.

Deen zweete Punkt, deen an der Diskussioun war, ass deen, ob d'Asylanten, ob d'Flüchtlingen no néng Méint schaffen däerfen oder eng Formatioun kënnen kréien. Déi Direktiv gesäit zwielef Méint vir, mä et kann een natierlech och méi generéis sinn. D'Debatte sinn an der Kommissioun gelaf, ob sechs oder zwielef Méint. Et ass dunn zu engem Compromis an der Mëtt komm, zu néng Méint.

Dës Fro ass effektiv eng ganz seriö Fro, mä ech sinn awer frou, datt am Projet de loi e puer Prinzipie festgehalen ginn. Éischtens huet de Minister d'Recht ze analyséieren, ob esou eng Mesure iwwerhaupt am Kader vum Aarbechtsmaat kann erfollegen, datt heescht, wann de Chômage net ze héich ass. Zweetens muss d'Préférence communautaire spillen.

Wat bréngt also dës Dispositioun an der Praxis? Mir hu vun der Regierung zwee Avant-projets de règlement grand-ducal kritt. Domadder kann een eng Base de discussion féieren, mä mir kruten se natierlech och eréischt leschte Freideg. Dat war relativ kuerzfristeg, fir dat analyséieren ze kënnen. Ech sinn och duerfir frou, datt d'Madame Rapportrice gesot huet, datt d'Regierung bereet wier, oder datt mir als Chamber bereet wieren, fir déi Règlement-grand-ducaux, déi schonn déposiert si respektiv déi nach déposiert ginn, fir déi an den nächsten dräi Méint ze diskutéieren, ier et zum zweete Vote constitutionnel hei an der Chamber kënnent, well viraussiichtlech jo de Conseil d'État wäert seng Opposition-formellen zréckbehalen.

Mir mengen, datt do nach eng Debatte an Erklärungsbedarf noutwendeg ass. Mir sinn awer scho frou, datt et an deem Avant-projet de règlement grand-ducal net méi virgesinn ass, datt Flüchtlingen a Beschäftigungsmoossname kommen. Ech mengen, dat ass eppes, wat vun onser Säit aus op jidde Fall gesinn, ganz positiv ass, well mer generell géint déi Beschäftigungsmoossname sinn a mengen, datt se net sollte vum Stat subsidéiert ginn, respektiv wa se subsidéiert ginn, datt dann och normal Betriber dovunner kéinte profitéieren.

Drëtt Fro: Centre de rétention, jo oder neen? Fir ons ass et ganz kloer, datt de Centre de rétention eng besser Léisung ass wéi e Prison. En ass néideg, fir an de Prozeduren och déi Leit kënnen op enger Plaz zesummenzehalen, déi refuséieren hir Identitéit erauszeginn.

Ech hunn an enger Question parlementaire un de Justizminister – wou ech bis elo nach keng Äntwert kritt hunn, obwuel dat elo schonn e Mount hier ass – gefrot, firwat et net méiglech ass während der Prozedur bei den Asylanten nozekucken, wann een d'Fangerofdréck schonn ofhëlt, ob se net an engem anere Land gesicht gi weinst kriminellen Dote, ob net ee Mandat d'arrêt européen géint se virläit; well mir hu keng Identitéit a mir hu keng Donnéeën. Or, mir hunn awer an der Praxis gewise kritt, datt mer do, wou Arrestatiounen vun Demandeurs d'asile waren, an dat waren der awer elo e puer honnert a leschter Zäit, datt do, wann een d'Fangerofdréck geholl hätt, ee se direkt hätt kënnen identifizéieren, an an déi Länner zréckféieren, wou no hinne gesicht gouf.

Et ass effektiv méi richtig, wann een hei die Spreu vom Weizen trennt. Et ass net richtig, datt déi Leit, déi ouni Pabeieren heihinner

kommen, déi am Misère sinn, well se keng aner Méiglechkeeten hunn, datt déi zesummegezat ginn an an een Dëppe mussen gehäit gi mat deene Leit, déi bewosst, well se wëssen, datt se an engem anere Land weinst kriminellen Dote gesicht ginn, hei op Lëtzebuerg kommen, ënnert dem Prétexte fir Asyl ze froen, a fir deen Ablack och direkt nees kriminell tätég ze ginn. Dat kënnen mer net méi toleréieren, an do muss och reagiert ginn.

Mir si frou, datt elo de Wee iwwert de Centre de rétention zréckbehale ginn ass. Ech wënsche just der Regierung eng gutt Hand, wa se ons d'Plaz aussicht, wou se dee wëllt hindinn, wou se dee Centre de rétention wëllt etabléieren. Vlächcht huet d'Regierung schonn eng Décisioun an deem Sënn geholl, an da kéint se ons dat matdeelen. Wann net, da wäerte mer dat héchstwahrscheinlech an nächster Zäit awer gewuer ginn.

Anere Problem: Wat kascht d'Asylpolitik? Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wann ee versicht erauszefannen, wat d'Asylpolitik kascht, wann een iwwerhaupt versicht fir erauszefannen, wat um Niveau vun dem Asyl un Ausgabe sinn, ob se duerginn, ob se net duerginn, dann ass dat onméiglech.

Ech hunn eng Question parlementaire an deem Sënn gestallt. Do huet ee Minister mer drop geäntwert, dat war de Ministère de la Famille, d'Ministesch huet awer drop higewisen, datt déi aner Donnéeën zwar zur Verfügung sténgen („...), mais qu'elles n'ont pas pu être recueillies, faute de temps. Elles pourraient être fournies ultérieurement.“ Elo ass ee Joer erlaanscht an ultérieurement war et nach net méiglech, fir dat erauszefannen.

Ech hat ënner anerem gefrot gehat, wat dann an den eenzelne Ministère ausgi gëtt. Dat ass anscheinend net ze fannen. Wann een dann e bëssen an de Rapport-annuel vum den eenzelne Ministère kuckt, da gesäit een, datt d'Méiglechkeete besti fir dës Informatiounen ze kréien, mä net iwwerall an net komplett. Och de Käscheppunkt, zum Beispill um Niveau vun der Sécurité sociale, ass net auszurechnen.

Dat gesot, wëll ech als Schlussfolgerung soen, datt ech natierlech frou gewiescht wier, wa meng Proposition de loi hätt kënnen eng grouss Majoritéit fannen, mä vu datt d'Regierung e Projet de loi erabruucht huet, och a senger modifizierter Form, dee wesentlech dozou bäidréit,

- fir d'Prozeduren ze verkierzen;

- well et e Projet de loi ass, deen dat beschtméiglech Resultat ass;

- well et och dorëmmer geet, fir hei als Chamber kloer ze soen, datt déi dräi Opposition-formellë vum Conseil d'État keng Raison d'être hunn an datt d'Chamber sech soll doriwuer ewechsetzen;

- well och déi Règlements grand-ducaux, wou mir Bedenken hatten iwwert d'Aart a Weis wéi nach soll geschafft ginn, nach alleguerten zur Diskussioun stinn;

- a well mer hei am Kader vun engem éischte Vote sinn, hu mer ons als ADR dozou d'accord erkläert, fir Jo zu dësem Projet de loi ze soen.

(Interruptions)

Ech wëll awer och nach eng Kéier soen, datt mer also bereet sinn, de Projet de loi ze stëmmen, mä mir déposéieren awer och nach eng Motioun, an där mer d'Regierung opfuere, fir all Joer e Rapport annuel ofzeginn à partir vun deem Datum wou de Projet de loi hei effektiv eng Loi gëtt, wou alleguerten déi Informatiounen, déi elo an deenen eenzelne Ministère sinn, regroupéiert ginn, d'autant plus wann dëst Gesetz a Kraaft trëtt, datt deen Ablack net nuren déi ablécklech Informatiounen sollen zur Verfügung stoen, mä och datt

ee soll wëssen, wéi vill Leit vun der Protection temporaire profitéieren, wéi vill Leit an Aarbechtsverhältnissen oder a Formation sinn, wéi laang déi Formatiounen sinn. Do gëtt et eng etlech Informatiounen.

Motion 1

La Chambre des Députés,

- considérant qu'il est nécessaire de disposer d'un document d'information complet sur la politique d'immigration et d'asile afin de permettre une transparence accrue et un débat public régulier sur la mise en application de la législation existante, sur les problèmes éventuels rencontrés et sur les orientations du Gouvernement en la matière;

- considérant qu'il y a lieu d'établir à cette fin un rapport annuel indiquant notamment

- le nombre d'étrangers ayant obtenu le statut de réfugié ou le bénéfice de la protection subsidiaire, ainsi que celui des demandes rejetées;

- le nombre des différents titres de séjour accordés et celui des demandes rejetées et des renouvellements refusés;

- le nombre d'étrangers admis au titre du regroupement familial;

- le nombre d'étrangers ayant fait l'objet de mesures d'éloignement effectives comparé à celui des décisions prononcées;

- les moyens et coûts liés à la politique d'asile dans les divers ministères concernés et les moyens et coûts pour lutter contre l'entrée et le séjour irrégulier des étrangers;

- les actions entreprises avec les pays d'origine pour mettre en oeuvre une politique d'immigration fondée sur le codéveloppement et le partenariat;

- l'état des accords de réadmission et des directives européennes en matière d'asile et d'immigration;

demande au Gouvernement

- d'établir un rapport annuel „Immigration et asile“ reprenant les données et informations citées ci-dessus.

(s.) Jacques-Yves Henckes, Gast Gibéryen, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koeppe, Robert Mehlen.

Well dat Gesetz, wat mer haut stëmmen, dréit der heuteger Situatioun Rechnung, mä dat wëllt net heeschen, datt eng Gesetzgebung wéi déi hei net muss oder net kann an zwee oder dräi Joer nees eng Kéier revidéiert ginn, jee nodeem wéi d'Situatioun evoluéiert oder wa mer eventuell sollten erausfannen, datt déi eng oder déi aner Dispositioun falsch applizéiert gëtt oder net déi Resultater bréngt, déi mer ons geduecht haten.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. le Président.** - Merci, Här Henckes. Als Nächsten huet den honorabelen Här Laurent Mosar d'Wuert. Här Mosar!

Discussion générale

■ **M. Laurent Mosar** (CSV). - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, viru gutt fënnef Joer stoung ech hei op darselwechter Plaz fir der Chamber mäi mëndleche Rapport iwwert dat deemools neit Asylgesetz virzeleeën. Dëst Gesetz sollt op déi Erausforderungen agoen, déi sech Enn den 90er Jore gestallt hunn duerch den deemolege massiven Afflux vu Flüchtlingen aus Exjugoslawien.

Meng Konklusioun war deemools folgend, an ech zitieren lech se nach eng Kéier: „Le projet de loi finalement retenu améliorera d'une part certainement sensiblement la situation des réfugiés en général et contribuera d'autre part à une accélération de la procédure. (...) Ce texte devra faire ses preuves dans la pratique et la Commission juridique propose de le soumettre à un réexamen deux ans après son entrée en vigueur pour savoir s'il y

a lieu de modifier éventuellement certaines de ses dispositions.“

Och deemools war also d'Haaptobjektiv vun deem Projet de loi dat, fir d'Prozedur ze verkierzen. Leider Gottes hu mer misse feststellen, dass et awer zu kenger substantzieller Verkierzung vun den Délaien duerch d'Gesetz vum 18. März 2000 komm ass. Mir haten och deemools scho gesot, den Text soll spëtstens no zwee Joer op de Leescht geholl ginn, wat awer och net geschitt ass. Eréischt am Ufank vum Joer 2004 huet den zoustänneg Justizminister, de Luc Frieden, e Projet de loi iwwer eng substantziell Reform vum Asylgesetz an der Chamber deponéiert.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, de Projet, iwwert dee mer haut diskutéieren, huet also eng laang Virgeschicht, déi d'Rapportrice, déi honorabel Madame Lydie Err, in extenso an hirem schrëftlechen an och elo an hirem mëndleche Rapport nach eng Kéier an Erënnerung geruff huet. Ech géif och wëlle vun der Geleeënheet profitéieren, der Madame Err fir hiren detailléierte schrëftlechen a mëndleche Rapport Merci ze soen. D'Madame Err huet sech, wéi mir dat vun hir gewinnt sinn, mat ganz vill Sachkenntnis mat allen Aspekter vun der Flüchtlingsproblematik befaasst an huet och mat grousem Engagement versicht, déi vill positiv Suggestiounen, déi an deenen diversen Avisé formuléiert gi sinn, an den definitiven Text anzebauen.

(Interruptions diverses)

Den Text, iwwert dee mer haut diskutéieren...

(Interruption)

Här Bettel, lauschtert no!

...- an d'Madame Err huet et ënnerstrach –, huet also haauptsächlech zwee Objektiv: Éischstens, d'Prozedur substantziell ze verkierzen, an zweetens, eng Rei vun europäeschen Direktiven ëmzesetzen. Ech wëll net méi op all éinzel Dispositiounen vum Projet agoen; d'Madame Err huet dat op eng ganz akribesch Manéier gemaach. Ech géif mech also a menger Analys drop limitéieren, fir e puer Punkte méi genau ze belichten.

Ier ech awer zu der Analys vum Projet selwer eriwuer ginn, erlaabt mer verschidde Virbemerkungen.

Fir d'alleréischt wëll ech hei nach eng Kéier op d'Wichtigkeet vun enger europäescher Harmonisatioun, ganz besonnesch an deemem Beräich, insistéieren. Säit den Accordé vun Tampere sinn dann och wuel positiv Schrëtt op europäeschem Plang gaange ginn, déi sech ermënnen am Programme pluriannuel vu La Haye. An et ass dann och am Objektiv vun deem Programme pluriannuel, wou dëse Projet de loi sech aschreift.

Nach muss een awer ënnersträichen, dass trotz enger Rei vun Efforten et nach gravéierend Ënnerscheeder um Niveau vum Traitement a vum Encadrement vun den Demandeur-d'asilen an der Europäescher Unioun gëtt. Soulaang mer et hei net fäerdeg bréngen, wierklech Neel mat Käpp ze maachen an eenheetlech Bestëmmungen ze adoptéieren an der gesamter Europäescher Unioun, wäert dee Phenomeen vum Asyl-Shopping nach schéin Deeg viru sech hunn.

Zweet Observatioun: D'Asylpolitik ass e wichtege Volet, mä d'Immigrationspolitik ass mindestens gradesou wichteg, an hei vermëssen ech e bësselchen dat frësch an innovativ Impulser vun dëser Regierung. Ech wëll do un de Rapport vu mengem Fraktionskolleeg Marcel Glesener erënneren, deen eng Rei vun interessante Pistë beinhalt huet, deen awer bis elo nach keng weider Suité kritt huet.

An Zäiten, wou dat Wuert Kompetitivitéit erëm Héichkonjunktur huet, wär et sënnvoll, wann d'Regierung an d'Chamber sech seriö Gedanken

géife maachen, wat fir eng Immigrationspolitik mir kuerz-, mëttel- a laangfristeg an deemem Land brauchen, fir justement d'Kompetitivitéit vun eisem Standuert ze verbesseren. Mir kommen dann och net derlaanscht, d'Gesetz vum 1972 iwwert d'Entrée an de Séjour vun Auslänner op de Leescht ze huelen, well mer elo schonn an enger ganzer Rei vu wirtschaftleche Beräicher keng Aarbechtskräfte méi fannen, souguer net an der Groussregioun.

Drëtt Observatioun: Déi Flüchtlingen, mat deenen eis Administratioun et haut, also am Joer 2005, ze dinne huet, sinn anerer wéi déi aus den 90er Joren. Si sinn anescht, well se fir d'alleréischt aus verschidenaartege Länner mat anere Kulturen an Traditiounen kommen. Si sinn awer och anescht, well et sech ëmmer méi ëm Jonggesellen handelt an net méi ëm Familljen, wéi dat de Fall fir d'Flüchtlingen aus Exjugoslawien war. D'Politik am Allgemengen an d'Asylpolitik am Spezielle muss sech op dës aner Kategorie vu Flüchtlingen astellen, an ech géif behaupten, dass dat Gesetz, wat mer haut an éischer Liesung wëllen adoptéieren, besser Äntwerten och op déi nei Erausforderunge gëtt.

Véiert Observatioun: Mir liewen och haut nach an enger Welt, wou d'Mënscherechter verletzt ginn a wou vill Mënsche weinst hirer Hautfaarf, hirer Relioun, hire politeschen, gewerkschaftlechen lwwerzeegunge verfollegt, gefoltert an ëmbruecht ginn. All dës Mënsche gesinn als eenzeg Rettung den Asyl an engem anere Land. Eist Land muss weiderhin en oppent Land bleiwe fir all déi Mënschen, déi egal wou op dëser Welt verfollegt ginn.

Leider Gottes kommen déi meeschte Flüchtlinge bei eis an d'Land fir dem wirtschaftleche Misär an der totaler Perspektivlosigkeit an hire Länner ze entkommen. Och wann ee muss Versteesdemech fir déi Beweggrënn vun deene Leit hunn, fir hir Liewensbedéngungen ze verbesseren, esou ass et dach inacceptabel, dass dës Persounen d'Genfer Konvention mësbrauchten, fir an Europa respektiv op Lëtzebuerg ze kommen.

De Problem vun der Perspektivlosigkeit a ville Länner vun der Drëtter Welt – mä net nëmme vun der Drëtter Welt – muss mer léisen um Niveau vun enger méi effizienter a geziilter Entwécklungspolitik, an do géif ech nach eng Kéier en Appel un de Kooperationsminister maachen, fir d'Efforté vun eiser Entwécklungspolitik nach méi an deene Länner ze konzentréieren, vu wou Flüchtlingen an eist Land kommen.

Dat gesot, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wëll ech dann elo op déi wesentlech Punkte vum Projet de loi agoen a mech fir d'alleréischt mat der Verkierzung vun de Prozedure beschäftegen.

Dëst ass sécherlech d'Häerzstéck vum initiale Projet, deen och de Justizminister Luc Frieden schonn am Joer 2004 eragereecht hat an deen eigentlech ouni gréisser Ëmännerunge vum aktuellen Immigrationsminister, dem Här Jean Asselborn, iwwerholl ginn ass. Ech wëll hei net méi dat alles widderhuelen, wat d'Rapportrice schonn dozou ausgefouert huet, mä nach eng Kéier ënnersträichen, dass d'Dauer vun där Prozedur, déi sech elo ka bis zu dräi oder véier Joer hinzéien, net nëmme géint internationalt an europäesch Recht verstéisst, mä einfach och inacceptabel ass fir déi Leit, déi sech an esou enger Prozedur befannen. Esou laang Délaie sinn deene Leit net zouzemuden, well se op där enger Säit scho längstens bei eis am Land integréiert sinn, an op där

anerer Säit et schwéier fir si ass, erëm an hirem Ursprongsland Fouss ze faassen.

■ **Une voix.** - Très bien.

■ **M. Laurent Mosar** (CSV). - Fir awer kënnen dës Délaie substantziell ze verkierzen, muss op där enger Säit d'Zuel vun de Leit, déi um Immigrationsministère d'Instruktioun vun den Demandé maachen, verstärkt ginn, an op där anerer Säit d'Délaie vun der Prozedur verkierzt ginn.

Wat deen éischte Punkt ubetrëfft, ass jo schonn d'Zuel vun deene Leit, déi am Ministère schaffen, substantziell an d'Luucht gesat ginn, an d'Délaien um Niveau vun der Prozedur wäerten duerch d'Gesetz, wat mer haut fir d'éischt stëmmen, och sensiblement erofgesat ginn.

Duerch dëst Gesetz gëtt a sech fir d'alleréischt déi sou genannte Procédure accélérée agefouert, wéi hei jo scho vun der Madame Err explizéiert ginn ass, esou dass ech net méi brauch am Detail dorobber anzeogen. Befaaße wëll ech mech just nach eng Kéier mat der Ofschafung vum duebele Juridictionsdegré um Niveau vun deenen Décisiounen, déi d'Recevabilité an d'Kompetenz betreffen, an net deenen, déi op de Fong ginn.

Bis dass d'Diskussiounen iwwert den duebelen Degré de juridiction, dee besonnesch fir Juristen e schwierigen ass, eriwuer sinn, wëll ech hei prinzipiell och d'Meenung deelen, dass eigentlech bei all Prozedur misst esou en duebelen Degré de juridiction virgesi ginn.

Mir haten dierfir och am virgenannte Projet de loi, deen zum Gesetz vum 18. März 2000 gefouert huet, a sech vun der deemoleger Regierung d'Ofschafung vum duebelen Degré de juridiction virgeschloë kritt. Deemools huet awer d'Commission juridique sech dergéint ausgeschwat.

Haut, fënnef Joer méi spéit, muss ech agestoen, dass dëst e Feeler war, well mer deemools schonn hätte misse dës schwierig Décisioun huelen. Dëst hätt warscheinlech dann och dozou gefouert, dass d'Délaien an der Prozedur schonn entre-temps wesentlich verkierzt gi wären. Mä och deemools huet d'juristesche Kommissioun sech hir Décisioun net einfach gemaach an huet d'Bäibehale vum duebelen Degré de juridiction am Gesetz festgeschriwwen.

Firwat haut elo, Dir Dammen an Dir Hären, kënn Dir lech froen, dee Volte-face?

Ech gesinn heifir haauptsächlech dräi gutt Grënn:

Éischstens, wann ee wierklech wëllt d'Prozedur verkierzen, kënn een net derlaanscht fir en duebelen Degré de juridiction ofzeschaffen, an ech kann och net mat deenen averstane sinn hei an der Chamber, déi behaupten, et hätt een och mam Bäibehale vun esou engem duebelen Degré de juridiction d'Prozedur trotzdeem kënnen substantziell verkierzen. Ech deelen nämlech net d'Meenung, dass en Appel hätt kënnen innerhalb vun engem Mount ofgehaakt ginn, ausser et wär een iwwert d'Rechter vun der Verdeedegung ewechgaangen.

D'Délaie fir d'Introductioun oder fir d'Beantwortung vun engem Mémoire esou ze reduzéieren, dass eng anstänneg Instruktioun vun deem Dossier iwwerhaupt net méi méiglech gewiescht wär, hätt mat sech bruecht, dass mer eis haut an hei enger ganz anerer Kritik ausgesat hätten, nämlech där vum Netrespekt vun de Rechter vun der Verdeedegung.

Zweete Grond: Och an enger Rei vun europäesche Länner besteet den duebelen Degré de juridiction net méi um Niveau vun der Asylprozedur. Ech wëll hei ganz besonnesch Frankräich zitieren, e Land,

dat jo net nëmme d'Wéi vun de Mënscherechter ass, mä ganz besonnesch och vun de Rechter vun der Verdeedegung am Kader vu Gerichtsprozeduren. Souguer Frankräich huet am Kader vun den accélérierte Prozeduren dësen duebelen Degré de juridiction ofgeschaaft a bréngt et also fäerdeg, dass dee gréissten Deel vun dësen Demanden innerhalb vu sechs Méint am Moment evakuéiert kënnen ginn.

Drëtt Argument: Dësen duebelen Degré de juridiction gëtt ofgeschaaft just bei deenen Demanden, déi manifest irrecevabel sinn oder wou d'lëtzebuergesch Juridictionen inkompetent sinn, fir iwwert déi Demanden ze statuieren. Et geet also hei fir d'alleréischt ëm d'Demandeur-d'asilen, déi hir Demande hätte misse an engem anere Land vun der Europäescher Unioun stellen. Déi zweet Kategorie vun Demandeur-d'asile sinn déi, wou den Demandeur entweder déi vun him verlaangten Informatiounen an Dokumenter net produzéiert oder sech emol iwwerhaupt net an den Entretien beweegt huet, deen him vum zoustänneg Beamte proposéiert ginn ass.

Hei geet et also ëm Leit, déi manifest sech an enger Situatioun befannen, wou hir Demande net kann ugehall ginn. Hei handelt et sech also meeschtens ëm Demandeur-d'asilen, déi entweder schonn an engem aneren EU-Memberland ofgewise gi si respektiv einfach nëmme refuséieren, fir déi Renseignements ze ginn, déi eben nun emol vum Gesetz virgeschriwwen sinn. Dës Leit wëllen also mat alle Mëttele probéieren, iwwert de Wee vun enger Asylprozedur Zäit ze gewinnen a sech méiglechst laang an eisem Land opzehalen, an der Hoffnung vläicht herno awer iergendwéi eng Kéier kënnen regularséiert ze ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech mengen, dass et also an dëse Fäll wierklech net noutwendeg ass, den duebelen Degré de juridiction bäizebehalen, fir dës Leit hir Rechter op eng ugeemoosse Verdeedegung ze garantéieren, dat ëmsou méi wéi an enger ganzer Rei vun dëse Fäll hir Demande an engem aneren EU-Stat wäert in extenso examinéiert ginn.

Wat elo d'Recoursën ubetrëfft, wat de Fong vun enger Demande ugeet, esou bleift hei de Prinzip vun duebelen Degré de juridiction bestoen, och wann eng Rei vun Aménagementen kommen, déi d'Rapportrice virdrun explizéiert huet.

Ënnersträiche wëll ech awer hei nach eng Kéier, dass an Zukunft just nach an engem Recours souwuel iwwert de Fong vun der Affär tranchéiert gëtt, wéi iwwert den Uerder, eisen Territoire ze verlossen. An dës Dispositioun schéngt mer ganz besonnesch wichteg ze sinn, well si évitéiert, dass mer nach an Zukunft wäerten där sou genannter Retours en cascade kréien, wéi mer se bis elo kannt hunn, a wou et deenejéinegen Demandeur-d'asilen einfach just nëmme drëm gaangen ass, fir zousätzlech Zäit ze gewinnen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll dann awer och vun dëser Plaz aus en Appel un de Statsrot maachen, fir sech nach eng Kéier ze iwwerleeën, ob hien der Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel wëllt refuséieren, weinst dem Ofschafe vum duebelen Degré de juridiction.

(Interruption)

Ech menge wierklech, dass et hei gutt Argumenter gëtt, Här Bettel, fir op dee Wee ze goen, deen d'Rapportrice virgezechent huet. Ech appelléieren och hei un d'Responsabilitéit vum Statsrot, well et einfach net glécklech ass, wa mir nach méi Zäit verléieren, iert dëst Gesetz da kann a Kraaft treden, an dëst ganz besonnesch am Interesse vun deene betraffene Flüchtlingen.

Ech menge jiddfereen an dësem Haus, awer och am Statsrot souwéi an deenen interesséierten Associatiounen ass sech eens fir mat mir ze soen, dass déi aktuell Situatioun einfach net méi haltbar ass, an dofir wär et och schwéier nozevollzéien, dass duerch d'Bäibehale vun der Opposition formelle dëst Gesetz nëmme mat ganz vill Verspéidung kënnst a Kraaft trieden.

An der zoustänneger Kommissioun, Här President, huet d'DP-Fraktioun ugekënnegt, si géif sech weinst der Ofschafung vum duebelen Degré de juridiction beim Vote enthalten. Ech kommen dann allerdings net derlaanscht, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, de Kolleginnen an de Kollegen aus der DP-Fraktioun nach eng kéier an d'Gewëssen ze rieden.

(Interruption)

D'Ofschafe vun deem duebelen Degré de juridiction war schonn am urspréngleche Gesetzesprojet vum Justizminister Luc Frieden enthalten, an deen ass jo awer – lauschtert no, Här Bettel! -...

(Interruption et coups de cloche de la Présidence)

...schlussendlech vun där viregter Regierung deponéiert ginn.

(Interruptions)

Ech ginn also dovun aus, Här Bettel, dass och deemools d'DP mat dëser Ofschafung averstane war, an duerfir kann ech mat beschtem Wëllen dëse Volte-face net novollzéien, dass déiselwecht DP, déi dat deemools matgedroen huet, elo domat schrecklech Problemer huet.

Och wann ech kann novollzéien, dass et engem heiansdo an de Fangere kribbelt, fir an der Opposition emol eng total aner Positioun ze vertrieden, wéi déi, déi een eemol an der Regierung vertrueden huet, esou géif ech dach un d'Verantwortungsbewosstsi vum der DP appelléieren, fir an engem esou wichtege a sensibelen Domän...

■ Une voix.- Wéi an der Stad!

■ **M. Laurent Mosar (CSV).**- ...net haut elo emol de Contraire ze soe vun deem, wat een nach virun annerhallwem Joer mat zwou Hänn ënnerschrifwen huet.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech kéim dann zum zweete Volet, deen ech hei wollt uschneiden, nämlech dee vun der Réntioun an enger zouener Anstalt. Ech géing emol fir d'alleréischst am Numm vu menger Fraktioun begréissen, datt d'Gesetz iwwerhaapt emol de Prinzip vun deem Placement an engem Centre de rétention fir Flüchtlinge virgesäit. Mir kennen nämlech alleguerten d'Situatioun an eiseem Prisong zu Schraasseg, an et ass net glécklech, datt all déi Flüchtlingen, déi um Enn vun hirer Prozedur ukomm sinn, a wou Fluchtgefor besteet, am Moment zu Schraasseg ënnerbruecht sinn.

■ Une voix.- Da sot emol, Dir géingt se...

■ **M. Laurent Mosar (CSV).**- Et kënnst awer och nach derbäi, datt et net acceptabel ass, datt Flüchtlingen, och wa se um Enn vun hirer Prozedur ukomm sinn, sech zesumme mat Condamnéierten ënnert deem selwen Daach befannen. Duerfir ass et och wichteg, datt de Bau vun deem geplangte Centre de rétention esou schnell wéi méiglech ugefaange gétt. Ech wär frou, herno vum zoustänneger Minister vläch eng Rei vun Erklärungen ze kréien, wat de Site, mä awer haaptsächlech den Délai, an deem dëse Centre soll fäerdeg gestallt ginn, ugeet.

Dat gesot, wëll ech dann op d'Dauer vun där Réntioun agoen, déi eis jo och laang an der zoustänneger Kommissioun beschäftegt huet. Am ursprénglechen Text war virgesinn, datt d'Demandeur-d'asilen héchstens kéinte

während zwou Periode vun dräi Méint an esou engem Centre de rétention festgehal ginn. Meng Fraktioun ass awer der Meenung gewiescht, datt dat net géing duergoen an deem Fall, wou ee mat Demandeur-d'asilen ze dinn hält, déi keng oder einfach falsch Informatiounen iwwer hir Identitéit, hir Nationalitéit ginn, an déi oft einfach hir Identitéitspabeieren zerstéiert hunn.

Hei geet et also ëm Leit, déi sech iwwer alles ewechsetzen, an déi mat alle Mëttele versiche vun der Asylprozedur ze profitéieren a se ze abuséieren, fir sech hei am Land opzehalen. Dës Leit wäerten also an Zukunft bis zu zwielef Méint kennen an deem Centre de rétention festgehal ginn. Betoune wëllt ech allerdéngs, datt dës Réntioun direkt opgehuewe gétt, wann déi Leit déi Informatiounen bréngen,...

(Coups de cloche de la Présidence)

...déi erlaben hir Identitéit an hir Nationalitéit feststellen.

Och op dësem Punkt huet de Statsrot eng formell Opposition formuléiert, well hien der Meenung ass, et kéint ee kee während esou enger laanger Dauer an engem Centre de rétention festhalen. Meng Fraktioun an ech kënnen op dësem Punkt d'Positioun vum Statsrot net novollzéien, well et jo hei net ëm den éierlechen a braven Demandeur d'asile geet, dee mat den Autoritéiten zesummeschaft, mä ëm deen, deen intentionnellement refuséiert iergendwéi mat den zoustännegen Autoritéiten zesummeschaffen.

Wann een dann och nach weess, datt et sech net nëmme, mä awer oft ëm Leit handelt, déi vun hirer a während hirer Prozedur profitéieren, fir illegalen Aktivitéiten nozegoen, schéngt et mir normal ze sinn, datt de Stat mat der ganzer Häert, déi d'Gesetzter him ginn, och géint dës Leit ka virgoen. Perséinlech sinn ech dann och iwwerzeegt, datt mer mat dëser Dispositioun sécherlech wäerten eng ganz Rei vun esou Leit an Zukunft ofhalen nach an d'Land ze kommen, well se genau wëssen, datt se risquéiere fréier oder spéider am Centre de rétention ze landen. Ech sinn duerfir och iwwerzeegt vum Ofschreckungseffekt vun dëser Dispositioun.

Och hei géif ech nach eng kéier een Appel un de Statsrot riichten, mat sech zu Kouer ze goen, an dëser, eiser Meenung no, berechtigter Dispositioun gréngt Licht ze ginn, an domadder och seng Opposition formelle opzehiewen.

Här President, ech wëll nach kuerz op e leschte Punkt agoen, dee vum Accès op de Marché de l'emploi. D'Madame Err ass och schonn do am Detail drop agaangen. Meng Fraktioun begréisst, datt mer deen am ursprénglechen Text virgesinnenen Délai vun zwielef op néng Méint erofgesat hunn. Och wann ee sech soll bewosst sinn, datt et an der Praxis äusserst schwieereg wäert ginn, fir Flüchtlingen op den normalen Aarbechtsmarché ze kréien, esou schéngt et eis als Fraktioun dach wichteg ze sinn, mat dëser Ouverture, déi mer am Gesetzestext maachen, e Signal a Richtung Opmaache vum Aarbechtsmarché fir Flüchtlingen ze ginn.

Schlussendlech wëll ech dann ënnersträichen, datt mer de Projet vun engem groussherzogleche Reglement eréischt de leschte Freideg als éischt Mouture kritt hunn, obschonn eigentlech den zoustänneger Minister sech engagéiert hat eis déi esou schnell wéi méiglech zoukommen ze loosse. Meng Fraktioun – genau wéi d'Madame Err – bedauert dat. Mir géifen hoffen, datt déi Reglementer elo esou schnell wéi méiglech nom definitive Vote vum Gesetz och wäerten der Kommissioun ënnerbreit ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech kommen domadder zu

menger Konklusioun. De Projet de loi, deen eis haut hei virgeluecht gétt, ass en équilibréierten Text. Mir sinn iwwerzeegt, datt dësen Text säin Haaptobjektiv wäert erreechen, nämlech d'Reduktioun vun der Dauer vun der Asylprozedur.

Nach ass et awer eleng mat der Adoptioun vun dësem Projet de loi net geden. Ech wëll nach eng kéier erënneren – wéi ech dat och schonn am Ufank vu menger Interventioun gemaach hunn – un d'Noutwendegkeet, onbedéngt um Niveau vun der Harmonisatioun vun den Asylprozeduren an der EU virunzecommen, an awer och esou schnell wéi méiglech d'Gesetz vun 1972, iwwert d'Entrée an de Séjour vun Auslänner, op de Leescht ze huelen, an eis ganz seriö Gedanken ze maachen, wat fir eng Immi-gratiounspolitik mer och fir dëst Land an deenen nächste Jore wëlen.

Dëst gesot, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, géif ech dann den Accord vu menger Fraktioun zu dësem Projet bréngen.

Ech soen Iech Merci.

■ **M. le Président.**- Merci, Här Mosar. Den nächste Riedner ass den Här Xavier Bettel. Här Bettel, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Xavier Bettel (DP).**- Här President, Dir Dammen an Dir Hären,...

Et huet ee säi Brëll hei vergiess.

(Hilarité)

■ **M. François Bausch (DÉ GRÉNG).**- Dat ass mäin. Merci. Ech hunn dee scho gesicht, Här Bettel.

■ **Une voix.**- Dem Här Bausch säi Brëll.

■ **M. François Bausch (DÉ GRÉNG).**- Ech hunn dee schonn de ganze Mëtteg gesicht.

■ **M. Xavier Bettel (DP).**- Här President, eppes hunn all meng Virriedner gesot, an ech schlësse mech deene Wieder un: Et ass néideg, eppes an där ganzer Procédure vun der Demande d'asile ze maachen. Mir selwer – dat krut ech hei jo virdru virgeworf –, d'Demokratesch Partei, hätte jo 2003 e Projet de loi, deen den Här Frieden déposéiert hält, matgedroen.

Ech wëll just dem Här Mosar als Introduktioun soen: Et ass net well d'Regierung eppes déposéiert, dass d'Chamber et stëmmt, Här Mosar. Ech wëll jo awer nach ëmmer hoffen, dass mir an de Kommissiounen an am Plenum kënnen iwwer Saachen diskutéieren, a wa mer net averstane sinn als Législateur, mir der Regierung kënnen soen, dass mer net averstane sinn. Soss si mir Kopfnicker, an da brauche mer och keng Chamber. Éischt Saach.

Déi zweet Saach ass, Här President, ech si just...

■ **M. Laurent Mosar (CSV).**- Et wonnert een awer just, datt déi deemoleg Regierung, wéi och Är Partei, eng aner Meenung zu där Problematik hat.

■ **M. Xavier Bettel (DP).**- Ech war net an där Regierung, an déi...

■ **M. Niki Bettendorf (DP).**- Dee Projet ass ni an d'Chamber komm, Här Mosar.

■ **M. Xavier Bettel (DP).**- An, Här Mosar, entre parenthèses: Dir hutt nach keng Regierungserfahrung, well Der eben net wollt an d'Regierung kommen!

(Hilarité)

Dir wollt jo net an d'Regierung kommen – haut bereit Der et vläch

–, mä deemools, Här Mosar, musst Der wëssen, dass an der Regierung eng Décisioun konnt ofgestëmmt ginn, an dass d'DP keng Majoritéit an deem Conseil de Gouvernement hat, wann elo haart op haart hält missen ofgestëmmt ginn.

■ **M. Laurent Mosar (CSV).**- Passt op, den Här Grethen gétt geschwé rout.

■ **Plusieurs voix.**- Oohh Mamm! Ooohh! Oh Mei!

(Coups de cloche de la Présidence)

■ **M. le Président.**- Da kommt, berouegt Iech emol all.

■ **M. Xavier Bettel (DP).**- Déi aner Saach ass, ech hunn et schonn deemools gesot, ech war zimlech iwwerrascht, dass d'CSV bei de Koalitiounsverhandlungen de Sozialisten net nach e Statssekretär fir de Prisong ginn huet, well et en zimlech épineusen Dossier ass. An ech kenne jo den Här Asselborn. Den Här Asselborn huet do keen einfachen Héritage kritt. An ech sinn iwwerrascht iwwert déi Pirouetten, déi en hei muss maachen, iwwert déi Saachen, wou e muss schwätzen. Well ech kenne jo den Här Asselborn vun 1999 bis 2004, wou ech jo och hei an der Chamber souz a wou den Här Asselborn jo awer aner Positiounen hat, wéi op jidde Fall haut an dëser Regierung mat der CSV.

Op jidde Fall, Här Asselborn,...

(Coups de cloche de la Présidence)

■ **M. le Président.**- Här Bettel, Dir musst Iech un d'Chamber adresséieren.

■ **M. Xavier Bettel (DP).**- Här President, ech adresséieren...

(Hilarité)

■ **M. Henri Grethen (DP).**- Hien ass amgaangen, Här President.

■ **M. le Président.**- Neen, hien nennt permanent Deputéierten a Ministere mam Numm. Hie soll sech un d'Chamber adresséieren.

■ **M. Xavier Bettel (DP).**- Här President, Dir kënnst dann dem Här Asselborn dat matdeelen, wat ech elo just gemengt hunn.

Komme mer elo zum Projet de loi, Här President,...

■ Plusieurs voix.- Aaah!

■ **M. Xavier Bettel (DP).**- ...wou mer wierklech der Iwwerzeegung sinn, dass eppes muss gemaach ginn. Wann een den Text huet, da kann een deen akzeptéieren, esou wéi deen ass – dat ass jo dann de Fall, wéi gesot gétt, datt ee just als Chamber dat mécht, wat d'Regierung gären hält –, oder et kann ee selbstverständlech kucken en Text ze modifiéieren.

Ech wäert bei dësem Text op véier verschidde Punkten agoen, déi mir hei um Häerz leien, an déi fir mech ganz, ganz wichteg sinn. D'Madame Err ass schonn drop agaangen: Fir wien ass den Text geduecht? Ech ginn hei op déi spezifesch Fro vum Partenariat a vun den homosexuelle Koppelen an. Den Artikel 2 gesäit vir am Punkt k) a): „le conjoint du bénéficiaire du statut de protection internationale ou son (sa) partenaire non marié(e) engagé(e) dans une communauté de vie reconnue par le pays d'origine de l'un des partenaires;“.

De Conseil d'État war méi wäit gaangen an hat gesot: „...ou son partenaire non marié engagé dans une relation stable“. Mir wollten awer net esou wäit goen – also d'Majoritéit wollt net esou wäit goen, well ech ka mech erënneren, dass den Här Braz an ech op jidde Fall dee Punkt net matgestëmmt hunn.

An da gétt renvoyéiert op de Punkt 45. De Punkt 45, esou wéi d'Ma-

dame Err et ganz richtig seet, gétt dem Minister d'Méiglechkeet verschidde Situatiounen unzeerkennen. Am klänge 4 muss ech awer soen, do steet: „...le ministre peut refuser, limiter ou retirer les avantages qui y sont visés pour des raisons de sécurité nationale ou d'ordre public.“

Ordre public, dat seet mir nach eppes, Här President, vun enger Question parlementaire, op déi den Här Frieden geäntwert huet, dass eng Unerkennung vun engem Partenariat aus Holland konträr zum Ordre public hei zu Lëtzebuerg wär. An et ass jo awer nach déi Regierung, an dat Wuert ass genau dat, wat den Här Frieden hei an där Question parlementaire geäntwert hat: den Ordre public. Hei am Text steet datselwecht Wuert: Ordre public.

Dunn hat ech eng Question parlementaire gestallt, fir ze wëssen, wéi et dann elo wär. Dorobber krut ech vun der Regierung gesot, et wier elo souwisou mat deem neien Text, wat d'Chamber jo d'lescht Joer gestëmmt huet, alles an der Rei. Duerch d'Gesetz vum 9. Juli 2004 misst jo dat Ganzt geännert ginn, well mir jo elo Partenariaten hätten.

Mä dann, wat eng Iwwerraschung, Här President, wann ech dann eng Décisioun vum 21. Februar 2005 vum Ausseministère gesinn, deen awer de Fall vun enger Hochzäit vun engem Belsch mat engem afrikanesche Ressortissant net akzeptéiert huet, an dem Malgache gesot huet, hie misst nees heemgoen.

Wat hat d'Affekotin vun deem Belsch an deem Malgache geschriwwen? „Il soutient en premier lieu que ce serait à tort que le ministre n'aurait pas reconnu les effets de son mariage célébré en Belgique avec Monsieur X et lui aurait refusé l'autorisation de séjour au pays. Il estime en effet que même si le Grand-Duché de Luxembourg ne reconnaissait pas le mariage homosexuel, il ne devrait pas porter atteinte de façon discriminatoire et disproportionnée au droit au respect de la vie privée et familiale et à la substance même de ce droit, à savoir le droit au mariage des homosexuels garanti par les articles 8, 12 et 14 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, (...)“.

■ Une voix.- Très bien!

(Hilarité)

■ **M. Xavier Bettel (DP).**- „Il soutient ensuite que la décision ministérielle de refus de l'autorisation de séjour constituerait une ingérence dans sa vie privée et familiale au regard des dispositions de l'article 8 de la Convention de sauvegarde des Droits de l'Homme et des libertés fondamentales (...)“.

Här President, déi Leit hu missen op d'Gericht goen, well si am Februar 2005, dat heescht aacht Méint nodeem d'Gesetz jo sois-disant dann den Ordre public opgehewen hat, dat net unerkannt kritt hunn.

Deemools ass gesot ginn, dass dat jo dann net richtig wär. Fazit, den Tribunal administratif seet: „Il ressort des éléments du dossier soumis à l'appréciation du tribunal que le demandeur s'est marié le 26 juin 2004 en Belgique devant l'officier de l'état civil de la Commune d'Aubange avec un ressortissant belge de même sexe,“.

(Hilarité)

„...ainsi que cela est documenté par la production de l'acte de mariage...“

■ **M. le Président.**- Kann ech wann ech gelift ëm Opmierksamkeet fir dem Här Bettel seng Ausféierunge bidden?

(Interruptions diverses)

■ **M. Xavier Bettel (DP).**- „...et d'un extrait du registre aux actes de mariage de la Commune d'Aubange en Belgique,“.

Ech weess, dass verschidde Sujeten hei op der rietser Säit net esou gären nogelauschert gëtt, mä da gitt lech e bësse Méi!

(Interruptions diverses)

An dann, Här President, wann Der erlaabt, d'Uerteel seet: „Dans la mesure où le Grand-Duché de Luxembourg a, par la loi précitée du 9 juillet 2004, décidé de reconnaître et de protéger juridiquement les communautés de vie de personnes autres que le mariage en permettant à des couples de sexe différent ou de même sexe de faire une déclaration de partenariat, il ne saurait refuser le séjour au conjoint d'un ressortissant belge, établi au Luxembourg et ayant des attaches personnelles, professionnelles et sociales étroites au pays pour y séjourner et travailler depuis une dizaine d'années...“, etc.

Dowéinst, Här President, insistéieren ech op dee Punkt, well mir kréien haut gesot, dat wier kee Problem, mä wa mir den Text am Juli 2004 stëmmen, an ech liesen, dass am Februar 2005 d'Regierung seet, dat géif nach ëmmer net goen, da wier ech frou – ech hunn et zwar scho vum Här Ausseminister an enger Question parlementaire geäntwert kritt – nach eng Keier eng Confirmation ze kréien, dass dann haut déi Positioun vun der Regierung net diktéiert ginn ass vun der Audienz vum 3. Oktober 2005 vum Tribunal administratif, mä op jidde Fall se da vläicht influenziert huet.

Här President, zweete Punkt: Mir hu vun der Procédure accélérée geschwat, wou jo dann de Minister d'Méiglechkeet huet, déi Prozedur anzeféieren. Dat ass luewenswäert an dat soll och gemaach ginn, dass ee ka méi séier toiséieren a verschidde Circonstancen.

Mä de Punkt 5, Här President: „La décision du ministre de statuer sur le bien-fondé de la demande de protection internationale dans le cadre d'une procédure accélérée n'est susceptible d'aucun recours.“

Dat heescht, esou wéi d'Madame Err et gesot huet, dass et mat deem engen Text do jo eng Kontradiktioun gëtt. Well, d'Gesetz am Artikel 2 Paragraph 2 vum 7. November 1996 seet: „Le recours au tribunal administratif (...) est admis même contre les décisions qualifiées par les lois ou règlements de définitives ou en dernier ressort.“

Wat ass d'Konklusioun? Ech zitéieren lech hei den Avis vum Barreau, d'Konklusioun ass: „Si l'accélération des procédures d'asile est de l'intérêt de tous – tant des demandeurs d'asile qui seront fixés sur leur sort dans un délai rapproché que du droit d'asile lui-même qui retrouvera une efficacité qui faisait souvent défaut par le passé – elle ne doit cependant pas se faire au détriment des droits de la défense les plus élémentaires.“

Ech mengen, Här President, dass dat doten eppes ganz ganz Wichtiges ass. Hei huet keen eng Méiglechkeet e Recours ze maache géint eng Décisioun vum Minister, déi unilatéral ass. Duerfir erlaabt, dass ech hei een Amendement déposéieren, deem och vum Här Braz ënnerschiwwen ass.

Amendement 1

Remplacer à l'article 17 „les décisions du tribunal administratif ne sont pas susceptibles d'appel.“

Principalement par „contre les décisions du tribunal administratif appel peut être interjeté devant la Cour administrative statuant comme juge de l'annulation. L'appel doit être interjeté dans le délai d'un mois à partir de la notification par les soins du greffe. Le délai d'appel et l'appel introduit dans le délai ont un effet suspensif. Par dérogation à la législation en matière de procédure devant les juridictions administratives, il ne pourra y avoir plus d'un mémoire de la part de chaque partie, y compris la requête d'appel.“

(s.) Xavier Bettel, Félix Braz.

Et sinn am Moment nëmmen zwou Ënnerschrëften drop, Här President. Ech weess net, ob aner Leit heibanne vun deenen anere Fraktiounen och därselwechter Meinung sinn, dass een an engem Rechtsstat op jidde Fall op deem heite Punkt misst en double degré hunn, oder Affekote wéi de Maître Mosar oder aner Leit, déi awer wëssen, wat den double degré de juridiction ass, net och der Meinung sinn, dass hei op d'mannst d'Méiglechkeet fir ee Recours administratif misst bestoen. Ech hoffen, dass dat esou ass an dass déi Leit och wëllen hir Ënnerschrëft néierleeën, mä wann net wäert ech der och scho fënnel fannen. Hei ass deen éischten Amendement.

Här President, dann den drëtte Punkt, dat ass deen iwwerhaupt vun der Suppression vum Degré de juridiction. Wann ech den Här Mosar hei héieren, Här President, soen, dass mat engem Appel keng Méiglechkeet wier, fir een anstännege Mémoire ze schreiwen! Ech mengen, en Affekt mécht seng Aarbecht schonn anstänneg an der éischter Instanz. An hie schreift säi Mémoire an der éischter Instanz. An hien hält do d'Argumenter vun deenen hie mengt, dass se wichtig wieren, fir kënnen an der éischter Instanz duerchzekommen.

Ech zitéieren lech just eppes. Ech sinn nämlech e bësse lénks a riets kucke gaangen, wat een esou fënnit iwwert den double degré de juridiction, Här President.

Dir hutt um Site vum Ministère de la Justice a Frankräich ee Saz, an deem ass just, fir ze résuméieren, firwat et heiandsdo keen double degré de juridiction gëtt, dat ass: „La loi prévoit des cas dans lesquels il n'est pas possible de faire appel, lorsqu'un jugement est rendu en ‚premier et dernier ressort‘, pour des litiges où l'intérêt en jeu est de faible importance.“ Dat hu mir hei och! Dat ass op der Justice de paix, wann Dir kleng Affären hutt, da kritt Dir keen Appel. Da jugéiert de Riichter en premier et dernier ressort.

Ass dat hei e faible Intérêt fir déi Fäll, wou hei den double degré de juridiction net ass? Dat wier eng Fro, déi d'Regierung da vläicht misst beäntweren.

Den Här Bo Vesterdorf huet beim 10e Anniversaire vum Tribunal de première instance, vun deem hien de President war, deemools gesot bei den europäeschen Instanzen: „Le principe du double degré de juridiction, garantie essentielle des justiciables dans une communauté de droit...“.

Ech sinn nach méi wäit gaangen, Här President, well ech wollt awer kucken, wéi et och am Ausland da wär, well et gëtt jo ëmmer gesot, mir wieren hei vill méi large. An der Belsch hutt Dir: „Si la demande d'asile est déclarée recevable, suit alors un examen au fond, notamment afin de vérifier si le demandeur d'asile peut être reconnu comme réfugié. (...) Le commissariat général aux réfugiés et aux apatrides effectue d'abord un examen au fond. Contre une décision négative de ce commissariat, un recours est possible auprès de la Commission permanente de recours des réfugiés. Contre une décision négative de la Commission permanente de recours des réfugiés, seul un recours en annulation et suspension introduit auprès du Conseil d'État est possible.“

A Frankräich, Här President: „La Commission des Recours des Réfugiés“ – CRR genannt – „est la juridiction administrative compétente en France, pour examiner les recours formés contre les décisions prises par l'Office de protection des réfugiés et apatrides portant sur les demandes d'asile.“ Dat heescht, hei sinn elo just zwee Länner, an deenen et dat awer gëtt.

Ech si souguer méi wäit gaang, Här President, an ech hu souguer Länner gesicht, wou ee sech da ka soen, vläicht gëtt et do keen

double degré de juridiction. An iwwert d'Justice am Bénin hunn ech souguer fonnt, dass: „Le principe du double degré de juridiction permet une bonne interprétation de la loi et le rattrapage éventuel d'erreurs du premier degré. Il garantit également une bonne justice.“ Am Bénin! A mir sinn hei zu Lëtzebuerg!

(Interruption)

Also, den Avis vum Statsrot ass och ganz ganz kloer, Här President. Ech wëll op deem Punkt den Avis vum Barreau zitéieren, an deem de Statsrot justement och zitéiert gëtt: „Le souci de rapidité ne peut toutefois légitimer la suppression des garanties de l'État de droit de manière aussi fondamentale dans un domaine touchant aux droits de justiciables particulièrement vulnérables. Si la réduction des délais de recours et la fixation de délais endéans lesquels les juridictions sont invitées à statuer peuvent constituer des mesures que le justiciable doit accepter dans certaines situations, il en est autrement de la décision de supprimer le double degré de juridiction. Le Conseil d'État observe que la possibilité d'interjeter appel n'a pas entraîné de blocages de l'institution. Les affaires sont traitées dans des délais très brefs.“

Dann zitéieren ech weider aus dem Avis vum Barreau: „Au cas où le projet en question aboutit dans sa teneur actuelle, une avancée fondamentale pour les droits de la défense en matière administrative serait remise à néant pour une catégorie particulière de justiciables; les demandeurs d'asile. À côté du fait qu'il s'agit en l'occurrence de justiciables particulièrement vulnérables, tel que l'a retenu à juste titre le Conseil d'État, il y aurait de la sorte un précédent dangereux ouvrant une brèche dans l'application généralisée du double degré de juridiction. Comment justifier par des seules considérations d'opportunité – un hypothétique gain de temps dans l'aboutissement de la procédure d'asile – (...)“.

Här President, et gëtt verschidde Saachen: Et soll een et méi séier maachen, mä et soll een et net egal wéi maachen. Hei si Grondrechter an engem Rechtsstat, déi net respektéiert ginn. Et huet ee Recht an engem Rechtsstat, en zweete Prozess ze kréien, wann ee mat der éischter Instanz net averstanen ass. Wa mengem Noper seng Heck ze héich ass, kann ech an Appel goen. Bei esou Saache kann ech. Ausser, wéi gesot, bei „affaires de petite valeur“. Wann dat hei eng „petite valeur“ ass, Här President, da mussst Der eis entschëllegen, dass mir déi Positioun op jidde Fall net deelen an duerfir och Amendementer zu där Positioun, zu deem heite Punkt maachen.

Mä mir hunn zweeërlee Amendementer fir all Amendement. Deen éischten Amendement ass einfach, dass mer eis op dat baséieren, wat et elo schonn am Text gëtt. Dat heescht, dass een e Mount Zäit huet, fir Appel ze maachen, an dass een e Mount Zäit duerno. Et ass och keng Réplique, keng Duplique; dat heescht, dass een nëmmen ee Mémoire ka schreiwen. Dat ass déi éischt Proposition, fir dass et eng Harmonisatioun vun den Texter gëtt, dass een net verschidden Délaien huet.

Mir sinn awer averstanen, bei der Mesure accélérée ass et plütôt délicat. Dofir hu mer dann „subsidiäremment“, wann Der mat deem „principalement“ net averstane wäert, proposéiert, dass een en Délai d'appel vu fënnel Deeg huet. Ech kenne jo d'Argumenter duerch déi éischt Instanz firwat ech gären hätt, dass déi Persoun e Recht soll kréien, kënnen hei ze bleiwen. An da kann ech ganz gutt a fënnel

Deeg en Acte d'appel ofginn. Da muss d'Regierung kucken, Här Minister, dass si séier äntwert. Wann en Affekt am Appel fënnel Deeg nëmmen huet, dann hänkt et un der Regierung. Wann Dir séier maacht, dann ass et souguer manner wéi e Mount fir e Mémoire eranzeginn.

De Commissaire de Gouvernement, also en Délégué fir d'Regierung huet jo dann nach ëmmer, Här President, déiselwecht Argumenter, déi hie jo an éischter Instanz hat. D'Argumenter ännere jo net! Mä et kann ee jo awer soen, dass e Riichter éischstens, sech géiirt huet an zweetens, net averstanen ass. Mat enger Décisioun an engem Rechtsstat soll dat garantéiert ginn.

Dat sinn dann hei dës Amendementer, dat heescht fir den Artikel 17, fir den Artikel 20 (4) an den Artikel 23 (3), sechs Amendementer am Ganzen, Här President, déi ech lech ofginn.

Amendement 2

Remplacer à l'article 17 „les décisions du tribunal administratif ne sont pas susceptibles d'appel“.

Sinon subsidiairement par „contre les décisions du tribunal administratif appel peut être interjeté devant la Cour administrative statuant comme juge de l'annulation. L'appel doit être interjeté dans le délai de cinq jours à partir de la notification par les soins du greffe. Le délai d'appel et l'appel introduit dans le délai ont un effet suspensif. Par dérogation à la législation en matière de procédure devant les juridictions administratives, il ne pourra y avoir plus d'un mémoire de la part de chaque partie, y compris la requête d'appel.“

(s.) Xavier Bettel, Félix Braz.

Amendement 3

Remplacer à l'article 20 (4) „les décisions du tribunal administratif ne sont pas susceptibles d'appel“.

Principalement par „contre les décisions du tribunal administratif appel peut être interjeté devant la Cour administrative statuant comme juge de l'annulation. L'appel doit être interjeté dans le délai d'un mois à partir de la notification par les soins du greffe. Le délai d'appel et l'appel introduit dans le délai ont un effet suspensif. Par dérogation à la législation en matière de procédure devant les juridictions administratives, il ne pourra y avoir plus d'un mémoire de la part de chaque partie, y compris la requête d'appel.“

(s.) Xavier Bettel, Félix Braz.

Amendement 4

Remplacer à l'article 20 (4) „les décisions du tribunal administratif ne sont pas susceptibles d'appel“.

Sinon subsidiairement par „contre les décisions du tribunal administratif appel peut être interjeté devant la Cour administrative statuant comme juge de l'annulation. L'appel doit être interjeté dans le délai de cinq jours à partir de la notification par les soins du greffe. Le délai d'appel et l'appel introduit dans le délai ont un effet suspensif. Par dérogation à la législation en matière de procédure devant les juridictions administratives, il ne pourra y avoir plus d'un mémoire de la part de chaque partie, y compris la requête d'appel.“

(s.) Xavier Bettel, Félix Braz.

Amendement 5

Supprimer le point (5) à l'article 20: „la décision du ministre de statuer sur le bien-fondé de la demande de protection internationale dans le cadre d'une procédure accélérée n'est susceptible d'aucun recours“.

(s.) Xavier Bettel, Félix Braz.

Amendement 6

Remplacer à l'article 23 (3) „les décisions du tribunal administratif ne sont pas susceptibles d'appel“.

Principalement par „contre les décisions du tribunal administratif appel peut être interjeté devant la Cour administrative statuant comme juge de l'annulation. L'appel doit être interjeté dans le délai d'un mois à partir de la notification par les soins du greffe. Le délai d'appel et l'appel introduit dans le délai ont un effet suspensif. Par dérogation à la législation en matière de procédure devant les juridictions administratives, il ne pourra y avoir plus d'un mémoire de la part de chaque partie, y compris la requête d'appel.“

(s.) Xavier Bettel, Félix Braz.

Amendement 7

Remplacer à l'article 23 (3) „les décisions du tribunal administratif ne sont pas susceptibles d'appel“.

Sinon subsidiairement par „contre les décisions du tribunal administratif appel peut être interjeté devant la Cour administrative statuant comme juge de l'annulation. L'appel doit être interjeté dans le délai de cinq jours à partir de la notification par les soins du greffe. Le délai d'appel et l'appel introduit dans le délai ont un effet suspensif. Par dérogation à la législation en matière de procédure devant les juridictions administratives, il ne pourra y avoir plus d'un mémoire de la part de chaque partie, y compris la requête d'appel.“

(s.) Xavier Bettel, Félix Braz.

Här President, da kënn nach dee leschte Punkt, dat ass de Centre de rétention. Den Här Mosar seet, et wiere Problemer, si wieren net gutt am Prisong, si wieren net gutt hei an do. Ech mengen, de Justizminister ass frou, wa se fort sinn, well hien huet keng Plaz am Prisong.

Kommt mir sinn éierlech, mir schwätzen elo scho jorelaang – eis Partei, d'Madame Brasseur, huet scho viru 15 Joer gesot –, dass en zweete Prisong sollt gebaut ginn. Viru 15 Joer! Haut hu mer ee Prisong, wou alles beienee läit. A wann een d'Aktualitéit vun deene leschten Deeg kuckt, wou d'Mineuren elo bei d'Frae kommen...

(Hilarité)

Här President, dat heescht, ech hat dat deemools gesot, well ech hunn nämlech an engem Interview, Här President, gesot: Wann den Här Frieden géif mengen, dass déi Mi-neure géifen am Prisong eng nei Mamm fannen, da wier dat vläicht net déi adequaatst Persoun fir d'Education vum Kand ze kréien.

(Hilarité)

Du krut ech gesot, an dat war déi Diskussioun, den Här Mosar huet dat jo och beim Här Wolter op enger Pressekonferenz gesot: Bei der DP wësse mer net wat d'Positioun ass,...

(Hilarité)

...well déi eng soe si wieren dofir, déi aner soe si wieren dogéint, a mir kommen do net no!

Ma, Här President, mir waren dogéint, dass d'Regierung Riichter spillt. D'Regierung huet net ze decidéieren, fir een iwwer eng Pist vun zielef Méint – ma selbstverständlech gëtt et e Recours administratif – an de Prisong ze setzen! Eng Privation de liberté ass do ressort vun engem Untersuchungsriichter oder vun engem Juge du fond am Droit pénal. Dat ass e Grondprinzip an engem Rechtsstat!

Dat ass net un engem Fonctionnaire, an dann nach. Et ass jo net, dass mer kee Vertrauen an d'Fonctionnaires hunn, Här President, loin de là,...

(Interruptions)

...mä wann drasteet „estime“ oder „probable“, dat ass Knätschgummi! Fir deen een ass et probabel, fir deen aneren ass et net probabel. Den Här Hencken huet elo e Beispill geholl vum Johnnie Walker, dee mat der Péniche an der Péitrus ukënn. Okay, do si mer eis eens.

Mä Dir hutt awer verschidde Leit, wann een lech seet, hien hält iergendeng Aktivitéit oder iergendee Fait, wann Der gesitt, dass Leit a verschidde Länner lapidéiert gi sinn, well se gescheet waren, also et ass jo schrecklech, Här Minister, wann ee kuckt, wat et a verschidde Länner gëtt, weinst sexuellen Orientatiounen, weinst Reliounen, weinst politeschen Iddien, an da ka jo awer ee Beamten et gleewen an deem aneren et vläicht net gleewen. An deem ee Beamten huet vläicht méi eng Sensibilitéit fir deem ee Sujet, an deem aneren net.

Dowéinst ass am Ufank an deem Text gesot ginn, en Trouble à l'ordre public, da kéint een ee bis zwielef Méint an de Prisong setzen, also an dee Centre de rétention; dat ass jo geännert ginn, op zwielef Méint. Mä domat si mir net averstanen! Well dat ass am Fong ze soen, d'Chambre du Conseil um Geriicht, déi loossen d'Leit ze séier lafen. An dat war jo och d'Argumentatioun, déi mer vun der CSV matgedeelt kritt hunn, et wier geduecht fir all déi Dealeren, déi am Park Droge verkafen an déi do gepézt ginn an da vun der Chambre du Conseil lafe gelooss ginn.

Mä, Här President, mir hunn dach e Prisong, mir hunn en Droit pénal, mir hunn Untersuchungsriichter, mir hunn e Parquet: Déi mussen hir Aarbecht maachen. Een, deem eng Strofdot mécht, passt an de Prisong, emol net an e Centre de rétention, wann hien eppes gemaach huet, wat géint d'Gesetz geet. De Centre de rétention ass elo net eng Plaz fir wa se am Prisong net Plaz genuch hunn, ze soen, da fält hien ënnert déi zweet Kategorie, wann en Droge verkaaft huet. Dat ass dach falsch, Här President! Esou kann een dach net an enger Demokratie liewen.

Mir sinn awer selbstverständlech ganz averstanen, dass een, deem Droge verkeeft, een, dee sech hei eppes erwaart vun eisem Land, hie kënnt jo heihinner fir de Refuge ze kréien, well hie jo a sengem Land poursuivéiert gëtt, soubal hien eppes gemaach huet, bestrooft muss ginn. Do si mer eis ganz eens. Awer mir hunn en Droit pénal, an deem Droit pénal muss seng Aarbecht maachen, an an deem heiten Text hate mer am Ufank esou eng Konditioun, mä déi ass jo awer elo geännert ginn.

Här President, zur Konklusioun. Ech ënnersträichen nach eng kéier, dass, wann all Fall – wann ee kuckt, an d'Madame Err huet et gesot – 40 Méint fir eng Äntwert vun der Regierung ze kréie brauch, dat net normal ass. Jiddferen huet eng gewësse Verantwortung, mä da muss een de Leit d'Moyene ginn. De Service am Ministère hat net genuch Leit. Si mussen méi Leit kréien. Bon, an den Tribunal administratif wäert dann och froe fir méi Leit ze kréien, d'Police judiciaire wäert méi Leit brauche vum Service des Étrangers. Mä entweder wëllt een eng anstänneg Immigrationspolitik maachen oder et wëllt ee keng anstänneg Immigrationspolitik maachen. Ech hunn lech op jidde Fall...

(Interruption)

Eng Demande d'asile, pardon, eng Flüchtlingspolitik anstänneg maachen oder net anstänneg maachen.

Här President, ech hunn hei just op verschidde Punkten insistéiert, déi fir mech an engem Rechtsstat mussen garantéiert ginn. Éischtens, d'Recht eng Mesure vun enger Regierung, déi unilatéralement geholl gëtt, ze contestéieren, éischte Prinzip. Zweete Prinzip, Här President, deem och ganz, ganz wichteg ass, dat ass d'Recht kënne en Uerteel ze contestéieren.

Eis Partei huet dës Amendementer eraginn. Wann eng Majoritéit vun dëser Chamber mat deene Prinzipien, déi an engem Rechtsstat solle fonctionnéieren, averstanen ass, wäerte mer och eisen Accord zu deem heite Projet ginn. Wa keng

Majoritéit heibannen ass, Här President, kënne mer dësen Text net stëmmen. Da wäerte mer eis enthalten, well mer eis iwwert de Besoin an d'Nécessitéit vun esou engem Text bewosst sinn, eise Verantwortungen net wëllen hei entgoen, mä wéi gesot, mat deene Prinzipien, esou wéi se hei am Text drastinn, kënne mer net averstane sinn.

■ **Mme Colette Flesch (DP).** - Très bien!

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. le Président.** - Merci, Här Bettel. Den nächste Riedner ass den honorabelen Här Braz. Här Braz, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Félix Braz (DÉI GRÉNG).** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mir schwätzen haut iwwer en Text, dee sech mat engem Problem beschäftegt, dee kee Lëtzebuerger Problem ass. Mir hunn haut vill Considérationen nogelauschtert an héieren, déi mat der Innenpolitik ze dinn hunn, mä mir schwätzen hei net vun engem Lëtzebuerger Phänomeen. Mir schwätze vun engem Phänomeen, deem et op der ganzer Welt gëtt, de Phänomeen vun de Réfugiéen, ob dat elo ass aus Grënn vu politescher Verfolgung oder aus Grënn vun ekonomesche Contrainten oder och – an dat gëtt vläicht an Zukunft och méi akut – Leit, déi aus ekologesche Grënn hiert Land mussen verloossen, Stéchuert Kyoto, wat jo an der Lescht vill an der Diskussioun ass.

Och dat si Phänomeneen, déi op sämtleche Kontinente vun der Welt ëmmer méi zur Dagesuerdung gehéieren, an et muss een och soen, dass den europäesche Kontinent, vun dem gesamte Phänomeen vun de Réfugiéen, dee Kontinent ass, dee weltwäit am mannsten domadder beschäftegt ass, an zwar mat Ofstand am mannsten domadder beschäftegt ass. Et ass an deene Regiounen vun der Welt, wou de Misär grouss ass, et ass an deene Regiounen vun der Welt, wou et Flüchtlinge gëtt, wou och Nopeschlänner de Gros vun deene Leit ophuelen.

Dat sinn déi Länner, déi selwer viru gewaltgeze Schwierigkeiten stinn, an dat soll een awer, menge mir, am Hannerkapp behalen, wann een iwwer Flüchtlinge schwätzt, dass mir net amgaange sinn, de Gros vun deem Problem ze léisen, dass mir net amgaange sinn, de Misär vun där ganzer Welt bei eis opzehuelen, wéi dat ëmmer nees duergestallt gëtt, an dass d'Leit aus der ganzer Welt, déi a Misär sinn, net wëllen an dat klengt Lëtzebuerg erakommen, fir hei vun iergendwellechen Avantagen ze profitéieren. Wann een dat esou duerstellt, da schwätzt ee laanscht d'Realitéit, et verkennt een d'Realitéit, a vläicht mécht een et souguer bewosst.

Lëtzebuerg huet mat deem Problem vun de Réfugiéen eréischt viru ronn enger Dose Jore méi konsequente Kontakt kritt, an zwar zu engem Zäitpunkt, wou an Zentral-europa, um Balkan, e Krich amgaange war, an aus deene Regiounen vun Europa natierlech Leit an déi Länner ronderëm gaange sinn. Dozou huet dann och Lëtzebuerg gehéiert.

Et muss ee soen, wéi et ass: Mir waren net virbereet. Lëtzebuerg war ganz einfach dorobber net virbereet. Mir hunn do fir eis Verwaltungen, fir eis Politik eppes Neies an d'Land kritt, mat deem mer am Ufank net richtege wossten ëmzegeen, a wou mer eis am Ufank haaptsächlech d'Fro gestallt hunn, ob mer net amgaang wären dat Falsch ze maachen, an deem Sënn, dass eventuell Generositéit just géing oppen Diere bedeuten an en zousätzlechen Afflux vu Leit géing mat an d'Land bréngen.

Mir hunn du während e puer Joer bis zum éischte Gesetz 1996 méi oder weiniger Pilotage à vue ge-

maach. A wéi dat oft esou ass, wann d'Politik eppes net am Grëff huet, da mécht se Parteipolitik. Wann ee keng prezis Léisungen huet, wann ee keng prezis Konzepter huet, wéi ee mat deene Leit hei am Land muss ëmgoen, vum éischten Accueil iwwert d'Behandlung vun den Demanden, d'Ennerbréngung an d'Betreiung vun deene Leit, bei den Erwuesenen ass dat anescht wéi bei de Kanner, da mécht d'Politik nawell gare Parteipolitik.

Mir hunn och hei zu Lëtzebuerg während ganz laange Joren, an eigentlech nach bis haut, bis an dës Debatt eran, méi Politik mam Asyl gemaach, wéi dass mer Asylpolitik gemaach hätte fir déi Leit, déi an deem Fall sinn.

Fakt ass awer och, dass mer, wat d'Zuele vun den Demanden betrëfft, zwou Saache mussen feststellen. Éischtens emol ass et esou, dass déi Zuel vun Demandeuren, déi an d'Land erakommen, réckleefeg ass. Den Här Henckes huet sech virdrun évertuéiert éischter am Beräich vun 2003 wëllen hanken ze bleiwen, wou mer e bësse méi héich Zuelen haten. Mä, Här Henckes, Fakt ass awer, dass déi Zuele réckleefeg sinn ouni en neit Gesetz. An ech gleewe kaum, dass dem Här Frieden, dem viregten an aktuelle Justizminister, säi Projet an deene Länner gelies gi wär. Déi Leit sinn also net dowéinst net méi op Lëtzebuerg komm, well...

(Interruption)

...do iergendeng Proposition de loi déposiert gi wär, mä do sinn aner Phänomeener, déi spillen. An déi spille massiv an där doter Matière. Duerfir soll een och vläicht deem dote Fakt am Kapp present hunn, wann dës Matière diskutéiert gëtt. Och ouni dëst neit Gesetz sinn déi Zuelen zu Lëtzebuerg an och an den anere Länner réckleefeg.

En zweete Phänomeen, deem een awer och soll am Kapp present hunn, ass deem, dass de Phänomeen vun de Flüchtlingen en dauerhafte wäert sinn. An et ass déi Logik, déi och emol vun de Kolleege vum ADR an hirer Argumentatioun gebraucht gëtt, wëllen unzedeiten, dass ee mat ganz vill strenge Prozeduren a ganz vill strenge Gesetzer en Taux de réfugiés zéro kéint ustriewen.

Éischtens emol, wéi wann dat en ustriewenswäert Zil wier – wat eiser Meenung no net de Fall ass –, hei schwätze mer vu Verdeele vu Laaschten, déi et op dësem Kontinent an och op de Kontinenter ronderëm gëtt.

A virun allem ass et och fir eis ganz kloer, dass dat doten erëm eng kéier laanscht de Sujet rennt. De Problem vun de Réfugié wäert an Europa, wéi an anere Kontinenter, nach iwwer Jorzéngten en dauerhafte Phänomeen sinn. An dass mer an deem enge Joer der 1.300 hunn oder 700, ännert näischt dorunner, dass mer mussen politesch wéi administrativ capabel sinn eng bestëmmten Unzuel vun Demanden hei zu Lëtzebuerg opzehuelen an an engem Délai ze behandelen, dee verstänneg ass.

Wann ee vun engem verstännegen Délai schwätzt, da si mir Gréng och der Meenung, dass et wichteg ass, dass een déi Demanden an engem rasonnablen Délai probéiert ze beäntweren, fir déi Leit erauszekréien, déi tatsächlech eng bestëmmte Protektioun brauchen, an awer och fir déi Leit dann erauszefannen, déi net aus deem dote valabele Grund vun eiser Gesetzgebung hier op Lëtzebuerg komm sinn.

Mä och dat beäntwert da schlussendlech d'Froen awer net all, och wa mer elo feststelle wéi vill Leit da probéieren iwwer eng Gesetzgebung an d'Land ze kommen, déi ei-

gentlech net fir si do ass, d'Gesetzgebung vun der Genfer Konvention, de Statut vun Réfugié. Mir gesi jo och, wann ee seet, hei zu Lëtzebuerg gëtt dat ze streng gehandhaabt mat eisem 1%, dee mer accordéieren. Komm mir soen och nach, mir géingen dat labber handhaben. Op wat kéime mer dann? Op 3%? Vläch 4%?

Mir gesinn awer, dass, egal wéi, e ganz groussen Undeel vun de Leit, déi op Lëtzebuerg kommen, an déi Gesetzgebung eigentlech net eragehéieren. Trotzdeem gëtt et dee Phänomeen an eis Länner eran. An trotzdeem hu mir an Europa, net nëmme zu Lëtzebuerg, och als dauerhafte Phänomeen e Besoin fir legal Immigratioun an d'Land eranzekréien.

Déi Zuelen, déi mer hunn, och bei den Demandeurs d'asile, soen eis eppes anescht. Nämlech – an net nëmme zu Lëtzebuerg, och an deenen aneren europäesche Länner –, dass eis Gesetzgebungen, fir déi legal Immigratioun ze organiséieren, défaillant sinn. An op dat, wat haut previsibel ass, op all halbwegs seriöse previsibelen Délai no vir gekuckt, brauche mir Immigratioun an den europäesche Länner, well d'Population résidente an hirer Demographie réckleefeg ass, a mir kënnen net och vum wirtschaftleche Standpunkt hier, an den nächste Jorzéngten eng Ekonomie an eng Gesellschaft wëllen opbauen, déi ouni Immigratioun probéiert auszekommen.

Duerfir mussen mir eis also net nëmme mat deem Phänomeen vun der legaler oder illegaler, der konformer oder net konformer Demande bei der Convention de Genève beschäftegen. Mir müssen eis domadder beschäftegen, wéi mer dann deene Leit, déi mer an Europa och brauchen, e Kader kënne ginn, fir se am Kader vun enger legaler Immigrationspolitik an eis Länner eranzekréien. Dat ass och e Phänomeen, dee mer am Kapp sollen hunn, wa mer déi heite Saachen hei diskutéieren, och aus dem méi klengen Lëtzebuerger Bléckwénkel, dee schlussendlech manner wéi eng Dréps vum gesamte Phänomeen ze bewältegen huet. All aner Duerstellung ass ganz einfach falsch. Si trëfft ganz einfach net zou.

Dat Gesetz, wat mer haut diskutéieren, huet eis an der Kommissioun elo relativ laang a relativ intensiv beschäftegt. A mir Gréng wëllen och actéieren, dass mer an der Kommissioun probéiert hunn eng gutt Aarbecht ze maachen. Mir sinn och der Meenung, dass deem Text, dee mer haut um Dësch leien hunn, en Text ass, dee par rapport zu der bestoender Gesetzgebung, en därelech besseren ass. En huet natierlech och den Advantage, dass e bal néng Joer méi spéit komm ass, no eisem Gesetz vun 1996, wou mer ganz kuerzfristeg reagiert hunn op dee Phänomeen, dee mer ufanks den 90er Joren eréischt entdeckt hunn.

Haut hu mer eng gewëssen Erfahrung gesammelt, net nëmme zu Lëtzebuerg, mä och an Europa. An déi Erfahrung fléissen och an dëst Gesetz eran.

Mir sinn och als Gréng domat d'accord, dass probéiert gëtt, hei am Wesentlechen europäesch Äntwerten ze fannen. Wann een dat seet – an däre si mer eis bewosst –, muss een natierlech och akzeptéieren, dass een dann och als Lëtzebuerger d'Spillregelen, déi gemeinsam festgehal ginn, muss respektéieren. Et kann een net mat där enger Hand soen, mir hätte gär europäesch Léisungen, an da wëlle mer eis awer net mat där anerer Hand un der Opdeelung vun de Chargé bedeelegen oder awer bei alle Passagé vum Gesetz eegen national Äntwerten erwaarden. Dat wëlle mer net matmaachen, well dat hale mer och fir falsch. Mir sinn och Demandeur fir europäesch Léisungen an där heiter wesentlecher Matière.

Duerfir si mer och der Meenung, dass dëst Gesetz net nëmme besser ass, wéi dat Gesetz, wat mer elo hunn, mä et ass virun allem vill besser, wéi dat Gesetz, wat mer hätte kënne kréien, nämlech de Projet de loi, dee vum Minister Frieden déposiert ginn ass. An dat wëlle mir als Gréng och gären der neier Regierung, a besonnesch dem neien zoustännge Minister a sengem Statssekretär actéieren, dass dëst Gesetz,...

(Interruption)

Pardon, dem delegéierte Minister, entschëllegt Här Schmit.

...dass mer dësen Text als wierklech e besseren Text considéieren, wéi deem, dee mer hätte kënne kréien.

Duerfir wannere mer eis och iwwert de Volte-face vun de Kolleege vum ADR,...

(Interruption)

...dee mer haut de Mëtte mat enger gewëssener Iwwerraschung...

■ **Une voix.** - Jo!

■ **M. Félix Braz (DÉI GRÉNG).** - ...zur Kenntnis geholl hunn, no-deems den Här Henckes an der Kommissioun nach géint deem Text plädéiert huet, well e fonnt huet, dass deem Text, deem um Dësch läit, mat der Approche vum ADR weineng ze dinn hätt. An ech kann dat och bestätegen. Dësen Text huet contrairement zu deem, wat Dir de Mëtte probéiert hutt hei wëlle weiszemaachen, net vill mat Ärer Approche ze dinn.

Är Approche war déi vum Minister Frieden sengem Projet de loi. An dee Projet de loi huet, grad wéi Ären Text, Här Henckes, sech ganz eenzeg an eleng mat engem Aspekt beschäftegt, nämlech dem Aspekt vun der Ausweisung a vun der Verkierzung vun der Prozedur.

Elo si mer eis heibanne jo eens, dass d'Verkierzung vun der Prozedur e wesentlechen Aspekt ass, mä Asylpolitik eenzeg an eleng op de Punkt vum Verkierze vun der Prozedur wëllen ze reduzéieren a schlussendlech vun der Expulsioun, dat ass eng Approche, déi dësen Text net huet, well dësen Text huet déi Direktiven, déi mëttlerweile um europäeschen Niveau ausgehandelt gi sinn, probéiert mat méi oder manner Erfolleg – dorüwwer si mer net komplett enger Meenung –, mä en huet awer probéiert déi wesentlech Aspekter vun deenen Direktiven, déi et gëtt, a Lëtzebuerger Recht ëmzesetzen an doduerch d'Asylpolitik endlech an e bësse méi e breede Kontext ze stellen, wéi nëmme de Volet Verkierze vun der Prozedur a schlussendlech Expulsioun.

Et gehéiere ganz vill aner Saachen zu enger seriöser Asylpolitik, vun all demokrateschem Land, vun all Rechtsstat, dee sech respektéiert, den Accueil vun de Leit, wéi mer se behandeln, wa se hei sinn, wéi se ënnerbruecht ginn, wat hir Rechter sinn, datt se net nëmme enger Willkür ausgeliewwert sinn. Déi Leit hu Rechter, dat si Mënschen an déi mussen mer och esou behandeln, an déi Direktiven, déi et gëtt, déi halen dat och fest op ville Punkten.

(M. Niki Bettendorf prend la Présidence)

An dësen Text – an ech wäert herno nach zu de Kritik kommen – huet awer déi Approche do gewielt, fir de Volet Prozedur, de Volet Expulsion awer och ze verbannen an ze kombinéieren mam Volet vun de Rechter vun de Leit, déi en cause sinn, mat de Voleten, déi an den Direktive behandelt ginn.

An déi Duerstellung, Här Henckes, déi Dir de Mëtteg hei gemaach hutt, déi entsprécht eiser Aschätzung no ganz kloer net der Realität. Mir hunn éischter de Verdacht, dass Dir wëllt d'Leit dobausse gleewen doen, datt den ADR an dëser Matière eng wichteg Roll spillt. Mä den ADR spillt an dëser Matière keng wichteg Roll, well dee

politesche Konsens, deen hei fonnt ginn ass op deene meeschte Punkte vun deem Gesetz, ass net deen, deen Dir wollt.

Et ass och net deen, deen de Minister Frieden a sengem Projet de loi wollt. An och wann déi Ännerung vun där aler op déi nei Regierung net esou ausgefall ass, wéi et eis a leschter Analys géing virschwiewen, wëlle mer awer och do gären actéieren, dass et net datselwecht ass! Et ass net datselwecht wéi deen Text, dee mer vum Här Frieden op den Dësch geluecht kritt hunn.

Et ass och net déi Approche, déi den ADR a senger Proposition de loi hat, déi an dësem Text zréckbehalen ginn ass, an dofir huet den ADR keng wichteg Roll an deem Dossier do gespillt.

Elo nach ze versichen, no enger tatescher Berodung an Ärer Fraktioun schlussendlech dësen Text wëlle matzestëmmen, fir ze maachen, wéi wann Dir do iergendee Mérite dorunner hätt, stëmmt ganz einfach net.

(M. Lucien Weiler reprend la Présidence)

Hei an dësem Haus fällt keen drop eran, an et wäert och, mengen ech, duerch d'Berichterstattung vun der Press dobaussen am Land dozou kommen, dass och am Land keen op déi dote Rattenfängertricken erfällt.

(Interruption)

Dir hutt eng Approche an der Asylpolitik, déi glécklecherweis an dësem Land vun den Allermannste gedeelt gëtt, an dat ass eng Entwécklung, déi eis zefridde stellt.

Dësen Text huet wéi gesot Punkten, déi positiv sinn, a Punkten, déi negativ sinn. Et gëtt der och e puer, déi dertëschent leien. Déi positiv Aspekter si mat Sécherheet, dass mer déi nei Statuten och kréien: Le statut temporaire, le statut de tolérance, dat sinn Avancéeë par rapport zum viregten Text.

Positiv ass och, dass déi Leit alleguerte Wäerte weiderhin – an dat war jo a Fro gestallt gi vum Minister Frieden – e gratis Interpret an och e gratis Affekot an der gesamter Prozedur kënnen zur Verfügung gestallt kréien.

Positiv bleift och, dass déi Aide sociale awer vum éischten Dag u kann attribuëiert ginn, dass mer eng Léisung fonnt hunn, wéi mer vum éischten Dag u kënnen mat deenen Ziedelen, déi engem an de Grapp gedréckt ginn, trotzdeem do schonn assuréieren, dass d'Aide sociale ouni Lach wäert assuréiert ginn.

Mir sinn och frou, dass aus dem Regierungstext déi Nuance erausgeholl ginn ass, dass eng Differenz soll gemaach ginn tëschent Mineurë vu 16 Joer un erop, an deenen aneren, déi ënner 16 Joer leien. Och dat fanne mer elo besser geléist, dass mer eis am Sënn vun der Kannerrechtskonvention net de Luxus leeschten, Ënnerscheeder ze maachen tëschent de Mineuren. Et ass een entweder Mineur oder Majeur, an dertëschent gëtt et näischt. Dat ass elo am Text esou verankert an dat ass och gutt esou.

Mir sinn och frou, dass déi Voleten, déi mat der Formatioun ze dinn hunn, elo méi kloer als Recht verankert gi sinn, an net nëmmen, wéi et virdru war, als eng méi sibyllinesch Formulatioun, wou een dat eent hätt kënnen dra liesen awer och sâi Contraire. Elo hu mer eng kloer Formulatioun, déi vun engem Recht schwätzt, wat déi Leit hunn am Beräich vun der Formatioun.

Mir sinn zum Beispill och frou, dass dee Passus vun der Fouille corporelle elo esou ofgeännert ginn ass, dass et just nach an Ausnahmefäll praktikéiert gëtt an dass och do elementar Spillregele musse respektéiert ginn. Wëssend dass dat am Alldag komplizéiert wäert ginn, fir do e Beweis ze erbréngen, fir dat eent oder fir dat anert, mä zu-

mindest hu mer emol eng Rechtsgrundlag, déi awer eng ass, déi et méiglech mécht, wann anzwousch eng Fouille corporelle net no den normalen Anstandsregelen duerchgefouert gi wär, fir awer ze probéieren, zumindest där Saach do kënnen nozegoen. Dat hale mer och fir wichteg, ouni iergendengem eng Ënnerstellung wëllen ze maachen. Mä et muss esou sinn, dass d'Gesetz seet, dass d'Fouille-corporellen, wa se gemaach ginn, esou gemaach ginn an eben net anescht, oder nëmmen ähnlech, wéi dat, wat do steet.

Woumat mer net ganz zefridde sinn, dat ass natierlech dee Volet vum Regroupement familial, deen deelweis Avancéeë mat sech bréngt, deen awer och deelweis duerch seng Definitioun – den Här Bettel huet dat och virdru scho gesot –, déi zréckbehalen ginn ass, eiser Meinung no onglécklech ass.

Wann ee verlaangt, dass et e Partenariat enregistré an deene Länner muss sinn, dann ass et zum Beispill kloer, dass déi Leit, déi eng Relation homosexuelle hunn, mat Sécherheet beim Regroupement familial hei zu Lëtzebuerg am Kader vun der Asylgesetzgebung benodelegt sinn. Déi Länner op der Welt, déi déi Relatiounen legal unerkennen, kann een en enger Hand ofzielen, esou dass mer hei ganz kloer an eiser Gesetzgebung eng ënnerschiddlech Behandlung hunn tëschent deene majoritäre Familieverhältnisse – fir se emol esou ze nennen –, an deene Leit, déi an enger homosexueller Relatioun sinn. Déi kommen an där heiter Gesetzgebung mat Sécherheet anescht ewech; se komme méi schlecht ewech an dat ass ganz kloer eng Diskriminatioun, déi hei praktikéiert gëtt en fouction vun der Orientation sexuelle, an dat ass fir eis natierlech net akzeptabel.

En zweete Punkt ass dee vum Accès au travail, eng wichteg Avancée; d'Direktiv huet et dofir virgesinn. D'Direktiv huet jo net deen Accès au travail virgesinn, well et schlecht wär – schlecht wär fir déi Leit, déi e kënnen beanspruchen, oder schlecht fir déi Länner, déi e géingen attribuëieren. D'Direktiv huet et virgesinn, well et eng positiv Saach ass. Positiv fir béid. Et ass eng klassesch Win-win-Situatioun, déi mat deem Accès au travail sollt geschäfe ginn.

Leider hu mer duerch déi ganz vill Nuancen, déi deen Artikel 14 elo entouréieren, dat net richtig erméiglecht. An do ass fir eis nach déi Debatt vun de sechs, néng oder zwielef Méint vläicht dee mannste Problem. Mir hätten et selbstverständlech léiwer gehat, well et eng gutt Saach ass, dass béid méi fréi an de Genoss dovunner komm wäeren. Mir hätten et selbstverständlech begréisst, wann et no sechs Méint stattfonnt hätt. Et ass elo no néng Méint.

Dat ass a Kompromëss, bon, jee! Et däerf een net ze vill hannerfroen mat wéi engen Argumenten en zustan komm ass. Et ass éischter en arithmetesche Kompromëss, meng mer, wéi e Kompromëss an der Saach.

Mä virun allem sinn et déi aner Aspekter, déi bei deem Artikel dobäi stinn, déi vill Nuancen, déi drastinn, déi eis dozou bréngen ze soen, dass mer hei leider et schlussendlech wäerten éischter mat engem virtuelle Recht ze dinn hunn. Mir wäerte kaum vill Leit fannen, déi en Accès au marché du travail wäerte kréien, an et wär awer gutt gewiescht.

Dofir bedauere mer dat, well och do hu mer schlussendlech kuerz virun der Arrivée eng kleng Crispation verspuert an de Regierungsparteien, déi leider déi Dier, déi grouss opstoung am Intérêt vu béiden, wesentlech zougemaach hunn. Elo gëtt et éischter nach au compte-gouttes, dass Leit wäerten déi Dier kënnen passéieren. Dat ass schued. Mir hunn eng Chance, déi opgemaach gi war a sämtlechen europäesche Länner, schlussend-

lech net genotzt, oder nëmmen um Pabeier genotzt. Et bleift e virtuell Recht a kee reellt Recht, an dat kënnen mir natierlech nëmme bedauern.

Problematesch ass och fir eis dee ganze Volet vun der Rérentioun. Net de Prinzip u sech, selbstverständlech muss an enger Gesetzgebung wéi där heiter och e Volet Rérentioun dra sinn. Dat bestreit keen. Och déi Associatiounen net, déi sech ganz vill mat där heite Matière beschäftegen.

Wat par contre bestridde gëtt, dat sinn déi Aspekter vun där Verlängerung bis hin zu engem Joer. An do kann ech och nëmmen dat bestätegen, wat anerer scho gesot hunn. Am Rechtsstat gëtt et aner Instrumenter, déi mussen applizéiert ginn, déi ganz normal Instrumenter vum Rechtsstat bei Leit, déi sech net un d'Gesetzer halen; an dass mer probéiere bei enger bestëmmter Kategorie vu Leit, Problemer iwwer een aneren neie Wee ze léisen, deen awer schlussendlech nëmmen am Wesentlechen an der Hand vun der Administratioun vun der Exekutiv läit, dat ass fir eis net eppes, wat dem normale Stand vun engem Rechtsstat entsprécht.

D'Privation de liberté ass eng absolut Ausnahm – absolut Ausnahm! –, déi hei zu Lëtzebuerg nëmmen a ganz raré Fäll kann a Fro gestallt ginn, nämlech am Beräich vun der penaler Gesetzgebung ënnert der Kontroll vun engem Riichter, an nach nëmmen an dräi ganz präzise Fäll: dem Obscurcissement de preuve, dem Danger de fuite an dem Danger de récidive. Hei weide mer dat aus, an dat ass fir eis eis bedenklech.

Ech wëll awer gäre gutthalen, wéi d'Madame Err et virdru probéiert huet ze erklären, dass mer hirer Aschtzung no schlussendlech ënnert dem Stréch bei ganz Weinege wäerte landen, déi wierklech méi laang wéi dräi Méint an der Rérentioun wäerte sinn. Haut ka jiddferen da seng Prognosen do maachen; schlussendlech wäerte mer alleguerte mussen ofwaarden a kucken, wat a sechs Méint oder engem Joer oder annerhallwem Joer mat der Applikatioun vun deem dote präzise Paragraph dobäi erauskomm ass.

Dat wäert mat Sécherheet ee vun deene Punkte sinn, déi mir wäerte ganz enk suivéieren, nämlech wéi laang d'Leit an der Moyenne an der Rérentioun wäerte sinn, wat déi maximal Durée ass, déi verschidde Leit an der Rérentioun wäerte verbréngen. Da wäerte mer jo gesinn, ob dat Instrument en Alldagsinstrument ginn ass, wat der Verwaltung Bequemlechkeet verschafen huet, oder ob d'Verwaltung sech mat ganz präzisen a strengen eegene Virgabe probéiert esou ze behuelen, dass dat Instrument wierklech just d'Ultima Ratio bleift, auquel cas dat vertriebar wär. Mir hunn awer do seriö Bedenken, dass et esou wäert sinn, wéi d'Madame Err dat ugekënnegt huet, mä dans le bénéfice du doute hale mer eis elo emol nach zréck. Mir wäerten da gesinn, wat dobäi erauskënn.

Dee fir eis wichtegste Punkt, an dat ass och deen, deen eis dozou bréngt, fir d'Gesetz net ze stëmmen, ass dann awer d'Ofschafe vun deene Recoursën op verschidene Plazen am Gesetz an och dem double degré de juridiction. Déi Gréng hunn zesumme mat der DP op all deene Punkten Amendementer eragereecht. Den Här Bettel huet se virdru beim Président déposéiert. Ech ka mer dat also spueren, dat ass ganz gutt gemaach ginn.

Och do muss ech soen, ech hunn dem Här Mosar an der Madame Err opmierksam nogelauscht bei hiren Erläuterungen. Ech hu si schlussendlech net kënnen verstoen

an deem Sënn, dass d'Fro bei mir zréckbliwwen ass: Firwat schreie mer d'Gesetz esou wéi et ass? Wann dat esou ass wéi d'Madame Err erkläert huet, dass mer jo souwiso kënnen en toute matière iwwer een oder zwee Ëmweeër awer dozou kommen, dass Recoursën an Double-degréen assuréiert bleiwen, mä dann eng ganz simpel Fro: Firwat schreie mer dann, dass se net méiglech sinn?

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Félix Braz (DÉI GRÉNG).** - Et hunn och aner Juristen, déi vum Statsrot, déi vum Ordre des avocats, an eng ganz Partie aner Leit och nach, mat awer och novollzibaren a vill méi einfachen, vill méi alichtende juristesche Begrënnunge gesot, bis hin zum Statsrot, deen d'Opposition formelle do opwerft, dass dat doten e Broch ass mat engem Lëtzeburger Rechtsprinzip.

■ **Une voix.** - Très bien.

■ **M. Félix Braz (DÉI GRÉNG).** - An en ass ëmsou méi bedauerlech, well en eiser Meinung no déi ganz Prozedur plus, minus ëm e Mount hätt kënnen verlängeren. Ee Mount! Ee Mount, Här Minister, fir op där anerer Säit de Broch vun engem Rechtsprinzip, deen hei zu Lëtzebuerg nach ëmmer gëllt, ze hunn, dat ass eng schlecht Affär fir dëst Land! A mir definéieren eigentlech, duerch eisen Ëmgank mat deene Leit op deem dote Punkt, eis selwer. Mir definéieren eisen eegene Rechtsstat. Mir schwätzen a Wierklechkeet net vun deene Leit a vun hirer Prozedur, wa mer eis mat dëser Fro beschäftegen, mir schwätze vun eiem Selbstverständnis wéi mir e Rechtsstat konzipéieren.

An dee Gain, deen Der do wëllt réaliséieren, vun e puer klenge Wochen an e puer Deeg nach hannerdrun, fir op där anerer Säit esou e Rechtsprinzip ze brieche, dat ass eng ganz schlecht Affär fir dëst Land, dat bréngt et net. Dir hätt besser gehat dorop ze verzichten, a wann den Här Mosar seet, de Statsrot soll mat sech selwer zu Kouer goen a seng Meinung änneren, ma mir soen him de Contraire. Hie soll mam Här Mosar a mat senger Partei a mat anere Regierungsparteien zu Kouer goen a si probéieren ze iwwerzeegen, dach nach déi dote Saachen aus dem Gesetz erauszehuelen, well dat wat mer do maachen eiser Meinung no a kengem Verhältnis steet mat deem escomptéierte Resultat.

Mir maachen dat mat Leit, déi op der sozialer Leeder net um leschten Trëtt stinn. Si stinn drënner! Si stinn drënner, ënnert dem ëneschten Trëtt. An dass mer et bei deene Leit akzeptéieren, dass een et do ka maachen, dat fanne mer net richtig. D'autant plus wou et eiser Meinung no net noutwendeg ass, et bréngt an der Prozedur vun der Verkierzung net dat Wesentlech. Et ass net dat Wesentlech.

Duerfir hoffe mer, dass d'Chamber déi Amendementer, déi den Här Bettel an ech gemaach hunn, de Mëtten hei och wäert stëmmen. Dat géng dann tatsächlech d'Chancé verbesseren, fir beim Statsrot d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel ze kréien.

Am Wesentlechen aus deem dote Grond wäerte mer dëst Gesetz net stëmmen, och wa mer – an dat wëll ech dann nach eng kéier gären och hannendru soen – fannen, dass d'Gesetz op villen anere Punkte besser ass wéi dat, wat mer hunn, an ech soen et nach eng kéier, vill besser ass wéi dat, wat mer hätte kënnen kréien, wa mer d'Logik vum Här Frieden a vum ADR befollegt hätten, wat mer jo glécklecherweis net gemaach hunn.

Dräi lescht Remarquen zum Ofschloss.

Déi éischt betrëfft de Volet Accès au marché du travail. Elo hu mer d'Gesetz esou wéi mer et hunn. Mir hunn awer rezent d'Beispill vun der Stad Zürich méi no bruecht kritt duerch d'Aarbecht vun enger Associatioun, déi ASTI heescht, déi an dëser Matière zënter Joren eng ganz wäertvoll Aarbecht leescht, mä déi net vun all de Leit à sa juste valeur appréciéiert gëtt. Si zéie vill Roserei op sech duerch hiren Engagement, an dat verdéngen se net. Si maache fir eis Gesellschaft, an net nëmme fir déi Leit, déi se verteidegen, eng ganz wäertvoll Aarbecht, déi mir och vun dëser Plaz aus eng kéier wëllen esou honoreieren, grad bei dësem Dossier, wéi se et verdéngt.

Déi Associatioun huet eis, wéi gesot, viru kuerzem d'Beispill vun der Stad Zürich méi no bruecht, e Beispill, wou ee gesäit, wann ee vun Accès au marché du travail schwätzt, dann huet ee vläicht souguer schonn e grousst Wuert an de Mond geholl. Do gi Leit, déi an där Prozedur sinn, beschäftegt mat nützlechen Aufgabe fir d'Allgemengheet, si kënnen domadder aus hirer Oisivetéit erauskommen an hiert Selbstwäertgefill och steigern. Si ginn och e bëssen dofir entlount.

Dat ass e Wee, dee mir als extrem prometteur ugesinn. Duerfir wäere mir frou, wann et op deem dote prezise Punkt méiglech wier, dass d'Regierung bei de Reglementer – mir wäerte jo d'Geleeënheet kréien, iwwert d'Reglementer ze schwätzen, an déi Leit, déi sech domadder beschäftegen, kenne jo alleguerten de Modell – et géng fäerdeg bréngen, e gewëssene Fräiraum ze schafen, fir där doter Mesuren, och hei zu Lëtzebuerg, méi llicht méiglech ze maachen an den nächste Wochen a Méint. Mir wëllen net d'Wuert an de Mond huele vun engem drëtten Marché du travail, et wär keen; also solle mer ganz séier domat ophalen, dat Wuert an de Mond ze huelen.

Net, well dat d'Léisung wier fir all Problemer an där Matière, mä well et awer en Instrument ass, wat tatsächlech e grousst Potenzial huet an och vill Akzeptanz bei de Leit dobausse ka schafe fir d'Problematik vun den Demandeurs d'asile, wou ee sech géing méi no kommen; an engem géigesäitegen Intérêt, wéi dat am Moment de Fall ass, wou mer nach vill cloisonnéiert bleiwen.

Eng zweet, an domat och zweetlescht Remarque, déi betrëfft d'Repartiitioun vun den Demandeurs d'asile hei zu Lëtzebuerg. Och do hunn déi Gréng scho virun e puer Joer proposéiert, dass mer sollen ophalen déi Leit wëllen a groussen Infrastrukturen ënnerzebréngen. Mir sinn net fir wéineg grouss Infrastrukturen. Mir si fir ganz, ganz, ganz vill individuell Infrastrukturen.

Och do huet d'Schwäiz eis eppes vir gemaach. Och do weist d'Schwäiz, dass et méiglech ass, déi Leit mat enger korrekter Repartiitioun esou ënnerzebréngen, dass et néierens méi e Problem schaaft. Mir hunn, bon an, mal an, an der Moyenne, komm mir soen och nach 1.000 Leit, 1.200 Leit an där Prozedur. Wann een eng Moyenne géing zéien, komm mer schwätze vun 1.000 Leit, bon an, mal an.

Mir hunn 116 Gemengen. Wa mer déi ënnerbréngen an deene Gemengen, dann ass dat net fir eng eenzeg Gemeng en notable Phänomeen. Et ass kee Problem fir Kanner vun eng, zwou oder dräi Famillje mussen an enger Schoul ënnerzebréngen. Wann een natierlech ganz vill Leit op enger Plaz regroupéiert, dann ass dat éischstens, fir déi Leit do keng wierdeg Ënnerbréngung, an et ass och fir déi Gemeng, déi se ophëlt, ënner Ëmstänn e reng quantitative Problem, fir mat deene Kanner eens ze ginn, wann ee se muss an d'Schoul bréngen, fir den Transport ze assuréieren an nach aner ganz kleng a praktesch Beispiller.

Duerfir plädéiere mir duerfir, dass d'Regierung sech do d'Moyenë gëtt, fir duerfir ze suergen, dass d'Gemege sech alleguerten un deem nationalen Effort do – et ass e Solidaritéitseffort, deen d'Land do leescht – solle bedeelegen. Dann hätte mer 90% vun den Diskussiounen net méi, a mir kënnten eis an deenen Diskussiounen, déi verbleiwen, déi Rescht 10%, mat deem beschäftegen, wat wichteg a wat wesentlech ass, an net mat deem, wou mer spillen, een deem aneren Ansght ze maachen an engem klengen innenpolitesche Kontext. Well dat ass jo dat, wat mer déi lescht Jore leider an där doter Matière vill ze vill haten.

An dann, drëtt a lescht Remarque ass déi, dass mer natierlech net oft genuch kënnen ënnersträichen, dass trotz all Gesetzgebung, trotz all Gesetz, ënnert dem Stréch nëmme genuch administratiivt Personal kann duerfir suergen, dass d'Prozedure korrekt an an engem rasonnablen Délai oflafen. Do sinn an de leschte Jore jo Effortë gemaach ginn. Mir wäer frou, wann do d'Regierung och nach kéint Perspektiven opmaachen, wou se mengt, dass mer nach kéinte Leit relativ kuerzfristeg zousätzlech derbäikréien. Well ouni genuch administratiivt Personal ass dat beschd Gesetz an der Praxis awer nach net applicabel, wa mer d'Leit net hunn, déi en quantité suffisante déi Demanden, déi virleien – souguer wa se réckleefeg sinn an der Zuel –, kënne beäntweren.

Dat gesot, wëlle mer nach eng Kéier zum Schluss der Madame Err Merci soe fir hire Rapport an och fir hir Aarbecht an der Kommissioun. Si huet och perséinlech probéiert duerfir ze suergen, d'Gesetz ze verbessern. Mir wäerten, wéi gesot, mat Nee stëmme bei dësem Gesetz, esou wéi mer dat och an der Kommissioun scho gesot hunn; aus deene Grënn, déi mer elo développéiert hunn.

Ech soen lech domadder Merci fir d'Nolauschteren.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien.

■ **M. le Président.** - Merci, Här Braz. D'Wuert huert elo d'Regierung, den Här delegéierten Ausseminister, den Här Nicolas Schmit.

■ **M. Nicolas Schmit, *Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration.*** - Här President, loosst mech do ufänken, wou de viregte Riedner opgehalen huet. Ech wëll och der Madame Err villmools Merci soe fir hire Rapport, dee schrëftlechen, mä och dee mëndlechen. Ech wëll och all deene Membere vun der Kommissioun Merci soe fir déi konstruktiv Mataarbecht, déi ons an heiansdo schwierigen Diskussiounen trotz allem zu engem équilibréierte Resultat gefouert huet. Ech wëll och all deenen Organisatiounen, och deenen, déi kritesch mat dësem Projet ëmgaange sinn, Merci soe fir hir Suggestiounen, fir hir Virschléi. Ech mengen, si waren déi ganzen Zäit am Dialog, net nëmme mat der Kommissioun vun der Chamber, mä och mat der Regierung zesummen. Zesumme mam Minister Asselborn hu mer vill mat hinnen och iwwert dëse Projet geschwat.

Mir dierfen aus där Lëtzebuurger Debatt dat Wesentlecht net vergiessen. Et huet ee gesot, d'Asylproblematik ass net eleng eng Lëtzebuurger Problematik. Et ass virun allem emol net nëmmen eng Lëtzebuurger Problematik! Wa mer kucken, wat an deene leschte 15 Joer geschitt ass: Et sinn honnertdausende vu Mënschen aus hirem normalen Ëmfeld, aus hiren Haiser, aus hire Heemecht gerappt ginn, verjot ginn. Dat ass d'Realitéit. Si si verfollegt ginn aus reliësen, politeschen, ethneschen Ursachen.

Déi Kricher um Balkan – also an Europa – hunn déi Saachen erëm opiewe gelooss, wou mer gemengt haten, dass se säit 1945 vun onsem Kontinent definitiv verschwonne wieren: Rassismus, den

Doud vu Männer, Fraen a Kanner eleng weinst hiren ethneschen Originen, weinst hirer reliëser Zougehéieregkeet. Srebrenica ass elo just zéng Joer hier. Dat sinn also d'Basen, déi mer ni dierfe vergiesen. Ethnesch Säuberungen, Genoziden am Ruanda, politesch Ënnerdréckung, Mëssuechtung vun de Mënscherechter an dat op alle Kontinenter. Dat ass d'Aktualitéit, mat där mer och nach haut ëmzegoen hunn.

Lëtzebuerg huet hei seng Flucht gemaach. Mir hunn an deene leschte 15 Joer dausende Mënschen – eng Zuel vun 9.000 ass mentionnéiert ginn –, besonnesch aus dem Balkan, déi Protektioun ginn, déi si gebraucht hunn, ganz néideg gebraucht hunn.

2004 hate mir 3,5 Demandeurs d'asile op 1.000 Awunner; mir waren no Zypern, déi och eng spezifesch Geographie hunn, wäit iwwert der Moyenne an der EU. D'Moyenne war 0,6, d'Fransousen haten 1, déi Däitsch 0,4, d'Belsch 1,5. Et ass richtig an et muss een dat och kloer soen, dass d'Zuel vun den Demandeurs d'asile vun 2004 op 2005 drastesch erofgaangen ass. Mir si grosso modo vun 1.570 op d'Halschent, ëm déi 800 dëst Joer, zréckgaangen.

Mä hannert deenen Zuelen, hannert deene Statistiken dierf ee besonnesch d'Schicksaler vun de Mënschen net vergiessen. Zerrappte Familljen, torturéiert Mënschen, Hoffnungslosegkeet stinn hannert deene Schicksaler. Mënschen, déi ons Protektioun batter néideg haten. A mir hu richtig gehandelt, fir hinnen ons Protektioun ze ginn. Mir Lëtzebuurger sollen och do mat Modestie houfrech sinn, dass mir onsen Undeel un dem Asylrecht an Europa geholl hunn, dass mir déi Solidaritéit bewisen hunn.

Dës Politik war méiglech, vläicht och e bëssen aus eegener geschichtlecher Erfahrung, well mir u wesentlech Wäerter gleewen, well mer déi Wäerter vu Mënschlecheet a vun der Onverletzbarkeet vun der mënschlecher Persoun wëlle verteidegen a protegéieren. Mir hunn also onse Bäitrag gelescht a mussen och bereet sinn an der Zukunft, well leider ass dat trauregt Kapitel vun torturéierte Mënschen an der Welt net ganz eriwuer, ons Responsabilitéiten hei kloer ze huelen.

Mä d'Recht op Asyl fir déi Mënschen, déi et néideg hunn, brauch effikass Prozeduren. D'Asylpolitik ka leider net nëmmen aus gudder Gefiller bestoen. Mir mussen effikass Prozeduren hunn, déi gerecht an esou kuerz wéi méiglech sinn. Mënschlech mussen se och sinn, well si jo grad deene Schutz ginn, déi verfollegt ginn an déi dee Schutz brauchen.

Si mussen awer gläichzäiteg mat enger gewëssener Fermetéit op déi reagéieren, déi aus welleche Grënn och ëmmer, d'Recht op Asyl wëllen hannergoen oder souguer méissbrauchen. A wann et och nëmmen ass, fir einfach eng Autorisation de séjour iwwert dëse Wee ze kréien. Asylpolitik ass an där d'uerfir keng verkappten Immigrationpolitik ginn.

An ech soen dem honorabelen Här Mosar: Dës Regierung wëllt och, notamment à la suite vun deem interessante Rapport vum Här Gleesener, eng aktiv Immigrationpolitik maachen. En eischte Schratt ass gemaach ginn. Mir hunn den CES gefrot, fir en Avis ze maachen. Mir wäerten och mat der Chamber an en neien Dialog iwwert déi Problematik antrieden. Mir mussen ons Gedanke maachen, wat mer mat där Derogatioun maache fir déi aacht nei Memberstaten, wat d'libre circulation ubelaangt.

Mä loosse mer Asylpolitik an Immigrationpolitik ganz kloer trennen. Et wier eng Dénaturatioun vun der Asylpolitik; et wier souguer eng Schwächung vun de Prinzipien, déi an der Genfer Konventioun kloer

ageschriwwen sinn, an et ass ons Flucht déi Prinzipien absolut ze verteidegen, an dofir dierfe mer net en Amalgam do opkomme loossen.

Mir erliewe sécherlech – fir eng Sekonn bei deem Thema ze bleiwen – eng tragesch Evolutioun, wou honnertdausende Mënschen och aus Verzweiflung eraus, an andeem si all Zorte vu Risiken huelen, esou deen, d'Rees net ze iwwerliewen, fir dem totale Misär ze entkommen, sief dat iwwert d'Waasser, sief dat iwwert d'Barrière wëlle kommen, fir ee klengen Undeel un onsem Wuelstand ze huelen.

D'Billen vun Ceuta a Melilla – Dir kennt Si alleguerten –, d'Billen vun de Schëffbréchegeen un de spueneschen an italesesche Küsten, dat si Saachen, déi ons net kënnen indifferent loossen. Mä d'absolut Aarmut brauch aner Léisunge wéi d'Asylpolitik. D'absolut Aarmut, wéi dat och hei gesot ginn ass, brauch eng Entwécklungspolitik; si brauch méi eng gerecht Weltwirtschaftsordnung; si brauch d'Schafung vun Aarbechtsplazen, fir déi Mënschen do ze halen, fir hinnen do Perspektiven ze ginn, wou se liewen, a se net ze obligéieren hiert Liewen ze riskéieren, fir hei an Europa, oder wou och ëmmer an déi entwéckelt Welt ze goen.

Ech wëll elo op e puer Punkten, déi och besonnesch hei op dëser Tribün vun deene verschiddene Riedner kommentéiert gi sinn, agoen, déi méi spezifesch mam Gesetz ze dinn hunn.

Ech sinn e bësse verwonnert, datt e puer Kritiken, besonnesch wat den double degré de juridiction ubelaangt, verfälscht ginn. Et huet een d'Impressioun, datt heiansdo den Text net am Detail gelies gëtt oder besonnesch och den Text an de Kontext e bëssen op d'Säit geuecht ginn.

Mir kréie mat dësem Gesetz eng Asylprozedur, déi virun allem deenen Demandeurs d'asile, déi wirklech Schutz an Hëllef brauchen, méi schnell a mat der voller Garantie vun hire Rechter, déi am Gesetz ageschriwwen sinn, dëse Statut weider wäert ginn. Dat hunn ech net oft genuch hei héieren.

Et gëtt ëmmer gemaach, wéi wann et hei nëmme méi eng Procédure accélérée géif ginn. Neen, hei gëtt et och eng normal Prozedur, a mir hoffen, datt vill Leit, déi meeschte Leit an déi normal Prozedur kommen, well dat sinn déi, déi wirklech d'Chance hunn, de Statut als Réfugié ze kréien. Mat deem Gesetz iwwerhuele mer, an et ass och virdu scho gesot ginn, eng Rei vun europäesche Regelen, an zwar Direktiven aus dem Asylberäich.

Mir kënnen net op där enger Säit soen, mir hätte gär méi europäesch Harmoniséierung, an op där anerer Säit awer ëmmer verpassen, déi europäesch Texter an d'Lëtzebuurger Recht ze iwwerdreen, heiansdo – an ech mengen, Här Bettel, Dir hutt dat jo elo schonn an enger Fro opgeworf – mat engem Retard vun net engem, mä e puer Joer. Hei brénge mer et esouguer fäerdeg, eng Direktiv an onst Recht ze transposéieren, déi virun e puer Wochen eréischt definitiv vum Conseil adoptéiert gouf.

Mir sinn ouni Zweifel fir eng méi wäit gehend europäesch Harmoniséierung; engersäits, fir d'Asylrecht an Europa besser ofzesécheren, well mer wësse ganz genau, datt et a verschiddene Länner Attacke géint d'Validitéit, géint d'Effikasitéit vun dem Asylrecht gëtt, anersäits weinst dem berühmten „asylum shopping“, deen och dordra besteet, besonnesch fir déi, déi eigentlech wëssen, datt si kee Recht op Asyl hunn, awer ëmmer emol do ze probéieren, wou et hinne schéngt, datt d'Prozedur méi einfach, oder besonnesch méi laang kann daueren, an dofir u

sech emol eng Situation de fait ka kreéiert ginn.

Mir si konfrontéiert mat dem Problem vun Dublin. Dir wësst, wat dat heescht: Déi Persounen, déi schonn an anere Länner eng Asyls-demande gemaach hunn. D'Zuel vun deene Persounen geet staark erop. 324 Demandeurs d'asile vu 782 dëst Joer ware sou genannt Dubliner. Dat heescht, dat ware Leit, déi schonn an iergendengem anere Land eng Demande d'asile gemaach haten.

Solle mer deenen en double recours ginn? Wat ass de Sënn vun engem double recours fir Leit, déi eigentlech entweder déboutéiert gi sinn oder iergendwéi schonn an enger Prozedur an engem anere Land sinn?

Ech mengen, hei mécht een double recours vun enger Lëtzebuurger Juridictioun wierklech kee Sënn. Dee richtegen Demandeur d'asile, deen no der Genfer Konventioun Schutz brauch, wëll eng kuerz Prozedur, fir dat Statut mat deene Rechter, déi mat deem Statut verbundene sinn, ze kréien, a si sollen dat och an engem kuerzen administrativen Délai kréien.

■ **M. le Président.** - Här Minister, erlaabt Dir eng Zwëschefro vum Här Bettel.

■ **M. Nicolas Schmit, *Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration.*** - Jo, mä da musst Der mir déi Zäit awer erëm urrechnen.

■ **M. le Président.** - Jo, ech rechnen déi un. Kee Problem.

■ **M. Xavier Bettel (DP).** - Guer kee Problem. Här President, ech wollt just de Minister eppes froen. Hie seet hei, dass, wann een en Uerteel aus dem Ausland schonn huet, een hei zu Lëtzebuerg keen Appel mécht. Ech wëll wëssen, ob hien dann och der Meenung ass, dass den Här Frieden soll e Projet de loi eraginn, fir dass d'ganz Exequaturspolitik dann hei zu Lëtzebuerg och geännert gëtt, well haut en Uerteel aus dem Ausland hei zu Lëtzebuerg muss exequaturéiert ginn. Do huet een eng Décisioun aus dem Ausland, an do kann een e Rappel maachen.

■ **M. Nicolas Schmit, *Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration.*** - Ech mengen, Här Bettel, do vermëscht Dir eng Rei Saachen. Do vermëscht Dir eng Rei Saachen!

Mir hunn e Reglement Dublin, an dat gesäit vir, datt een, wann een an engem Land eng Demande d'asile gemaach huet respektiv an engem Land eng Demande d'asile gemaach hat, an et krut ee se verworf, kee Recht méi huet an engem aneren europäesche Land eng Demande ze maachen. Dat ass dat, wat mir hei zu Lëtzebuerg mussen applizéieren.

Mir ginn deene Leit awer d'Recht géint esou eng Décisioun e Recours ze maachen, deen net suspensiv ass, dat heescht, deen net heescht, datt déi Leit net an dat Land kënnen zréckgefouert ginn. Ech gesi just do de Sënn net an, firwat een deenen en double degré vu Recours sollt ginn.

(*Interruption*)

Ech mengen, dëst Gesetz mécht eng kloer Distinction zwëschent der normaler Prozedur an der Procédure accélérée, an zwar ass déi nëmme fir déi, déi objektive Kritären nom Artikel 20 entsprechen. Dat heescht Leit, wou e groussen Zweifel besteet, datt si eigentlech ee Recht op de Statut vum Réfugié kréien. Dat ass ee vun deene wesentleche Punkten.

An ech muss hei kloer soen, datt dat dat ass, wat an deene meeschten anere Länner an Europa – och wann Dir ons hei de Bénin zitéiert hutt, wat e bëssen zwar zur allgemainer Erheiterung ka bäidroen – mä an Europa d'Regel ass. Well,

wann ech kucken, wéi an Holland, wéi a Frankräich haut, wéi an der Belsch d'Prozedure fonctionnéieren – an Dir hutt et selwer ganz interessant gesot –, wann do eng Demande iwwerhaupt emol recevabel ass, dann ass et gutt gaang. Bei ons ass all Demande recevabel. Mir hunn net eng Question préliminaire, wou et heescht: Deng Demande ass recevabel an deng ass et net. Dat hunn aner Länner wéi zum Beispill d'Engländer; dat hunn aner Länner wéi zum Beispill d'Hollänner, wou een an e puer Stonnen, an 48 Stonnen heiansdo, gesot kritt, ob déi Demande, déi een agereecht huet, recevabel ass oder net.

Dat hu mir net, mir hunn eng Procédure accélérée, déi trotz allem verbonnen ass mat enger seriöser administrativer Analys; déi verbonnen ass mat engem seriösem Recours, an zwar net egal wat fir engem Recours – dat gëtt och ëmmer e bësse verschwiegen –, et ass nämlech e Recours en réformation. Dat heescht, wann den Tribunal der Meenung ass, datt d'Administration sech géiert huet, och am Fall, wou ee klasséiert ginn ass an eng Procédure accélérée, da kënnt een Tribunal net nëmmen dat annulléieren, e ka souguer reforméieren. Dat heescht, déi Persoun, déi iertümlcherweis no dem Tribunal schlecht klasséiert ginn ass an d'Procédure accélérée respektiv bei där net all Elementer en considération geholl gi sinn, bei där Persoun kënnt den Tribunal déi Décisioun reforméieren. Ech mengen, dat ass e wesentlechen Aspekt, deen een net soll negligéieren.

Ech mengen, mir dierfen déi Debatt iwwert d'Asylrecht net hei op e Prozedurkrich reduzéieren. An ech mengen, d'Madame Err huet hei déi Situatiounen gutt duergestallt, wou jorelaang no Prozeduren a Prozedur Leit eigentlech an der Onsécherheet sinn, a wou et dann natierlech extrem schwierig gëtt, wann et heescht, elo huet hien déi lescht Décisioun kritt an déi ass negativ; elo no sechs Joer muss mer déi Leit dann zréckféieren, wou si eigentlech all Relatioun mat hirem Heemechtsland esou wäit wéi méiglech verluer hunn. Dat ass eng Situatioun, déi net akzeptabel ass an déi muss mer korrigéieren, an ech mengen dat Gesetz hei geet hei an déi richteg Richtung.

An nach eng Kéier: Déi normal Prozedur bleift weider fir déi Demandeurs bestoen, déi net engem Kritär vum Artikel 20 korrespondéieren. Fir déi bleift den duebele Recours absolut bestoe beim Tribunal administratif an duerno eventuell virun der Cour administrative.

Fir déi aner, mengen ech, hunn ech eng Rei vun Argumenter ginn, firwat mer absolut op deen double recours kënne verzichten. An ech stellen och fest, datt den HCR, deen ons punktuell an deem Gesetz kritiséiert, op deem do Punkt eigentlech näischt seet an ons och net kritiséiert.

■ **M. Félix Braz (DÉI GRÉNG).** - Wann ech glift, erlaabt Dir eng kleng Zwëschefro?

■ **M. Nicolas Schmit, *Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration.*** - Ja?

■ **M. Félix Braz (DÉI GRÉNG).** - Ech wëll awer dozou soen, dass den HCR lech do net kritiséiert, well den HCR grondsätzlech net a sengen Attributiounen huet, sech weltwäit doriwwer auszeloossen, ob an engem Land en double degré muss bestoen oder net. Dat gehéiert net zu sengen Attributiounen, dofir kritiséiert en lech net, nëmmen dofir, a fir soss näischt anesch.

■ **M. Nicolas Schmit, *Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration.*** - Dat wollt ech lech soen, Dir hutt mer et wiewech geholl: Et gëtt nämlech keng international Obligatioun, no där mer hei

an dësem Fall missten deem double recours aféieren.

(Brouhaha général)

An ech muss lech eppes soen, Dir hutt d'franséisch Situatioun zitéiert. Do muss ech soen, datt déi franséisch Situatioun wahrscheinlech déi schlechtesten ass, well bis een eventuell als Demandeur d'asile bis bei de Conseil d'État géif kommen, do muss ee vill Suen hunn, vill Gedold a wierklech Affekoten, wou ech net ëmmer sécher sinn, ob et déi iwwerall gëtt, déi bereet sinn, sech dofir ze sacrificéieren.

(Interruptions et coups de cloche de la Présidence)

M. le Président. - Här Bettel, loosst elo den Här Minister schwätzen.

M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration. - Et ass also keen Argument, menger Meinung no och, hei vun der Exceptioun vun der Procédure accélérée ze soen, dat wier eng Vergewaltung vun onsem Verwaltungsrecht. Ech mengen, et muss een awer och ganz kloer unerkennen, an dat besteet jo och an all deenen anere Länner, datt d'Asylrecht an d'Asylproblematik net eng normal Matière sinn an datt sech hei mussen och kënne spezifesch Regeln applizéieren.

Zweete Punkt, d'Rétentioun. Ech weess, datt de Conseil d'État hei eng Opposition formelle prononcéiert huet. De Projet – an och souguer dee vum Här Frieden – hat sechs Méint virgeschloen. D'Chamber huet da gemengt, a ganz spezifesch Fäll, déi limitéiert sinn – wéi den Här Mosar dat gesot huet – op de berühmte Paragraph f, dat heescht fir Leit, déi alles gemaach hunn, fir hir Identitéit, hir Origine ze verstoppen, kënnt déi exceptionnel bis op ee Joer goen.

Dozou kann ech dat heite soen: An anere Länner gëtt et dat och! Mir sinn hei net en extrem repressiivt Land, wat elo dat erfongt huet. Däitschland kéint praktesch bis néng Méint goen. Eisträich souguer iwwer ee Joer ewech. A Frankräich si mer och bei engem Joer. Et ass also net esou, datt et hei eng absolut Exception luxembourgeoise géif ginn.

Ech hunn heizou zwee wichteg Punkten ze soen:

Éischtens, d'Rétentioun muss ëmmer d'Exceptioun sinn. D'Rétentioun kann net d'Situation normale sinn. Dat ass dat Éischt.

Dat Zweet ass: De Séjour am Centre de rétention, dee soll esou kuerz wéi méiglech sinn, well mir wëssen alleguer, dass Leit iwwer Méint laang an esou e Centre anezspären, extrem Gefore bréngt, an et huet keen en Intérêt, déi Durée vun esou enger Rétentioun iwwert den absolute Minimum eraus daueren ze loossen.

Dobäi kënnt, datt et fir eis ganz sécher ass, datt et ni dierf esou sinn, datt Kanner, Famillje mat Kanner an esou e Centre dierfen iwwer eng Period kennen agespaart ginn, ausser vläicht fir déi ganz kuerz Period ier se d'Land verloossen.

Ech soen och hei ganz kloer, datt mer Regele brauche fir d'Gestioun vun deem Centre de rétention, datt mer déi Regele wäerte mat der Chamber diskutéieren, datt mer ugefaangen hunn, mat ONGen déi Regeln ze diskutéieren, ëmmer ënnert dem double aspect: Mënschlechkeet a Fermetéit, do wou se absolut noutwendeg ass.

Zum Recht op Aarbecht. Et ass eng schwiereg Diskussioun, wat déi néng Méint ubelaangt. Et ass e bëssen einfach ze soen, dat géif fir keen zoutreffen, dat wier eigentlech just e symbolescht Recht. Ech muss soen, éischtens, déi normal Procédure d'asile kann nach ëmmer méi wéi néng Méint daueren, wann et eng Rei vu Problemer gëtt, also besteet ëmmer d'Méiglech-

keet – besonnesch wann et sech ëm d'Administratioun oder Schwierigkeete bei der Administratioun handelt –, datt eng Persoun, déi an der normaler Prozedur ass, kann den Accès op eng Occupation temporaire kréien.

Zweetens, all déi Leit, déi an enger Protection subsidiaire sinn, déi eng Toleranz hunn, déi dierfen elo schaffe goen, déi brauchen net méi op de Schwaarzmaart ze goen an do iergendwéi ënner oft net ganz korrekten Æmstänn hir Servicer unzebidden. Dat ass also och e ganz kloer Fortschrétt, deem ee muss ervirhiewen.

Finalement, d'Protektioun gëtt erweidert op aner Domänen, déi iwwert d'Genfer Konventioun erausginn. Haut sinn net nëmme Leit menacéiert vu Staten; si sinn heiandsdo och menacéiert vun Organisatiounen. Si si menacéiert a Regionen. All dat ass an der Genfer Konventioun net esou virgesinn. Mir liewen an enger Zäit, wou terroristesch Organisatioune Leit bedroen. Mir hunn also d'Protection subsidiaire an dese Projet ageschriwwen.

E weidere Punkt ass dee vun der Rapatriementer. Ech mengen, hei ännert sech am Prinzip net ganz vill, ausser datt mer effektiv eng eenzeg Décisioun virgesinn hunn, datt een net engersäits géint déi éischt Décisioun, déi een déboutéiert, plädéiere ka goen, an dann nach eng Kéier plädéiere ka goen, wann d'Décisioun kënnt, fir ee vum Lëtzebuerger Territoire ze éloignéieren.

Ech mengen, dat ass eng Simplificatioun, an dat ass net am Désintéret vun de Persounen; et muss einfach hei méi schnell kënnen agéiert ginn.

Et gëtt och keng Asylpolitik ouni Méiglechkeet, déi heemzeféieren, déi manifestement net de Konditiounen vum Asyl oder anere Forme vun der Protektioun entsprechen. D'Asylrecht dierf net bradéiert ginn, et dierf net zu iergendenger anerer Form vun Immigratiounspolitik ginn.

Ech mengen, déi ze Rapatriéierend musse mat Mënschlechkeet tritéiert ginn. Et muss gekuckt ginn, wou effektiv d'Dignitéit, den Intérêt vun de Mënschen en cause ass, mä et kann net hei eng Solution à la carte oder à la tête vum Client ginn. An datt Mënschlechkeet hei applizéiert ginn ass, dat kann ech lech just soen. Mir hunn 2004 219 Humanitären ausgeschwat. 177 waren et der 2005. Toleranzen hate mer der 2004 88. Mir haten der 365 – haaptsächlech weinst dem Kosovo – dëst Joer. Mir gesinn also, datt d'Mënschlechkeet net friem ass an där Politik, och wat d'Rapatriementer ubelaangt.

Ech si mat all deenen d'accord, déi soen, datt méi Harmoniséierung, méi Accords de réadmission, besonnesch déi vun der EU négociéiert ginn, eng Noutwendegkeet besonnesch fir Lëtzebuerg sinn. Och wa mäi Kolleg, de Jean Asselborn, e Succès am Nigeria kritt huet, heescht dat awer, datt d'EU an deem Beräich muss méi aktiv ginn.

(Interruption)

De leschte Punkt ass d'Applikatioun vun dem Gesetz. Dat schéngt mer e wesentleche Punkt ze sinn. Mir hunn zwee Avant-projetéi déposéiert, déi och kënne mat der Chamberskommissioun weider diskutéiert ginn, obwuel deem iwwert d'Accès à la formation scho mat der Chamberskommissioun diskutéiert ginn ass.

Mir hunn eis bis elo zréckgehal an anert Reglement iwwert d'Pays sûrs oder d'Pays tiers sûrs ze huelen. Ech mengen, och do soll een emol kucken, wéi déi europäesch Entwécklung weidergeet, wou ech mer awer bewosst sinn, datt et net einfach ass, do grouss Fortschréitter an enger noer Zukunft ze maachen.

D'administrativ Capacitéit ass wesentlech. Mir sinn hei vun dräi

Beamten ufanks der 90er Joren op 27 Beamten haut gaangen. A wann de Besoin sech weist, da musse mer och hei ons déi néideg Mesurë ginn.

Mir wëllen och – an dat ass mäi lescht Wuert – d'Leit besser informéieren, d'Demandeurs d'asile besser informéieren, andeem mer eng Broschür maachen, wou hir Rechter, awer och hir Flichte genau festgeluecht ginn, wou se sech also kënne bewosst sinn, wéi d'Situatioun hei zu Lëtzebuerg ass.

Ech mengen, mir haten hei zu Lëtzebuerg e grouse Konsens iwwert d'Asylpolitik, iwwert déi Solidaritéit mat deene Leit, déi eigentlech am meeschte leiden ënner all deene Konflikter an der Mëssuechtung vun de Mënscherechter. Et ass wichteg, dese Konsens ze halen. Mir halen dese Konsens awer nëmmen dann, wann et och kloer ass, datt déi, déi Abus maache vum Asylrecht, bestrooft ginn a wëssen, datt se hei zu Lëtzebuerg keng Plaz hunn.

Merci.

M. le Président. - Merci, Här Minister. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss a mir kommen zu de Voten. Den honorabelen Här Bettel huet siwen Amendementen zu deem Projet abruecht, a mir mussen elo iwwert déi Amendementen ofstëmmen.

(Interruption)

Jo, Här Braz, d'Fro ass elo fir d'éischt, den Här Bettel huet déi Amendementen hei déposéiert, an déi droen de Moment Är Ennerschrëft an déi vum Här Bettel. De Moment si se nach net recevabel, mir brauchen nach Ennerschrëften. Den Här Gira, d'Madame Flesch an – gitt lech eens hei – d'Madame Loschetter. Très bien.

Da komme mer zu den Ofstëmmungen iwwert d'Amendementen.

Amendement 1

Fir d'éischt den Amendement Nummer 1, betreffend den Artikel 17 vum Gesetz.

Vote

Den Amendement 1 ass ofgelehnt mat 43 Nee-Stëmmen, bei 17 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Collette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger, Claude Meisch et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss (par M. Camille Gira), Henri Kox et Mme Viviane Loschetter.

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement (par Mme Nancy Arendt), Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sonnen (par Mme Martine Stein-Mergen), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch (par M. John Castegnaro), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling (par M. Gast Gibéryen), Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Amendement 2

Zu deemselwechten Artikel huet den Här Bettel en Amendement abruecht à titre subsidiaire fir de Fall, wou d'Chamber den éischten Amendement net géif unhuelen. Vu datt deem éischten Amendement rejtéiert ass, ass den Amendement 2 elo drun, eng Proposition subsidiaire.

Mir kommen zur Ofstëmmung.

Vote

Den Amendement 2 ass ofgelehnt mat 43 Nee-Stëmmen, bei 17 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Collette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger, Claude Meisch et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss (par M. Camille Gira), Henri Kox et Mme Viviane Loschetter.

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement (par M. Patrick Santer), Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sonnen (par Mme Martine Stein-Mergen), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch (par M. Ben Fayot), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling (par M. Gast Gibéryen), Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Den Artikel 17 bleift also an där Form bestoen, wéi d'Kommissioun e virgeschloen huet.

Amendement 3

Mir kommen dann zum Amendement Nummer 3, betreffend den Artikel 20 (4) vum Projet de loi.

Vote

Den Amendement 3 ass ofgelehnt mat 43 Nee-Stëmmen, bei 17 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Collette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger, Claude Meisch et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss (par M. Camille Gira), Henri Kox et Mme Viviane Loschetter.

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement (par Mme Nancy Arendt), Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sonnen (par Mme Martine Stein-Mergen), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch (par M. Fernand Diederich), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling (par M. Gast Gibéryen), Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Amendement 4

Den Amendement Nummer 4 ass och en Amendement subsidiaire, par rapport zum Artikel 20 (4). Vu datt den éischten Amendement ofgelehnt ginn ass, komme mer elo zum Vote iwwert den Amendement subsidiaire Nummer 4.

Vote

Den Amendement 4 ass ofgelehnt mat 43 Nee-Stëmmen, bei 17 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Collette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger, Claude Meisch et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss (par M. Henri Kox), Henri Kox et Mme Viviane Loschetter.

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement (par Mme Nancy Arendt), Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sonnen (par Mme Martine Stein-Mergen), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch (par M. Romain Schneider), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling (par M. Gast Gibéryen), Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Domat ass och den Amendement 4 ofgelehnt an den Artikel 20 (4) bleift an där Form bestoen, wéi d'Kommissioun e virgeschloen huet.

Amendement 5

Mir kommen dann zum Amendement Nummer 5, betreffend den Artikel 20 (5).

Vote

Den Amendement 5 ass ofgelehnt mat 43 Nee-Stëmmen, bei 17 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Collette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger, Claude Meisch et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss (par M. Henri Kox), Henri Kox et Mme Viviane Loschetter.

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement (par Mme Nancy Arendt), Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank (par M. Marcel Oberweis), Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sonnen (par Mme Martine Stein-Mergen), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot,

Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch (par M. Romain Schneider), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling (par M. Gast Gibéryen), Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Den Artikel 20 (5) bleibt also, grad wéi déi aner och, an där Form bestoen, wéi den Text vun der Kommissioun dat virgesäit.

Amendement 6

Dann den Amendement Nummer 6, betreffend den Artikel 23 (3).

Vote

Den Amendement 6 ass ofgelehnt mat 43 Nee-Stëmmen, bei 17 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger, Claude Meisch et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss (par M. Henri Kox), Henri Kox et Mme Viviane Loschetter.

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement (par Mme Nancy Arendt), Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen (par Mme Martine Stein-Mergen), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch (par M. Fernand Diederich),

rich), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling (par M. Gast Gibéryen), Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Amendement 7

Och den Amendement Nummer 7 ass nees eng Kéier en Amendement subsidiaire par rapport zu dem Amendement Nummer 6. Et geet nach eng Kéier ëm den Artikel 23 (3), eng zweet Proposition.

Mir stëmmen doriwwer of.

Vote

Den Amendement 7 ass ofgelehnt mat 43 Nee-Stëmmen, bei 17 Jo-Stëmmen, esou datt och den Artikel 23 (3) an där Form bestoe bleibt, wéi d'Kommissioun e virgeschloen hat.

Ont voté oui: MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger, Claude Meisch et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss (par M. Henri Kox), Henri Kox et Mme Viviane Loschetter.

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement (par Mme Nancy Arendt), Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen (par M. Lucien Thiel), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot,

Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch (par M. Romain Schneider), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling (par M. Gast Gibéryen), Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Domat hu mer d'Amendementen alleguerten ofgestëmmt. Mir kommen dann zum Ofstëmmen iwwert de Projet de loi selwer.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

De Projet de loi 5437 ass ugehall mat 43 Jo-Stëmmen, 7 Nee-Stëmmen an 10 Abstentiounen.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement (par Mme Nancy Arendt), Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen (par M. Lucien Thiel), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch (par M. Marc Angel), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling (par M. Gast Gibéryen), Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Ont voté non: MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss (par M. Henri Kox), Henri Kox et Mme Viviane Loschetter.

Se sont abstenus: MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger, Claude Meisch et Carlo Wagner.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou décidéiert.

Retrait du rôle de la proposition de loi N°5302

Nom Vote vun dem Projet de loi wëll ech den honorabelen Här Henckes froen, ob hien domat averstan ass, seng Proposition de loi als evakuéiert ze considéieren.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Jo, Här President, ech sinn d'accord, datt déi Proposition de loi zrëckgezu gëtt.

M. le Président.- D'accord.

Motion 1

Da stëmme mer elo of iwwert d'Motioun, déi den Här Henckes déposiert huet.

Vote

D'Motioun 1 vum Här Henckes ass ofgelehnt mat 44 Nee-Stëmmen, bei 5 Jo-Stëmmen an 11 Abstentiounen.

Ont voté oui: MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling (par M. Gast Gibéryen), Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement (par Mme Nancy Arendt), Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen (par Mme Martine Stein-Mer-

gen), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch (par M. Romain Schneider), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider et Roland Schreiner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss (par M. Henri Kox), Henri Kox et Mme Viviane Loschetter.

Se sont abstenus: Mme Vera Spautz;

MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger, Claude Meisch et Carlo Wagner.

6. Résolution de M. Marco Schank relative à la politique de l'Iran

Mir hunn dann nach d'Resolutioun, déi den honorabelen Här Schank haut de Mëtteg abruecht huet. Ech denken, dass an dëser Chamber grouss Unanimitéit besteet iwwert déi Resolutioun. Kënne mir elo nach iwwert déi ofstëmmen? Par main levée?

(Assentiment)

Vote

Ech gesinn, déi Resolutioun ass à l'unanimité ugehall. Ech wäert dann, esou wéi ech chargéiert gi sinn, dës Resolutioun der Ambassade vun der République islamique d'Iran iwwermëttelen.

Domadder si mer um Enn vun eiser Sitzung ukomm. Déi nächst Sitzung ass muer de Moien um néng Auer.

D'Sitzung ass opgehuewen.

(Fin de la séance publique à 18.24 heures)

Ordre du jour

5504 - Projet de loi portant

- introduction d'une retenue à la source libératoire sur certains intérêts produits par l'épargne mobilière;
- abrogation de l'impôt sur la fortune dans le chef des personnes physiques;
- modification de certaines dispositions de la loi modifiée du 4 décembre 1967 concernant l'impôt sur le revenu
(Rapport de la Commission des Finances et du Budget - Discussion générale - Vote sur la motion 1 - Vote sur les amendements - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel - Vote sur la motion 2)

Au banc du Gouvernement se trouvent: M. Jean Asselborn, Vice-Premier Ministre; M. Lucien Lux, Ministre.

(Début de la séance publique à 9.01 heures)

M. le Président.- D'Sitzung ass op.

Huet d'Regierung der Chamber eng Kommunikatioun ze maachen?

M. Jean Asselborn, Vice-Premier Ministre.- Neen, Här President.

M. le Président.- Dir Dammen an Dir Hären, op eisem Ordre du jour vun haut de Moie steet de Projet de loi 5504 iwwert d'Zënsbesteuerung. D'Riedezäit ass nom

Modell 2 festgeluecht an et si bis elo ageschriwwen: déi Häre Mosar, Meisch, Fayot, Bausch a Gibéryen. D'Wuert huet elo direkt de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Lucien Thiel. Här Thiel, Dir hutt D'Wuert.

5504 – Projet de loi portant

1. introduction d'une retenue à la source libé-

ratoire sur certains intérêts produits par l'épargne mobilière;

2. abrogation de l'impôt sur la fortune dans le chef des personnes physiques;

3. modification de certaines dispositions de la loi modifiée du 4 décembre 1967 concernant l'impôt sur le revenu

Rapport de la Commission des Finances et du Budget

M. Lucien Thiel (CSV), rapporteur.- Merci, Här President. Gudde Moien, Kolleeginnen a Kolleegen, am Virfeld vun där Debatt vun haut gouf et nawell e sëllege Gedäisch. Wéi mer d'lescht Woch hei iwwert de Budget diskutéiert hunn, hätt ee sträppweis kënne mengen, et wier een an engem anere Film. Op eemol war dem Stat säi finanzielle Fahrplan fir dat anert Joer Niewesaach an d' Aféierung vun enger Quellesteier op verschiddene Spuerprodukter den Haaptsubjett ginn. Datt Eenzelner de

Moment net erwaarde konnten, fir sech mat dësem Gesetz auserennen ze setzen, léisst drop schléissen, datt dee Projet d'Gemiddler iwwert d'Moosse beschäftigt. Mir däerfen eis also dofir haut op eng animéiert Debatt freeën.

Déi Opreegung, och dobaussen am Land, huet natierlech hir Grënn. Een dovun ass wuel deen, datt d'Iddi fir dësse Projet eigentlech zwee Päpp huet, wat jo u sech schonn aussergewéinlech ass. Deen ee Papp ass d'Regierung, deen aneren ass de Comité fir d'Entwécklung vun der Finanzplaz, ofgekierzt Codeplafi genannt. Dat ass dee Gremium an dem sech d'Spëtzt vun der CSSF – déi kennt Dir jo – a Vertrieeder vun der Finanzplaz d'Käpp doriwwer zerbréchen, wéi et am beschte soll weidergoe mat eise Banken an hirem Émgeréits.

Ongeféier déiselwecht Zäit sinn aus deene béide Kanäl Bestriewunge komm, déi méi oder wéineger op déiselwecht Konklusiounen erauslafen, obschonn hir Zilsetzunge grondverschiedde waren.

Déi eng Initiativ huet als But, d'Lëtzebuerger bei der Zënsbesteuerung mat deenen aneren Europäer gläichzestellen an an engems och déi an d'Keess ze bieden, déi bis elo e bësse vergiesserlech waren, wann et ëm hir Steiererklärung gaangen ass. Déi aner Initiativ ass dorobber aus bessergestallten

Ausländer als Steierzueler an d'Land ze huelen. Do wou déi zwou Iddie sech begéinen ass – Dir hutt et geroden – bei der Besteuerung.

A senger Erklärung zur Lag vun der Natioun am Mee 2003 hat eise Premier ugekënnegt, datt d'Regierung virhätt, d'Spueren doduerch méi attraktiv ze maachen, datt si eng Zënsbesteuerung nom europäesche Modell awer mat engem Saz vun nëmmen 10% aféiert.

Déiselwecht Iddi daucht dann am Koalitionsaccord vum Summer 2004 op a fënnst sech och an der Regierungserklärung vum 4. August d'lescht Joer erëm, wou et éischstens heescht: „Fir déi Leit, déi hei am Land wunnen, bleibt d'Bankgeheimnis bestoen an et gëtt eng Quellesteier vun 10% op verschiddene Kapitalerträg agefouert. Dës Quellesteier ass libératoire. Klengspuerer falen net ënner si an am Géigenzuch entfällt d'Vermögenssteuer fir d'Privatleit.“

Domat war de Wee fir dësse Projet de loi virgezeechent. Datt en dann eréischt den 19. Oktober dëst Joer vum Budgets- an Tresorminister virgeluecht konnt ginn, hat mat der EU-Présidence am éischten Hallefjoer ze dinn, déi jo de Gros vun eise Regierungskräften accapariert hat.

Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, d'Finanzplazstrategie vu Codeplafi haten, wéi gesot, eppes